

IUBIREA DIN OGLINDĂ

Despre sex și identitate

volum coordonat de
Tatiana Niculescu

Andrei Pleșu
George Bălan
Martin S. Martin
Gabriel Liiceanu
Petru Grăție
Michael Fieger
Victor Bărbulescu
Tarcășu Șerban
Emanuel Contac
Teodor Baconschi
Florin Buhăceanu
Constantin Necula
Wilhelm Tauwink
Domnica Petrovai
Andrei Șerban
Florentina Ionescu
Cristi Danileț

Gabriel Liiceanu / Iana Pătrulea
Rădu Paraschivescu / Tatiana Niculescu
Anamaria Birtel / Dan Tăpălagă
Jean A. Harris / Vlad Zegreș
Claudia Amos / Ardana Rosser Maerle
Andreea Rădulescu / Andrei Cornea
Monica Pălar / Mihaela Căpăla
Horă-Romana Petăpăvăle

Cum să fii fericit în România

Imaginea Celuilalt

Negri, evrei, musulmani
și țigani în arta occidentală
1453-1800

Premiul Pulitzer 2017
COLSON WHITEHEAD
SUBTERANEA

MIRCEA CĂRTĂRESCU STIUTORII

TREI POVEȘTI DIN
ORBITOR

Gabriel Liiceanu CONTINENTELE INSOMNIEI

LUCIAN BOIA

ÎN JURUL MARII UNIRI DE LA 1918

Națiuni, frontiere,
minorități

se distribuie gratuit
împreună cu suplimentul *Humanitas Junior*

HUMANITAS

Anul III, nr. 7, decembrie 2017
36 de pagini

JEANETTE WINTERSON ZILE DE CRĂCIUN

12 POVEȘTI
PENTRU 12 ZILE

ELENA STANCU | COSMIN BUMBUT acasă, pe drum 4 ani telex

RADU PARASCHIVESCU Cartea râsului și a cercetării

Ce se întâmplă cu creierul
dacă înveți cuvinte noi în timp ce faci sex.

Ana Blandiana Istoria ca viitor și alte conferințe și pagini

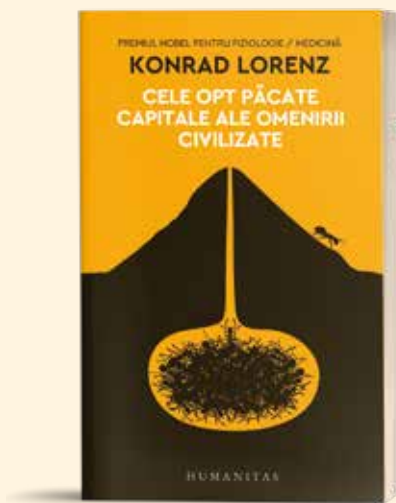
AUGUSTIN CUPȘA AȘA SĂ CREASCĂ IARBA PE NOI

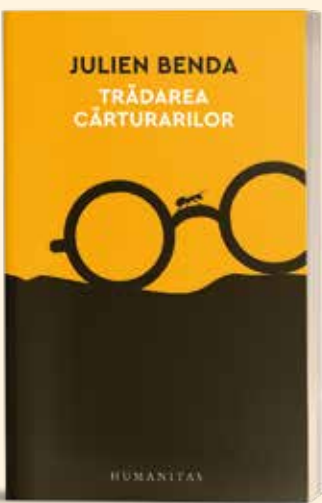
DIANA ADAMEK DULCEA POVEȘTE A TRISTULUI ELEFANT

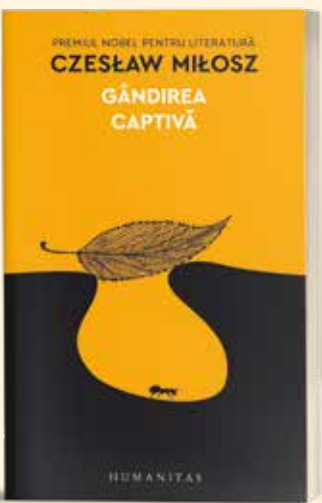
ARISTOFAN TREI COMEDII LYSISTRATA VIESPILE BELSYGN (PIVOTOS)

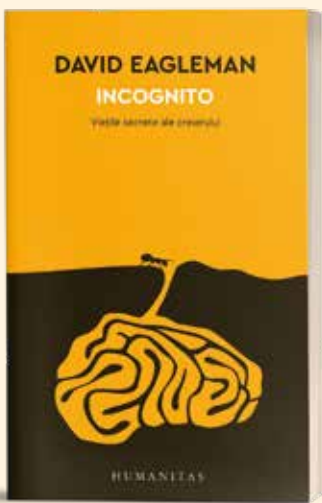
Konrad Lorenz
Cele opt păcate capitale ale omenirii civilizate
Traducere din germană de Vasile V. Poienaru
112 pp.

Julien Benda
Trădarea cărțurilor
Traducere din franceză de Gabriela Creția
184 pp.

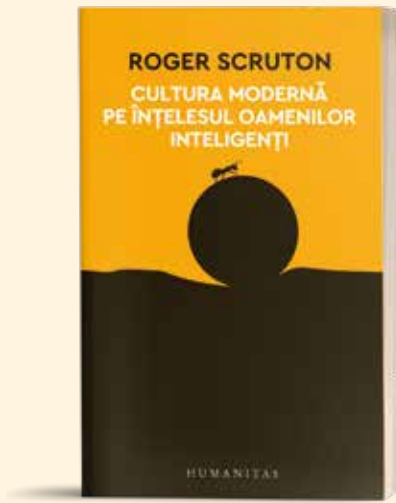
Czesław Miłosz
Gândirea captivă
Traducere din polonă de Constantin Geambașu
284 pp.

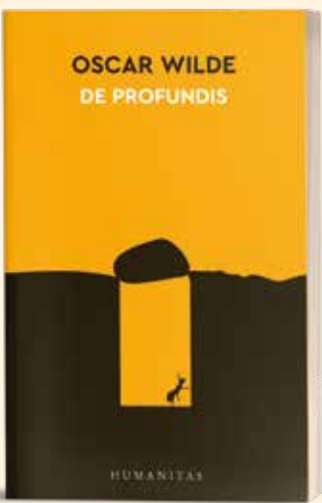
David Eagleman
Incognito: Viețile secrete ale creierului
Traducere din engleză de Ovidiu Solonar
336 pp.

Allan Bloom
Criza spiritului american
Traducere din engleză de Mona Antohi
368 pp.

Roger Scruton
Cultura modernă pe înțelesul oamenilor inteligenți
Traducere din engleză de Dragoș Dodu
216 pp.

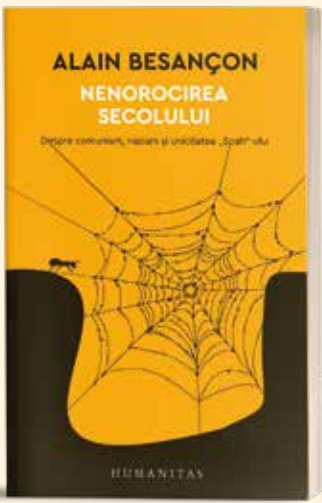
Oscar Wilde
De profundis
Traducere din engleză de Luana Schidu
144 pp.

12 CĂRȚI DESPRE LUMEA ÎN CĂRE TRĂIM

Am avut un prieten care-și începea ziua cu o lungă plimbare prin piața de idei a omenirii. Își propusese, cu o tenacitate programată și socotind că asta e suprema îndatorire a omului, să înțeleagă lumea cu mintea lui. Dar cum poți alege, după ce ai vizitat o bună parte din tarabele culturii, exact acele idei care, strânse într-un ghem al minții, te fac să ajungi la o înțelegere care e mai aproape de adevăr decât de o erudiție găunoasă sau de o năroadă bătaie de câmpii?

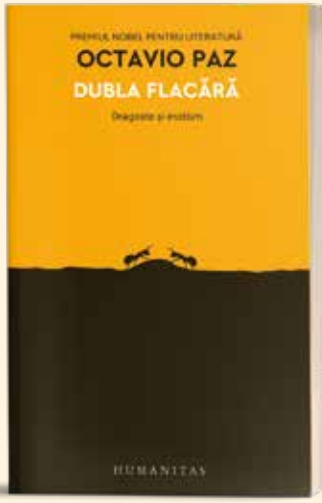
Pierre Manent
Cum de putem trăi împreună
Traducere din franceză de Mona Antohi
340 pp.

Alain Besançon
Nenorocirea secolului
Traducere din franceză de Mona Antohi
140 pp.

Mario Vargas Llosa
Civilizația spectacolului
Traducere din spaniolă de Marin Mălaicu-Hondrari
200 pp.

Octavio Paz
Dubla flacără: Dragoste și erotism
Traducere din spaniolă de Cornelia Rădulescu
204 pp.

John Stuart Mill
Despre libertate
Traducere din engleză de Adrian-Paul Iliescu
172 pp.

Întreaga colecție de cărți Humanitas

lată alegerea editurii Humanitas: 12 titluri care răspund obligației morale de a înțelege lumea curățind în prealabil mintea care judecă de prejudecățile ei, dar deopotrivă de patimile sufletului și de trufiile eului. Am vrut să împărtășesc cu cititorii iluzia că am putea alcătui, cu vremea, în astfel de mini-serii, o bibliotecă ideală care ne-ar putea scuti (sau vindeca) de rătăcirii, fanatisme și prostie.

Gabriel Liiceanu

În jurul Marii Uniri de la 1918

”Sărbătorirea Marii Uniri e cu totul legitimă. E legitimă și o doză de mitologie: toate națiunile o au! Dar avem nevoie, dincolo de comemorări și de simbolistica eroică, și de o istorie făcută fără prejudecăți, în spiritul unei abordări critice. Cel puțin din partea istoricilor profesioniști!

Ne trebuie în tot cazul o istorie europeană. România nu e o insulă, e parte a unui ansamblu. Nu ne putem izola, nici în interpretarea istoriei, nici în modul cum ne raportăm la ziua de azi ori de mâine. Dacă privim izolat crearea României Mari, riscăm să facem abstracție de evoluțiile globale și totul să ni se pară minunat. În fapt, România Mare a evoluat pe o scenă extrem de fragilă, cu primejdii răsărind la tot pasul – și, desigur, istoria încă nu s-a încheiat.

Calea europeană nu înseamnă revenirea la vechi frontiere, ci, ca țel final, dispariția frontierelor și transformarea Europei dintr-un continent până nu demult conflictual într-o casă în egală măsură primitoare pentru toți locuitorii săi. Miza, pentru noi toți, nu e trecutul, ci viitorul. [...]

Dintre construcțiile naționale înfăptuite la sfârșitul Primului Război Mondial, România s-a dovedit a fi cea mai solidă. Ajunge să ne uităm pe hartă; spre deosebire de alte state „succesoare”, și-a păstrat până astăzi aproape același contur. Un întreg secol de istorie i-a confirmat așadar unitatea. Și atunci, la ce servește să împingem conștiința unității până în timpurile cele mai vechi? Doar ca să nu fim credibili? Îi vedem acum pe unii dintre aprigii susținători ai unității dacice sau ai „națiunii române medievale” (unica națiune identificabilă până acum în Evul Mediu) cum tocmai sunt pe cale să demaște un complot (sau chiar mai multe) vizând dezmembrarea României. Așadar, am fost tare uniți în întreaga istorie, dar astăzi, când în realitate chiar suntem, riscăm să nu mai fim. Academia Română (ca să fim dreți, nu întreaga instituție, ci doar ceva mai mult de jumătate dintre membrii săi) a lansat un Apel (către poporul român!) în care semnalează tot soiul de primejdii și propune măsuri drastice de contracarare a acestora, inclusiv supravegherea și, eventual, pedepsirea celor care își permit să aprecieze identitatea românească în alți termeni decât autorii Apelului.

Istorici care nu sunt în stare să-și înnoiască demersul, susținuți de jurnaliști care știu istoria după ureche, se refugiază unde? Evident, în patriotism, unde altundeva? Se bat cu pumnii în piept că își iubesc țara mai mult decât orice pe lumea asta: iată o specializare care nu cere prea mult efort, nici prea multă competență. Că vor salva sau nu România, vom vedea. Până una-alta, cu o asemenea înțelegere desuetă a istoriei, România e absentă în dezbaterea istoriografică europeană. Pe piața ideilor, cum se spune, nu prea existăm. Ar trebui să devenim conștienți că micile noastre obsesii nu interesează pe nimeni. Din perspectiva „celorlalți”, România aproape că nu contează în istorie. Și vina nu e a istoriei, nici a României;

1918 a fost marele moment al națiunilor. Imperiile s-au prăbușit aproape de la o zi la alta și pe ruinele lor au răsărit ori s-au împlinit o mulțime de state-națiuni. Dreptul „natural” (etnic) a prevalat asupra dreptului istoric. Criteriul principal de judecată a devenit numărul: așa e în democrație. Nu înseamnă că acesta e ultimul cuvânt al istoriei; dar deocamdată e faza istoriei în care ne aflăm. – Lucian Boia

foto © Radu Sandovici

Centenarul Marii Uniri, în loc să stimuleze cercetări înnoitoare, riscă să se rezume la reafirmarea unor locuri comune. În memoria istorică a românilor a rămas doar o schemă mult simplificată a procesului istoric desfășurat între 1914 și 1918. Toți românii, cu puține excepții, ar fi tras atunci într-o singură direcție. Nu e chiar așa! Adevărul, pur și simplu, este mai complex și mai nuanțat.

Lucian Boia

Lucian Boia
În jurul Marii Uniri de la 1918:
națiuni, frontiere, minorități
ediție ilustrată, 136 pp., 25 lei

răspunderea o poartă cei care încă n-au aflat că istoria se face, astăzi, altfel, în orice caz nu reîncălzind la nesfârșit vechiul discurs naționalist.

Centenarul Marii Uniri, în loc să stimuleze cercetări înnoitoare, riscă să se rezume la reafirmarea unor locuri comune. De atâtea ori au fost rostite, încât au ajuns să fie considerate mai adevărate decât adevărul. Adevărul, pur și simplu, este mai complex și mai nuanțat.

Istoria simplificată și mitologizată pe care o purtăm cu noi ne spune că în anii Primului Război Mondial toți românii erau motivați de visul lor de veacuri: crearea României Mari. Lăsând la o parte faptul că visul acesta era ceva mai recent, de secol XIX (chiar, cu cine ați fi propus să se uneas-

că românii înainte de 1859?), fapt este că intrarea țării în Primul Război Mondial a presupus o alegere între obiective opuse. Pe scurt, Transilvania a fost preferată Basarabiei. E clar, mergând alături de Antantă (Franța, Marea Britanie, Rusia), câștigul urmărit era Transilvania (și, de asemenea, Bucovina, în principiu în întregime, dacă nu, cel puțin jumătatea ei majoritar românească). Basarabia rămânea la Rusia, și n-ar fi fost exclus ca tot rușii să se ocupe de nordul Bucovinei, majoritar ucrainean. Invers, dacă românii ar fi ales să meargă alături de Puterile Centrale (Germania și Austro-Ungaria), n-aveau, bineînțeles, cum să pretindă Transilvania, dar puteau spera la Basarabia, în cazul înfrângerii Rusiei (chiar și la Bucovina,

austriei fluturând promisiunea cedării acestei provincii ca preț al cooperării militare a României). Știm cu toții, încă de la școală, că soluția corectă (adică ratificată de istorie) a fost aceea „pentru Transilvania”. Ceea ce nu prea se spune este că această alegere, de altfel întru totul justificată pe motive etnice, însemna renunțarea la Basarabia, așezată, orice s-ar zice, mai jos decât Transilvania în imaginarul național românesc. Problema era însă mai complicată, o dată ce o privim în context european ceva mai larg. Victoria Rusiei pe Frontul de Est ar fi avut consecințe greu de evaluat. Până unde s-ar fi extins imperiul țărilor? Inclusiv peste România?

Posibil. Pierind Austro-Ungaria (fiindcă de dispariție vorbim, odată ce Transilvania revenea României, și alte bucăți de imperiu urmau să fie rupte în favoarea altora), tot centrul Europei rămânea larg deschis în calea Rusiei. Ca și Peninsula Balcanică; aliații occidentali deja îi recunoscuseră Rusiei „dreptul” asupra Constantinopolului. Altminteri, toată clasa politică românească era conștientă de pericolul reprezentat de imensa țară de la Răsărit.

(fragment)

De același autor

Istoria ca viitor

” Nu există nici o îndoială că omenirea de azi este în criză. Dar există, oare, un singur moment al lungii sale istorii când să nu fi fost? Etimologic, în greaca veche cuvântul *criză* vine din verbul *krinein*, care înseamnă „a judeca”, „a analiza”. Acest sens și consecințele sale fiind de altfel și partea de câștig a încercării. Dacă în acest moment Europa își vede puse sub semnul întrebării toate principiile – care au făcut-o să fie ceea ce este și pe care a făcut tot ce-a putut nu numai să le respecte ea însăși, ci să-i convingă și pe ceilalți să le respecte –, ea este obligată să se oprească din goana irațională a profitului și progresului („un élan vers le pire”, spunea Cioran), să tragă aer în piept și să se judece, să se analizeze, să privească în trecut ca într-o oglindă retrovizoare – în care șoferul vede pe cine a depășit și cine intenționează să-l depășească – pentru a putea înainta corect. De altfel, Winston Churchill spunea: „Mă uit în trecut ca să am perspectiva drumului pe care îl am de urmat.” Iar în nesfârșitul trecut crizele se înșiră ca mărgelile pe ață, una după alta, dar nu una lângă alta, despărțite între ele de nodurile aței, de scurte perioade de pace, de liniște, care se văd, privind în urmă, fericite, aproape miraculoase. Atlantida, epoca lui Pericle, imperiul lui Augustus, „la belle époque”, anii ’60 ai secolului XX. Mărgelile nu sunt de aceeași mărime și unele au forța să se înșire din nou, să revină, iar altele nu. Iar timpul nu mai are răbdare și dă tot mai mult senzația unui mixer care se învâрте din ce în ce mai repede și amenință să se oprească prin explozie.

Iată, n-au trecut decât 25 de ani de când aveam sentimentul că s-a încheiat un capitol din istoria omenirii și ceea ce trăim pare să spună că tot noi vom fi martorii încheierii capitolului următor. Etape, care în trecutul imemorial duraseră milenii și în istoria civilizației noastre secole, abia dacă se-ntind acum peste câteva zeci de ani. Un lucru este sigur: că istoriei recente începe să-i lipsească nu numai răbdarea, ci și fantezia. Tot mai mult ceea ce ni se întâmplă are aerul unei operațiuni copy-paste, a unei reluări abia dacă într-o nouă interpretare. Trăim catastrofe și tragedii cu un obositor sentiment de *déjà-vu*. Nu e un secret pentru nimeni că epoca noastră seamănă izbitor cu cea de la sfârșitul Imperiului Roman. Același aer de sfârșit de sezon, de putere, de lume. Să ne amintim: romanii nu mai credeau în propriii zei și nici nu mai știau bine care sunt aceia, pierduți în mulțimea de zei împrumutați de la popoarele pe care le cuceriseră. De altfel, romanii înșiși se mai regăseau cu greu în mulțimea de neamuri cucerite care lunecaseră spre centru, cucerindu-l. Pe vremea pătrunderii creștinismului, Roma se pare că nu avea mai mult de 60.000 de romani la o populație de un milion de locuitori, ceilalți erau veniți din alte regiuni ale globului. Nu mă refer aici la popoarele migratoare, ci la procesul chimic de amestec al raselor și etniilor pe care l-a presupus uriașul *melting pot* rezultat din cuceririle succesive ale Romei, devenită victima propriilor ei victorii. [...]

A fi liber este, evident, și mai dificil decât a nu fi liber. Și, paradoxal, libertatea cuvântului diminuează importanța cuvântului; textele unui scriitor interzis sunt în mod fatal mai importante (pentru că sunt mai scump plătite) decât textele unui scriitor liber să spună orice îi trece prin cap. Și totuși visez pentru noi toți dificultățile libertății și riscurile singurătății, ca și eterna, dubla nevoie a poetului de a fi, în același timp, înțeles și neînțeles de ceilalți.

Ana Blandiana

Ana Blandiana
Istoria ca viitor
și alte conferințe și pagini
208 pp., 27 lei

Și, pentru că se vede cu ochiul liber cum istoria se repetă, n-ar trebui decât să înțelegem ce a fost pentru a descoperi ce va fi. [...]

În orice caz, nu putem să nu recunoaștem că cel de-al treilea mileniu a început mai curând catastrofic. Abia începuseră să se estompeze puțin ecourile nazismului și comunismului, cele două atât de rușinoase nebunii ale secolului XX, că o altă absurditate și mai totală – terorismul – a inaugurat, s-ar putea spune, noul secol printr-o crimă fără precedent în istoria umanității, distrugerea Turnurilor gemene, chintesență a născocirilor tehnice science fiction, a intensității fanatismului de tip medieval și a perversiunilor

Cu excepția celor care se referă la poezie, aceste texte sunt dovada măsurii în care istoria i-a răpit istoriei literare drepturile pe care le avea de la naștere asupra mea.

Ana Blandiana

sado-masochiste de serie neagră. Dar caracterul spectacular conferit de transmisiunile în direct nu trebuie să șteargă în ochii noștri filiația între crimele secolului trecut (care era, din nefericire, al nostru) și crimele noului secol.

Ura, ca un combustibil al istoriei, nu este o descoperire de dată recentă: ura comunistă de clasă și ura nazistă de rasă sunt conectate prin legături periculoase la ura sinucigașă de tip mărturisit religios a teroristilor. Amintiți-vă că deschiderea, chiar parțială, a arhivelor sovietice a arătat că teroristii anilor ’70, ’80 se antrenau în poligoanele țărilor din Est și că în atentatele din Irlanda, din Țara Bascilor sau din Orientul Mijlociu se găseau mereu arme de producție cehă sau sovietică. Amintiți-vă mai ales în ce măsură, la o privire atentă, prin tragedia iugoslavă, care a încheiat secolul XX, se relevă epilogul în același timp al comunismului și al nazismului și

prologul apocalipsei din 11 Septembrie. „Islamismul ține de ideologia politică, nu de credința religioasă – scrie Thierry Wolton, autorul unei recente și monumentale *Istории mondiale a comunismului* –, de aceea el a putut înlocui comunismul falimentar și deveni un nou spațiu pentru utopie.” O observație subtilă și ciudat de adevărată, căreia nu aș avea să-i adaug decât observația că falimentarul comunism a lăsat în urmă nu numai o jumătate de continent în paragină, ci și genialele metode de manipulare care continuă să funcționeze chiar aplicate la ideologii de sens contrar. Iar dintre manipulări cea mai periculoasă și cea mai longevivă a fost și este încercarea de a estompa sau chiar de a șterge memoria. Societățile din secolele trecute, indiferent de forma lor politică și cu precădere cele de dinaintea apariției comunismului ca idee, erau niște societăți bazate pe memorie. Societățile tradiționale aveau memoria în centrul devenirii lor. O generație călca în urmele pașilor generațiilor precedente. Erau niște societăți tradiționale în care fiii făceau ceea ce făcuseră părinții și părinții ceea ce făcuseră bunicii. Deci, într-un anumit sens, era ușor să păstreze continuitatea, era ușor să descopere ce este esențial. De altfel, ceea ce era esențial era stabilizat, era tabuizat, era transformat în mit și trecea din generație în generație.

Într-o perioadă în care atât de multe lucruri se schimbă deodată (sistemul politic, sistemul de comunicații, chiar clima) este infinit mai greu să stabilești ce trebuie continuat. Pentru că, până la urmă, problema memoriei este problema răspunsului la întrebarea ce anume, din ceea ce au trăit cei dinaintea noastră, trebuie noi să continuăm. Și, evident, nu putem încerca măcar să răspundem decât știind ce au trăit ei. De aici importanța manualelor și orelor de istorie din programa școlară, de aici revolta că cineva ar putea urmări nemaiajungerea la generațiile tinere a memoriei trecutului. Memoria este scheletul societății omenesti și, în măsura în care ea este distrusă, societatea devine un fel de monstru moale, dezarticulat, remodelabil după dorința oricât de criminală a celui mai puternic. În măsura în care nu știm ce a fost nu avem cum să presupunem ce va fi și nici să recunoaștem în ce măsură trecutul se oglindește în viitor. „Cunoașterea este recunoaștere”, spunea Aristotel. [...] Am citit undeva că, în limba chineză, cuvântul „criză” este notat prin două semne: „pericol” și „oportunitate”. În cazul nostru pericolul nu mai trebuie demonstrat. Oportunitatea poate fi aceea de a ne obliga să ne gândim la propria noastră definiție culturală și la propria noastră conștiință istorică. Pe acest fundal nesigur și încărcat de neliniște, noi – și mă refer de data aceasta chiar la români –, asemenea fiecăruia dintre celelalte popoare, avem obligația nu numai să ne urmăm destinul, ci să-l și înțelegem.

(fragment)

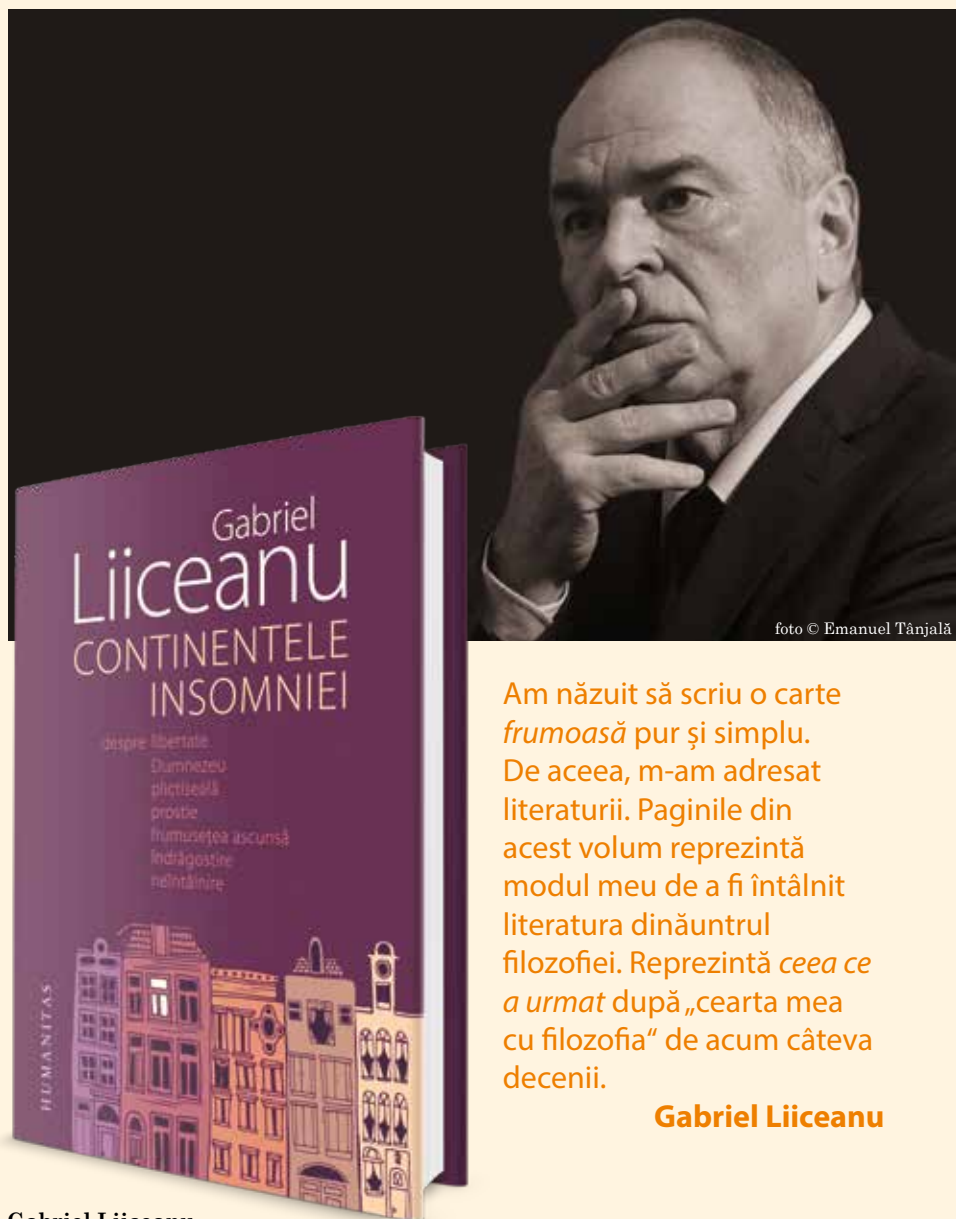
Continentele insomniei

” E oare justificat să recurgi la Heidegger pentru a-l „explica“ pe Caragiale? Apropierea celor două nume poate părea, la prima vedere, forțată. Numai că întrebarea trebuie să vizeze nu atât straniețea alăturării a două nume care vin din arii culturale atât de diferite, cât *fondul* acestei asocieri. Corect ar fi să ne întrebăm: e oare cu puțință ca tocmai situațiile care ne fac să râdem și care survin în perimetrul unei chermeze eterne să-și aibă temeiul în angoasa vieții? Nu cumva comicul lui Caragiale este o farsă existențială, diversiunea menită să camufleze un *mal-être*? Nu cumva, exhibând derizoriul cotidian, râsul sfârșește prin a *ascunde* mai mult decât prin a expune pur și simplu? Nu cumva el spune cu mult mai mult decât arată la prima vedere? Cum e cu puțință ca suprafața existenței – preumblarea de la o cârciumă la alta și punerea la cale a lumii în jurul unor halbe de bere – să vorbească mai degrabă despre adâncul și hăul ei? Pot oare niște „fleacuri“ ca „momentele“ să trimită nici mai mult, nici mai puțin decât la condiția umană? Cum să acceptăm că aceasta ar putea fi surprinsă cu mijloacele aparent derizorii ale unor textulețe publicate mai întâi în *Universul*, în *Moftul român* sau în *Claponul*, față de cele, complet diferite, pe care le utilizează creatorul german al unuia dintre cele mai teribile coduri ale metafizicii occidentale? [...]

Încercarea de a face să intre în contact aceste două demersuri divergente are o singură justificare: convingerea că ele se vor pune în valoare mai bine unul pe altul, dând fiecare celui altul ceea ce fiecăruia îi lipsește. Ce poate fi rău în faptul că sensul de adâncime al unui text literar se limpezește în lumina unei idei, după cum un gând sporește în inteligibilitate grație unei secvențe de viață evocate literar? Desigur, este puțin probabil ca unui cititor familiarizat cu scrierile lui Heidegger să-i vină în minte, în timp ce citește paginile despre „spațiul public“ (*Öffentlichkeit*) din *Sein und Zeit*, schița *Five o'clock*, după cum e și mai puțin probabil ca un critic literar, citind *Momentele*, să se gândească la un tratat despre existența umană. Și apoi, la capătul straniei întâlniri dintre două momente culturale atât de divergente, să riște această parafrază de un gust îndoielnic: „Fără intuiția concretului, pe care o oferă proza lui Caragiale, conceptul heideggerian e vid, după cum intuiția literară a lui Caragiale fără conceptul lui Heidegger este oarbă⁽¹⁾”.

Dar de ce nu, în fond? Nu a recurs oare Heidegger însuși în *Ființă și timp* la „umplerea intuitivă“ a discursului despre „moartea celorlalți“, trimițând la o scenă din *Moartea lui Ivan Ilici* a lui Tolstoi? Și dacă există atâtea indicii că opera lui Caragiale poate fi cântărită pornind de la gravitatea ei, atunci ce e rău în încercarea de a o conecta la gândirea care-și propune să tălmăcească aruncarea și pierderea

Aceste pagini sunt meditații despre nodurile vieții – despre libertate, Dumnezeu, plictis, prostie, frumusețe, îndrăgostire, neîntâlnire și altele asemenea –, dar împletite și strânse din „materia primă“ a literaturii. Am gândit cu ajutorul Bibliei, al lui Shakespeare, al lui Flaubert, al lui Joyce, al lui Musil, al lui Caragiale sau Mircea Ivănescu și, făcând-o, mi s-a părut că aflu mai multe și într-un mod mai prietenos decât aș fi aflat dacă aș fi rămas singur, față în față cu „esențele pure“. – **Gabriel Liiceanu**

Gabriel Liiceanu
Continentele insomniei
ediție cartonată, 348 pp., 57 lei

noastră în lume, diversiunile existenței noastre, plictisul, moartea etc.?

Cârciuma ca refugiu în fața plictiselii

Ceea ce sesizează analiza heideggeriană a *Momentelor* întreprinsă de Ion Vartic este că personajele lor se definesc întotdeauna prin trimiterea la „ceilalți“. Ca trăsătură a lui a-fi-în-lume, „cotidianitatea“ îl presupune pe *a-fi-unul-laolaltă-cu-altul*. „Ceilalți“ sunt o constantă a cotidianității. Eroii *Momentelor* nu sunt niciodată singuri sau, dacă sunt, nu trebuie niciodată să rămână prea mult așa. Căci atunci ei sunt obligați să se întoarcă cu fața la „sine“, lucru pe care-l refuză ca pe o tortură. Întâlnirea cu „sine“ trebuie evitată cu orice preț. Toți știu (de fapt *presimt*) că, atâta vreme cât nu ești ocupat cu nimic, ești obligat să stai de vorbă cu tine. Or, „pre-interpretarea“ propriei vieți, pe care toți o fac în mod

spontan, le spune că nimic bun nu poate ieși de aici. La capătul unui solilocviu nu pot să apară decât gânduri negre. Îți vin, vorba lui Costică Parigoridi din *Repausul dominical* (singurul personaj caragalian care, până să-și întâlnească amicii, se pomenește hamletizând), „niște idei foarte negre“, „fel de fel de idei primejdioase“. Și, atunci, se impune urgența întâlnirii „celorlalți“. „*Momentele*, spune Ion Vartic, au o miză actuală mai mare, una esențială – asta ar explica, de fapt, și perenitatea lor –, căci ele constituie o multiplă concretizare a fațetelor prin care omul este o ființă-în-lume, în consecință, a faptului de-a-fi-întotdeauna-cu-celălalt.⁽²⁾ „Celălalt“, în jargonul heideggerian, este cel mai adesea generalizarea (sau „forma-

lizarea“) a ceea ce în jargonul caragalian poartă numele de „amic“. Amicul este un obstacol ridicat în fața întâlnirii cu noi înșine, este *o funcție a evitării de sine*. Drept care el este ceva abstract, fără chip (și de fapt – vom vedea – fără nume!), e doar sigla funcției pe care o reprezintă. Și, fiind *doar atât*, „amicul“ nu este un prieten, nu e personajul în fața căruia te deschizi și care se deschide în prezența ta, nu e cel cu care îți întorci viața pe toate părțile și o cântărești, măsurându-i întinderea, împlinirile, eșecurile, remușcările și regretele. Amicul nu e convocarea celui alt în spațiul autenticității. Pentru că e doar coaja subțire a unor raporturi sociale superficiale, relația cu amicul poate evolua în orice direcție. [...] Golit de orice conținut autentic, circulând în gura tuturor cu o lejeritate suspectă, cuvântul „amic“ se limitează la *întâlnirea cu celălalt* în vederea conturării hărții faptului-de-a-fi-în-lume. Amicul e cel cu care te întâlnești mai degrabă accidental, cu care discuți politică (pui țara la cale), comentezi un articol de ziar, bârfești, bei (de obicei bere sau un „jvart“) și mănânci (de obicei „un mezelic“). La limită, în cazul cel mai bun, amicitia poate marca o formă de dependență, punând în scenă un cuplu înduioșător, ușor tâmp, asemeni celui din *Lache și Mache*, care trimite vag cu gândul la Bouvard și Pécuchet. De aceea, „amicul“ poate fi oricine, pur și simplu un *Dasein* la îndemână (nu neapărat *unul anume*), unul pe care-l cunoști, desigur, dar pe care întâmplarea ți-l scoate în cale desprinzându-l din masa indistinctă de „amici“, putând fi tot atât de bine un Costică, un Mitică, un Nae, un Matache, Tache, Lache sau Mache. Aceste nume-sigle pe care le primesc „amicii“ reprezintă la Caragiale, privitye dinspre hermeneut, începutul drumului către abstractizare (formalizare, generalizare), drumul posibilei potențări către concept. *Amicul* e „conținutul intuitiv de umplere“ al „Celuilalt“ și, tot el, cel care creează spațiul omogen al *Momentelor*, rețeaua *Man*-ului caragalian. [...]

Știm însă de la Heidegger că, aruncat în cotidianitate și în compania „celorlalți“, *Dasein*-ul trăiește în permanență fugind de el însuși, chit că știe sau nu acest lucru.

(fragment)

De același autor

Gabriel Liiceanu vă citește
Ce ne facem cu calul negru? |
Continentele insomniei | *Despre limită*
6 CD-uri, 89 lei

¹ Fraza kantiană parafrazăată aici sună astfel: „Idei (*Gedanken*) fără conținut sunt goale, intuiții fără concepte sunt oarbe“ (*Critica rațiunii pure*, Editura Științifică, 1969, p. 92)

² Ion Vartic, în Studiul introductiv la *Momente*, Humanitas, București, 2013, p. 17.

Știutorii

” Într-un târziu, tunelul se înfundă cu o poartă de oglindă limpede și pură. Abia privind în ea copilul își dădu seama că omul de amurg și de chihlimbar ce-l însoțise până aici, și căruia, pe drum, nu-i mai dăduse nici o atenție, se schimba-se într-o ființă identică lui, un alt băiețel gol, cu aceiași ochi strălucitori și același zâmbet extatic pe buze. Mai era un lucru pe care-l vedea doar acum: era acum mai mic de statură, mai mic și ca vârstă: ca și cel de lângă el, nu putea avea acum mai mult de cinci ani. Stângaci, cu capetele prea mari pe trupuri fragile, cu ochii prea rotunzi între pleoape, copiii așteptau, identici la chip și la gesturi, de parcă nu doar înaintea ochilor, ci și între ei s-ar fi întins apa de mercur a unei oglinzi. În patru alveole de spațiu, despărțite de-o oglindă în cruce, patru copilași așteptau goi revelația. Care veni când, pe oglinda ce se acoperise deodată de o rouă mărunță de aburi, patru degețele scriseră strâmb, cu litere mari, același cuvânt:

ORBITOR

Din litere șiroiră dăre umede, ajungând până la podea. Ceața se ridică încetisor și dintr-odată nu mai era nici o poartă. Cei doi gemeni intrară în sala din centru, care le tăie respirația.

Cât de vastă era acea sală? Băiatul nu se pricepea s-o măsoare. Ea nu-i încăpea nici în ochi, nici în minte, așa cum un acarian târându-și perii peste un fir de praf, pe podea, nu vede hangarul în care se află, de milioane, de miliarde de ori mai înalt decât trupul lui. Dar dacă marea planetă de cristal și de foc învârteluit ar fi fost un balon de săpun, copilul știa că pân-atunci rătăcise doar prin canale săpate-n pelicula lui de câțiva ångströmi grosime. Iar restul era sala, sala centrală, pereții fugind scânteietori într-o parte și-ntr-alta, până la marginea privirii, unde se pierdeau într-o ceață aurie. Iar drept înainte, lumină, lumină albă, orbitoare, ca de foc de furnal, ce ți-ar fi evaporat trupul dac-ai fi ajuns acolo în trup. Prin vântul ei dens fură sorbiți cei doi copii care scădeau, scădeau mereu, uitau, uitau mereu, priveau lumea de pară din jur cu tot mai multă inocență, dar și cu înspăimântătoare înțelepciune, căci raportul dintre creier și trup se schimba tot mai mult în favoarea creierului, ce se deschise-se acum și vedea. Curând înaintară atât de mult, încât lumina care-i orbiise-nainte devenise întuneric adânc față de cea din față, tot mai puternică, mai densă, mai minunată, lumină de aur topit, de briliante topite, de creier topit, de idei topite, de iubire, speranță, credință, mai întâi decantate în cercuri tot mai strâmte și mai adânci, apoi unificate-ntr-o singură energie, o singură mare de fotoni lipiți unul de celălalt. Până la acea sferă de lumină solidă, copiii străbătură cercuri după cercuri, fiecare mai învăpăiat decât cel dinainte, cel mai înghețat dintre ele având temperatura din centrul Soarelui. După ce-l străbăteau, fiecare strat se resorbea în cel dinainte, așa că zburau, prin spațiu și timp, spre punctul zero, spre granula din care făsnise odată focul de artificii al lumilor. Zburau spre particula fără masă, fără dimensiuni, fără

Dintre cele peste patruzeci de povești intersectate în construcția tridimensională a *Orbitorului*, am selectat pentru acest volum trei nuclee pe care le-am socotit deopotrivă foarte importante și foarte poetice: episodul *treierii Dunării de către clanul Badislavilor*, spectacolul de circ la care asistă copilul Mircea într-o vară de neuitat și povestea contelui Witold Csartarowsky și-a nunții sale mistice petrecute în fantasticul decor al lacului Como.

Mircea Cărtărescu

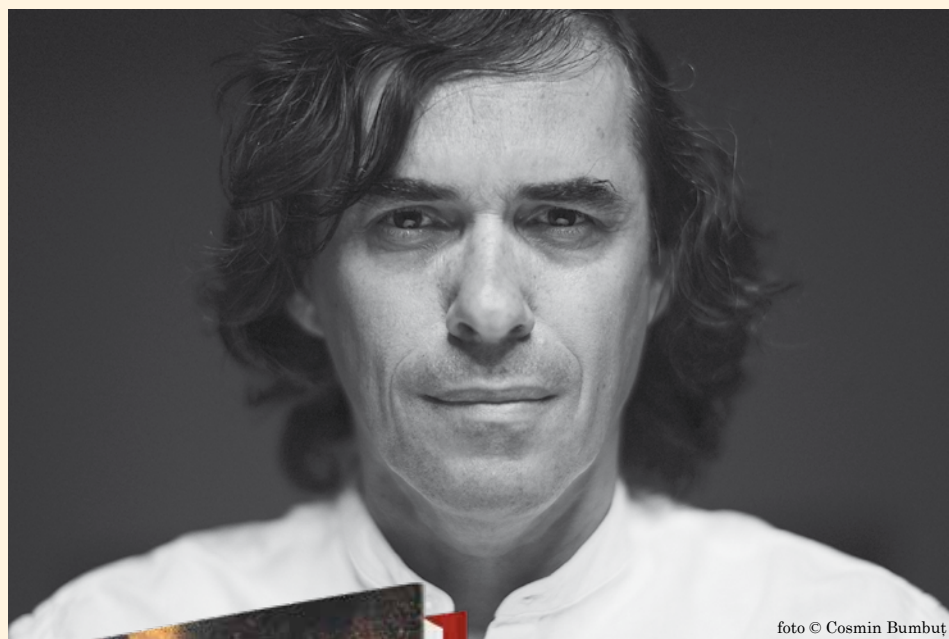

foto © Cosmin Bumbuț

Această operă fantastică și luminoasă ce riscă atât de mult ca să pună marile întrebări merită toate elogiile pe care le-a primit și cu siguranță va fi împodobită cu mai multe premii binemeritate în lunile care urmează. A făcut ceea ce puține alte opere au reușit: a transformat literatura română în literatură de clasă mondială.

World Without Borders
(despre *Orbitor*)

Mircea Cărtărescu
Știutorii: trei povestiri din Orbitor
176 pp., 37 lei

sarcină, fără spin, fără straniețate, fără aromă, fără ființă în cele din urmă, dar care era izvorul ființei, polul înzăpezit al ființei, sfera din creștet din care se revărsa întregul corp prin cele șase cascade-nflorite de-a lungul șirei spinării. Pătruseră în nucleu, prin lespezile străvezii de lumină. Cu ochii tulburi ai pruncilor de câteva zile percepură forme și stihii. Era un tron măreț în mijloc, ce avea înfățișarea pietrei de safir. Pe tron ședea Cel Bătrân de Zile, a cărui față strălucea atât de tare, încât nici sfinții arhangheli n-o puteau contempla. Era-nveșmântat în odăjdii grele, albe cum nici un înălbitor de pe lume nu le-ar fi putut albi, iar tălpile erau încălțate-n sandale cu curele de piele din care degetele, cu unghii de calcedonie, se iveau puternice și liniștite. Tronul era

circular și făptura cea colosală privea deodată spre toate direcțiile, așa cum, fiind la Polul Nord, nu poți privi decât către sud. Cetele sfinților, mii de mii și zeci de mii de zeci de mii, roiau împrejur, sfat căruia nu i se cerea nicicând sfatul, armată ce nu trebuia să lupte nicicând, purtând veșminte atât de bogate și ample și încrețite, încât păreau niște aripi ce se pregăteau să se-ntindă pentru zbor, imediat ce ideea de spațiu s-ar fi ivit. Erau toți, toți care trăiseră vreodată, toți ce aveau să trăiască, toți la toate vârstele, toți cu toate posibilitățile, curățate de pe trunchiul vieții lor ca niște crengi inutile, așa-ncât se aflau acolo și matroana ce născuse nouă copii bărbatului ei lângă care îmbătrânise fericită, dar și târfa ce-ar fi devenit dacă nu-l întâlnea, și poeta ce ar fi ajuns dacă la bordel l-ar fi

întâlnit pe Catullus, și sfânta ce-ar fi fost dacă Fecioara i s-ar fi arătat într-o zi. Erau toți, și toți îl priveau pe Cel din miezul vieților lor, și toți, nedormind vreodată, strigau mereu „Sfânt! Sfânt! Sfânt ești, Doamne, izvor de viață fără sfârșit!“ Iar Acela-i umbrea, îi adăpostea, îi sfințea întinzând peste toți enorme, tremurânde, înfiorate aripi de fluturi, cu ochi hipnotici și culori veșnic curgătoare, crescând în toate cele unsprezece dimensiuni, umplându-le de irealitate și slavă.

Dacă o furnică ar fi privit în sus către Zeus criselefantin așezat pe tronul său din Olympia, nu l-ar fi văzut mai măreț. Dacă o bacterie ar putea contempla vreodată o ființă umană, nu i s-ar părea mai copleșitoare. Iar în cele patru părți ale tronului, cu fețele către cele patru zări, patru heruvimi, aproape la fel de strălucitori ca și Bătrânul înălțat peste umerii lor, își dădeau binecuvântarea tăcută popoarelor Cărții. Acestei cărți ilizibile, acestei cărți. Cel dinspre Răsărit era gârbovit ca de povara întregii suferințe de pe lume, de parcă ochii albaștri i-ar fi fost două lacrimi amare de substanță P. Cel dinspre Apus avea o față de tânără femeie cu craniul ras și tatuat până la sprâncene cu desene fantastice. Cel din Miazănoapte era un tânăr încremenit ca o statuie vie, purtând o liră în brațe și deschizând gura în cântec. Cel din Miazăzi era alb ca laptele, dar părul de ghemotoace de lână și buzele groase și nasul turtit și înfățișarea cumplită îi arătau sorgintea de războinic negru și vraci. Astfel era arătarea celor patru heruvimi din jurul Celui Bogat în Zile, Celui ale cărui zile durează în veac. „Sfânt, nesfârșit, neschimbător, orbitor ești, Doamne!“, strigau și heruvimii, cu voci ca un vuiet de ape mari. Iar glasul lor era limbi de foc coborând și-mpărțindu-se peste mulțimea roindă a sfinților.

Încovrigați, cei doi embrioni, unul cu craniul către picioarele celuilalt, se rostogoliră lent pe deasupra lor, migrând tot mai mult către miezul dulce al miezului, până ce, cu ochiul din țeasta membranoasă, încă transparentă, putură vedea în sfârșit Fața.

(fragment)

De același autor

Mircea Cărtărescu vă citește
Levantul | *Ruletistul*
6 CD-uri, 79 lei

Cartea râsului și a cercetării

” Ce se întâmplă cu bărbații dacă se uită zilnic la sâni frumoși

Bărbații care se uită la sâni unei femei timp de zece minute zilnic își prelungește viața cu cinci ani. Este concluzia la care au ajuns cercetătorii germani în urma unui studiu minuțios.

„Să te uiți zece minute la formele fascinante ale sânilor unor femei frumoase, precum cei ai Pamelei Anderson din tinerețe, este echivalentul unor exerciții fizice care se întind pe durata a treizeci de minute,, spune profesoara Karen Uedarbi, medic specializat în gerontologie, citată de ziarul Bild. „Acum știm de ce fetele se supun unor operații costisitoare și dureroase de mărire a sânilor: ca să-i facă pe bărbați mai sănătoși“, glumește ea după ce a condus un studiu științific serios.

Cercetătorii germani au efectuat studii asemănătoare și la Frankfurt. După ani de zile, ei au ajuns la aceleași rezultate. La fiecare studiu au participat câte două sute de bărbați. Aceștia au fost împărțiți în două grupe după cum urmează: bărbații din prima grupă au trebuit să se uite la sâni de femeie zilnic, iar ceilalți, nu.

Timp de cinci ani, bărbații care s-au uitat zilnic la sâni au avut o tensiune și un puls mai scăzute, și astfel riscul îmbolnăvirii de boli cardiovasculare a fost mai mic. Cei care nu au privit busturi de femei au avut probleme cu cordul. Excitarea sexuală îmbunătățește funcțiile inimii și circulația sângelui.

Prin urmare, nu încapă îndoială că privitul zilnic al sânilor îi face mai sănătoși pe bărbați. Conform profesoarei Uedarbi, privitul sânilor timp de zece minute pe zi reduce riscul de apariție a bolilor cardiace cu 50%. Așadar, domnilor, să nu vă fie rușine când vă holbați la sâni femeilor, căci asta vă face mai sănătoși!

Comentariu

Încep cu o mărturisire provocată de un studiu de sine la fel de minuțios ca acela coordonat de profesoara Karen Uedarbi: deși buletinul spune că aș avea 57 de ani, vârsta mea reală este de 436 de ani, 8 luni și 17 zile la momentul scrierii acestor rânduri. Să se calculeze, plecând de aici, media zilnică a minutelor (bine, bine, a orelor) petrecute cu ochii în sâni, cu începere din 1968, când m-am zgăit pentru prima dată, prin interstițiile zidului de beton de la Mamaia, la românele și străinele amatoare de nudism și, în subsidiar, de bișniță cu săpunuri, deodorante, ciorapi de mătase, rujuri și chiloți.

Există, după cum își poate da seama oricine, destule lucruri tulburătoare în studiul cercetătorilor germani.

În primul rând, deplâng cruzimea celui (de fapt, celei) care a avut ideea de a-i priva pe jumătate dintre participanții la experiment de plăcerea holbării. Doar o persoană inconstientă poate crea asemenea motive de încăierare, beție solitară sau în grup și crimă. În formă de măr sau de pară,

Un pahar de vin roșu echivalează cu o oră de sport. Peste câțiva ani oamenii vor atinge nemurirea. Bărbații care se uită la sâni frumoși zece minute pe zi își prelungește viața cu cinci ani. Tatuajele ajută organismul să lupte mai bine împotriva anumitor boli. Bărbații care poartă cămăși roz câștigă mai mult decât ceilalți. Toate aceste bazaconii sunt concluzii ale unor așa-zise studii și cercetări din Anglia și România, din Suedia și Statele Unite, din Germania și Australia. Asta arată că delirul pseudoștiințific nu are granițe și că naivitatea e speculată la fel de bine în orice colț al lumii. În concertul imposturii mondiale, România are un loc bine stabilit și greu de contestat.

Radu Paraschivescu pune față în față șarlatania românească și omoloagele ei din alte țări și de pe alte continente. E greu să stabilești, la finalul lecturii, cine merită Marele Premiu al neghiobiei. E la fel de greu, pe parcursul ei, să-ți stăpânești râsul. Și nu uitați: fiecare carte vă prelungește viața cu durata citirii ei.

Radu Paraschivescu
Cartea râsului și a cercetării
196 pp.

fructul oprit nu poate fi în acest caz decât capriciul unui sadic.

În al doilea rând, nu e deloc limpede cum pot să-ți scadă pulsul și tensiunea când te uiți la sâni unei femei. (Și nu mă refer la cazurile-limită, de tipul lui Dolly Parton din anii 1970, despre care un coleg de platou și-a amintit cu tandrețe: „Eram cu Dolly pe iaht în San Francisco Bay, se întetise un pic vântul, am băut un vin, s-a făcut târziu, Dolly și-a pus sutienul la uscat, ne-am culcat și de dimineață ne-am trezit în Brazilia“.) Orice holbător aplicat vă va spune că pulsul și tensiunea cresc când ochii stăruie asupra dulcelui defileu. În al treilea rând, trebuie remarcată ina-

cu exercițiile timp de douăzeci de minute după ce-ți pleacă sâni de sub ochi. Țineți minte scheciul cu Dem Rădulescu pictor alături de o pânză goală? Vine un privitor și-l întreabă: „Maestre, cum se cheamă tabloul?“ „Vacă la păscut“, răspunde maestrul. „Dar unde e iarba?“ se miră privitorul. „A păscut-o vacă“, îl edifică maestrul. „Și vaca unde-i?“ insistă privitorul. „Păi ce, era proastă să mai stea?“ La fel și aici. A plecat splendoarea, îți vezi și tu de ale tale. În al cincilea rând, nu ni se spune ce au făcut bărbații din grupa celor care *nu* s-au uitat la sâni. Singura precizare despre ei este că „au avut probleme cu cordul“ (spre deosebire de ceilalți, care, dacă s-au uitat prea insistent, vor fi avut, vezi bine, probleme cu cardul). Chiar așa, cum și-au trecut vremea? Au dat în bobi? Au spus bancuri politice? Au ascultat la radio meciul dintre Zwickau și Osnabrück din Liga a 3-a? Și-au blestemat ziua proastă?

În al șaselea rând, vestea cu adevărat bună este că, de acum încolo, înarmat cu o copie a studiului efectuat de cercetătorii germani, fiecare bărbat va putea să se holbeze în voie. Alibi mai bun nu există. „Iertați-mă, nu e ce credeți, pur și simplu mă ajutați să am un puls mai bun. Da, da, mai descheiați-vă la un nasture, vă rog. *Merci, merci Bécaud.*“

În al șaptelea rând, cine crede că dacă se holbează întruna la sâni femeilor devine mai sănătos e bolnav.

În al optulea rând, oare profesoara Karen Uedarbi o avea sâni? Și dacă da, câți?

(fragment)

De același autor

Seria de autor MATEI CĂLINESCU

coordonată de Lidia Bodea

Eugène Ionesco

Teme identitare și existențiale

Matei Călinescu
Eugène Ionesco: teme identitare și existențiale
482 pp.

Eugène Ionesco a fost confruntat, încă din adolescență, cu o dilemă identitară – de natură familială, etnică, lingvistică și, desigur, culturală (inclusiv literară, confesională și politică) –, transformată, curând, într-un conflict interior... Tânărul care se simțea exilat în România sa natală urma să-și regăsească patria adevărată, spirituală, adică Franța și cultura franceză, după o odisee de traumatisme „inițiatice” care avea să dureze, intelectual vorbind, multă vreme... Devenind francez, Ionesco se simte liber să abordeze acele „probleme esențiale” așa cum le concepe el, ca ridicole și tragice în același timp, începând cu aceea a limbajului și sfârșind cu aceea a scandalului morții. Suntem, spune el, esențial comici: tragedia noastră existențială vine tocmai de aici. În cultura franceză, lipsit de complexe, el descoperă că explorarea subiectivității sale celei mai profunde poate fi un mod de comunicare cu ceilalți, cu singurătatea lor, cu neliniștile și obsesiile lor; descoperă, cu alte cuvinte, că „fiecare e universal”.

N-am încercat să-l anexez pe Eugène Ionesco literaturii române, nici măcar în mod indirect: opera lui majoră e franceză și universală, deși în formula originalității lui intră și dualitatea identitară pe care m-am străduit s-o ilustrez în aceste pagini. Eugen Ionescu, cel de până în perioada imediat postbelică, rămâne un scriitor român, un eseist strălucit, un *enfant terrible* al criticii române interbelice, un poet delicat, minor. Păcat că anumite opere scrise în românește în timpul războiului și curând după par a se fi pierdut. Faptul că s-a putut forma ca scriitor în cultura română a anilor 1920-1930 – în ea și împotriva ei – și că a putut debuta ca dramaturg francez de avangardă cu o operă de o perfectă maturitate artistică, devenită clasică, nu trebuie subestimat

și, desigur, nici supraestimat. Rămâne un subiect interesant de meditație pentru intelectualul român de azi. [...]

Fapt e că Eugen Ionescu scrisese, până la vârsta de 36 de ani, în această limbă de mică circulație, marginală, bizară, pe care o stăpânea extrem de bine, dar în care i se părea că se adresează, cum scria el în *Nu* (1934), unui public de doar 300 de cititori. Trecerea la limba franceză nu putea fi pentru el o formă de asceză, ca pentru Beckett (sau, *mutatis mutandis*, pentru Cioran, care se despărțea, astfel, de un trecut „deochet”), ci, dimpotrivă, o îmbogățire, o lărgire a orizonturilor expresive, o deschidere de noi posibilități pentru geniul său literar, o adevărată bucurie creatoare.

Matei Călinescu

De același autor

Seria de autor VICTOR IERONIM STOICHIȚĂ

coordonată de Mona Antohi

Imaginea Celuilalt

Diferența există, alteritatea se construiește. Iată primul postulat pe care se întemeiază această carte. Celălalt nu există în absența Aceluiași și termenii sunt, evident, reversibili.

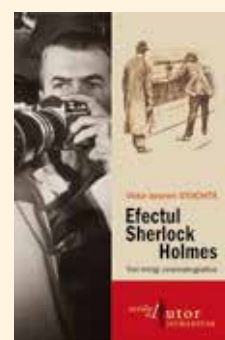
Scopul acestor pagini este de a aborda Întâlnirea așa cum are ea loc sub semnul vizibilului. Ele se plasează în prelungirea unei cercetări asupra imaginarii, ale cărei mize se cuvine să le definim.

Evrei, țigani, negri, musulmani. Iată cele patru figuri ale alterității care vor face obiectul reflecției mele. E vorba, mai degrabă decât de o alegere liberă, de o necesitate impusă de formarea în zorii Timpurilor moderne a ceea ce aș dori să desemnez ca „iconosfera diferenței”, iconosferă a cărei construcție are loc în strânsă relație cu prospecțiunile unei Europe în căutarea propriei sale identități. Toți acești Ceilalți („interiori” sau „exteriori”), misterioși, amenințători, interziși, fascinanți, suscită reacții multiple, uneori negative, aproape întotdeauna amestecate: curiozitate, teamă, dorință, respingere... Dat fiind caracterul insolit al Celuilalt, locul său în iconosfera pe care să se cristalizeze în conformitate cu reguli precise nu poate fi decât problematic. Nu mai puțin, în pofida dificultăților și reticențelor, „Diferitul” și „Neasemănătorul” sfârșesc prin a accede la vizibilitate.

În ce fel? Întrebarea e desigur de ordin antropologic, dar istoricul imaginilor îi poate furniza câteva răspunsuri.

Victor Ieronim Stoichiță

De același autor

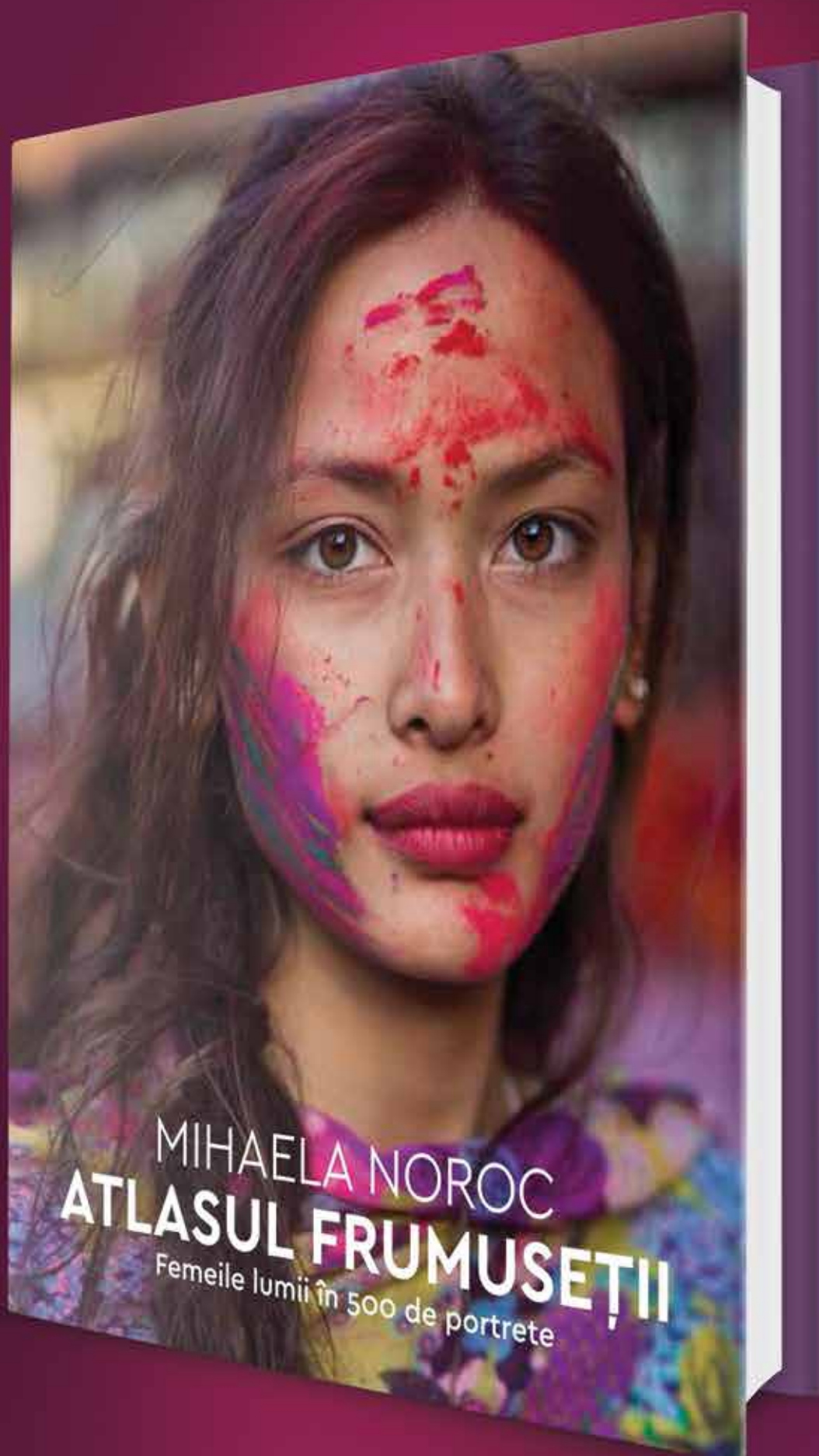

Victor Ieronim Stoichiță
Imaginea Celuilalt: negri, evrei, musulmani și țigani în arta occidentală în zorii epocii moderne 1453-1800
Traducere din franceză de Anca Oroveanu și Ruxandra Demetrescu
284 pp.

MIHAELA NOROC

ATLASUL FRUMUSEȚII

Femeile lumii în 500 de portrete

MIHAELA NOROC
Atlasul frumuseții.
Femeile lumii în 500 de portrete
Traducere din engleză de
Andreea Niță și Iulia Vladimirov
ediție cartonată, 356 pp., 95 lei

Mihaela Noroc a călătorit în peste 50 de țări, fotografiind femei din toate mediile sociale. Demersul tinerei românce a devenit faimos în întreaga lume și s-a transformat într-o carte de succes publicată în mai multe limbi. Această colecție impresionantă de portrete și povești e o pledoarie pentru demnitate, diversitate, autenticitate și mai ales pentru puterea de a accepta și descoperi frumusețea din noi și din ceilalți.

„În carte sunt multe imagini și povești care n-au apărut niciodată online. Sunt bucuroasă că ediția românească publicată de Humanitas nu va fi o simplă traducere a celei din limba engleză. Am adăugat imagini noi, am lucrat la texte, am creat o nouă copertă și sper că albumul va avea la fel de mult succes acasă, pe cât a avut și peste hotare.”

Mihaela Noroc

Cum să fii fericit în România

Editor: Oana Bârna

Cum să fii fericit în România
192 pp., 32 lei

Ce-ar fi să descoperim că adevărata fericire e cea care ne pune viața la încercare și îi dă o împlinire tocmai pentru că a fost smulsă unei lumi ostile? S-ar putea ca trecerea noastră pe pământ să capete altă forță când, în strădania naturală spre fericire, suntem puși în situația de a compune un destin nu cu bunăstarea, răsfățul și trufia marilor popoare, ci cu suferința celor „însignifiante“ (Cioran). Ce miză extraordinară intră în joc când întrebarea privitoare la fericire se naște dinăuntrul unei istorii nefaste! Cum de-au existat oameni care și-au găsit fericirea într-o lume în care totul predispunea la nefericire? Să existe oare o alchimie grație căreia, dintr-o viață atacată pe versantul ei negativ, sfârșești prin a extrage poftă de viață și gândul final că nu ai trăit degeaba? Pe scurt: cum e cu puțință ecuația paradoxală a fericirii?

Gabriel Liiceanu

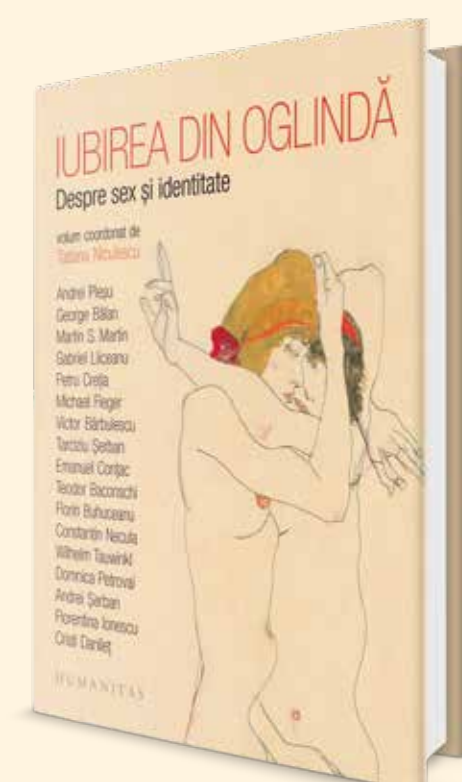
Ioana Pârvulescu

România redusă la scară. La scara trenului

Cu puțin înainte de ora două și cu puțin înainte de venirea toamnei, Gara de Nord e scăldată în zăduf. În lumina amiezii, fețele oamenilor par strălucitoare. Cei mai mulți sunt bronzăți. Scaunelor roșii nu li se mai vede jegul, sunt complet ocupate de lume și de bagaje. Călătorii, cu trolere voluminoase, se agită, vorbesc, râd. Mulți se uită în lungul liniei, cu gâtul întins, ca păsările. Trenul n-a tras încă și mai sunt numai cinci minute până când ar trebui să pornească. Mai ales cei care pleacă la Viena sunt îngrijorați. Îmi iau de la chioșc o apă rece, Dorna, și o *Dilemă*. Nu mă grăbesc. Îi privesc cu îngăduință pe cei care sunt plini de indignare. Observ niște străini, mai mult resemnați decât necăjiți, dintre care unul tânăr, candid, cu o bicicletă învelită în folie de plastic. Fiind navetistă veche, știu că trenul de Viena o să tragă exact la ora două (care e a plecării), că oamenii vor alerga năuci încoace și-ncolo, pentru că la capătul peronului nu e un panou indicator cu ordinea vagoanelor și nici la microfon, Doamne ferește, nu se anunță ceva atât de complicat. Am vagonul 411. Intuiția de călătoare profesionistă îmi spune că va fi pe la sfârșitul trenului, așa că mă așez, strategic, spre capătul peronului. La două fix, apare și trenul. Pe ultimul vagon nu există plăcuță cu număr, dar de geamul ușii e lipită o foaie de hârtie A4. Nu văd ce scrie pe ea, trebuie să mă apropii, ceea ce nu-i simplu, pentru că o grămadă de oameni înconjurați de bagaje fac același lucru. Acuma da, văd: scrie mărunț *Vagonul 2* și dedesubt, pe aceeași foaie, *Vagonul 1!* Oamenii se năpustesc asupra conductorului. Bărbatul îi privește cu o expresie greu de descifrat și îi lămurește sec: „Vagonul 2 e la dus, 1 e pentru întoarcere.“ Foarte practic, mă gândesc eu, și foarte economic. Nu risipim hârtia și nici alte materiale. O, „patria mea A4“, cum bine spune o poetă. După vagonul 2 urmează 412, apoi 411. Intuiția nu m-a trădat nici de data asta. E, din păcate, un vagon cu compartimente, și mă simt prinsă într-o capcană cu profil literar. Scaunele, cu catifea maro, sunt aceleași care prin anii '90 păreau venite din rai, iar acum par venite din anii '90. În compartiment se află deja un domn cu cămașă albă, care mănâncă dintr-o pungă McDonald's cartofi prăjiți, scoțându-i cu vioiciune, unul câte unul, și, chiar lângă mine, o doamnă adâncită într-o carte, ocupație pe care știu s-o apreciez. Când să-mi pun geanta de umăr, ușoară, sus – am scaunul de lângă ușă – simt că mi-o smulge cineva din mână cu hotărâre și, pasămite, mă ajută s-o așez. Știu ce urmează: o cerere. În secolul meu, 19, așa ceva era de neconceput. (*fragment*)

Iubirea din oglindă

Editor: Tatiana Niculescu

Iubirea din oglindă: despre sex și identitate
224 pp., 39 lei

Ideea acestei cărți a pornit de la un dialog epistolar între doi scriitori: Andrei Pleșu și George Bălan. Apărându-și fiecare *felul lui de a fi*, ei pledează ori pentru iubirea dintre bărbat și femeie, care încheagă cupluri heterosexuale și familii, ori pentru iubirea între parteneri de același sex, care cer drepturi civile și religioase. În jurul acestui nucleu am adunat păreri pro și contra, abordări istorice, hermeneutici literare, amintiri, ilustrări biblice, mărturii personale, deslușiri legislative. *Iubirea din oglindă* este, până la urmă, o poveste despre cum se construiește o identitate.

Tatiana Niculescu

De câte ori, de-a lungul istoriei, omenirea s-a organizat ca turmă, cruzimea și excluderea au dictat regula comportării față de cei puțini care nu erau *la fel ca ceilalți*. Nimic nu poate fi mai asupritor decât teroarea numărului mare. Așa încât e bine că ne rușinăm azi de ce le-am făcut noi, „oamenii normali“, celor din stirpea lui Oscar sau a lui Alan Turing. Numai că, în exuberanța „ieșirii la lumină“, a părăsirii catacombelor în care „celălalt eros“ a fost obligat să se ascundă secole la rând, n-ar strica să găsim de astă dată acea cumințenie a minții care să ne împiedice să ajungem, cu o vorbă a lui Pascal, la o nouă „dereglare a oamenilor“.

Gabriel Liiceanu

George Bălan

Mărul otrăvit

De la începuturile sale, creștinismul a fost marcat de sfâșierea lăuntrică a omului de bună credință ca urmare a demonizării sexului, și cu atât mai vârtos a sexului prohibit. Autocastrarea lui Origen e paradigmatică pentru această criză lăuntrică spre care împinge amestecul religiei în viața intimă a omului. De ce-i era teamă lui Origen? De femeie? De un alt bărbat? Mister. Într-o lume despiritualizată ca a noastră, unde influența Bisericii a fost redusă aproape la zero, obsesiile și fobiile ei sexuale nu și-au pierdut virulența. O altă descoperire importantă pe parcursul unei vieți destul de aventuroase a fost aceea a ineficacității de care dă dovadă cultura și chiar inteligența unui om când trebuie să înfrunte problema homosexualității. Cazul lui Gide nu e deloc simplu. Ca să-și accepte firea, a trebuit să-l biruiască pe omul de cultură, pe gânditorul, pe teologul din el. Și a fost o eliberare totală, deoarece simultan a avut loc o vindecare aproape miraculoasă a tuberculosului ce era (vezi *Si le grain ne meurt*). Dar cel pe care și-l dorea prieten și mentor, Paul Claudel, scriitor eminent catolic, ca de altminteri și Jacques Maritain au reacționat scandalizați, după ce degeaba îi dăduseră sfaturi ca acestea: „Închide-te în camera dumatăle, ia un crucifix și sărută-i picioarele“ (Claudel, 2.4.1912), „Promiteți-mi că, după ce voi fi plecat, veți intra în rugăciune și îi veți cere lui Hristos să vă dezvăluie în mod direct dacă e bine sau nu să publicați această carte“ (e vorba de faimosul *Corydon*) (Maritain, citat de Gide în *Jurnalul* său, 21.12.1923). Ce spirite înalte demonstau neputința intelectului și a culturii acolo unde nu ar fi fost vorba decât de refuzul unei prejudecăți! I-aș da cuvântul în această privință unui român foarte la modă, Petre Țuțea, care în *Între Dumnezeu și neamul meu* spunea: „Inteligența, oricât de mare, nu e suficientă pentru a te curăța de prejudecăți... Cu cât inteligența e mai mare, cu atât prejudecata e mai voinică, fiindcă ai aparat s-o justifici“ (p. 348). (*fragment*)

Așa să crească iarba pe noi

Augustin Cupșa
Așa să crească iarba pe noi
200 pp., 27 lei

foto © Laura Cupșa

Edi, Pistică, Tobă, frații Mânzu și Tomi trăiesc la periferia Craiovei și se ocupă cu braconajul mai multor specii de păsări pe care le vând apoi, pe filieră interlopă, în Italia. Repovestite de vocea lui Pistică, cel mai fragil și sensibil dintre copii, întâmplările capătă dimensiuni dramatice, care dezvăluie și temele profunde ale cărții: sentimentul de vinovăție, dublat de obsesia evadării într-o Italie idealizată, tărâm al visurilor împlinite, credința, singurătatea, descoperirea erotismului. Într-o atmosferă salingeriană, cu o tensiune și o violență care plutesc în aer, pentru a izbucni în final cu o forță care deturnează definitiv viețile tuturor personajelor, romanul lui Augustin Cupșa creează o lume întreagă, cu legi nescrise, dar imuabile, un paradis înșelător, al inocenților, cu peisaje mirifice care ascund de fapt răul în formele sale cele mai subtile.

„Am rămas mai departe pe marginea șoselei și m-am uitat la firele de praf care pluteau în lumina bună, limpede și tăioasă ca un ciob de sticlă. Pe acolo trecuse, probabil, o mașină, dar roțile ei nu se mai azeau, doar vântul prin crengile merilor, scuturați de furtună, și o mulțime de flori albe prin iarbă, și, printre ele, furnicile care mișunau încolo și încoace.

Poate la urmă n-o să mai vină nimic. O să stai, pur și simplu, în întuneric. De acolo vii și acolo te duci. Îți bagi fața în țărână și țărână înghiți, și pământul o să-ți înghită capul și pieptul și mâinile, o să te toace mărunț în râșniță. Liniștea aia din întuneric, când toți stau și tac din gură, și eu lungit printre ei, liniștea neagră și lungă, unde nu se mai aud decât ploșnițele care ies din scânduri și te pișcă de picioare, cum ne-a zis Tuică, că nu-i mai pasă de altceva decât că o să-l ciupească ploșnițele în sicriu și el n-o să mai poa' să se miște ca să le alunge, așa că și-a făcut cu mâna lui unul pe măsură și l-a sprijinit în camera din spate, de peretele cu ușa, să se usuce lemnul de brad la teracotă și să poată el să-l verifice de carii.

Pe cer un avion cu reacție se târa fără zgomot, lăsând în urma lui un șuvoi încălzit. M-am luat după coada aia care se destrăma repede, repede, așa cum făceam când nu aveam nici un indiciu încotro s-o apuc. Și a fost, ca de obicei, o decizie bună.“ (*fragment*)

Dulcea poveste a tristului elefant

Diana Adamek
Dulcea poveste a tristului elefant
352 pp.

foto © Vasile Voia

Sub pretextul călătoriei fabuloase a unui straniu personaj „elefantin“ născut în Transilvania, Diana Adamek reconstituie în detalii o întreagă lume, aflată în momentul unor schimbări subtile, care vor îmbrăca deseori în roman haina miraculosului. Europa Centrală în a doua parte a veacului al XVI-lea e un spațiu cu limite înșelătoare, iar Roro trăiește cu fascinația depărtării și a necunoscutului. El străbate o lume în care imaginația debordantă a barocului creează splendide obiecte imposibile, deopotrivă grotești și feerice, precum picturile lui Arcimboldo, oglindă a melancoliei și reflex al sfârșitului lent, sfâșietor al unei epoci.

„Iar mai apoi iată ce văd: o scenă de zahăr, cu paravanul cerat, având ca decor o fortăreață în fața căreia se înfruntă cavaleri, se cambrează cai cu șei ca de argint și se încrucișează spade și lănci. Iar deasupra lor, desprinsă de toate, dar cu mâinile la vedere, învelite în mănuși cu capete de păpuși, o siluetă fragilă, o fată cu părul roșu, ochi fumurii și buzele strânse ca sub spaima unui țipăt care încă nu s-a desprins, dar e acolo, viu și puternic, ca o ultimă poruncă și rugămintă, Fugi! băiatule, depărtează-te! toate astea sunt doar niște jucării, sunt dulceduri făcute să piară. Așa ar fi și, totuși, nu, fiindcă fata poartă la gât chiar perlele Alteței sale, principesa Anna de Austria, și toți ar jura că acesta e colierul adevărat, nu cel al prințesei cu care seamănă atât de bine, dar care are, iat-o, toți o vedem, rochia șifonată și zdrențuită, și pare ea mai mult decât figurina din zahăr o mică păpușă. E un teatru, spune cineva, și lumea se apropie de scenă, deasupra ei, printre norii de pandișpan, se rotește un soare negru, mișcarea e mai întâi nehotărâtă, apoi tot mai puternică, Eclipsa! strigă cineva, dar vocea e acoperită curând de alte țipete, apoi lucrurile și gesturile se fac neclare, fiindcă dinspre grădină, de la capătul ei, loc necunoscut, despre care se șoptesc însă multe, s-a stârnit din senin un vânt fierbinte, cu rafale de nisip și vârtejuri de ierburi sângerii, apoi un fulger spintecă cerul și cu toții, doamne și curteni, paji și ofițeri, încremenesc.“ (*fragment*)

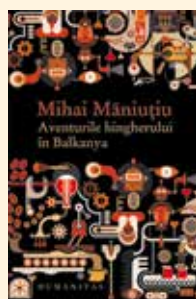

Mihai Măniuțiu
Fuga cu Henri
408 pp., 49 lei

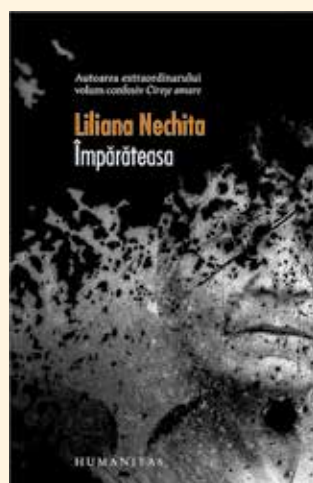
Fuga cu Henri

Laconismul, tehnica elipsei, a crochiului și sugestiei, împreună cu suculența morbidă a descrierilor transformă paginile lui Mihai Măniuțiu într-o veritabilă anatomie a visului, într-o masă de disecție a fluidului fantasmatic.

Dan C. Mihăilescu

De același autor

Liliana Nechita
Împărăteasa
148 pp., 27 lei

Împărăteasa

Împărăteasa, o poveste scrisă într-o cheie aproape naturalistă, ilustrează în detaliu o lume rurală modernă, de secol XX, în care oamenii nu se mai confruntă cu timpul ce nu mai are răbdare, ci cu un dușman nevăzut, îndepărtat – Italia, acea „gaură neagră care-i înghițea pe toți“.

De aceeași autoare

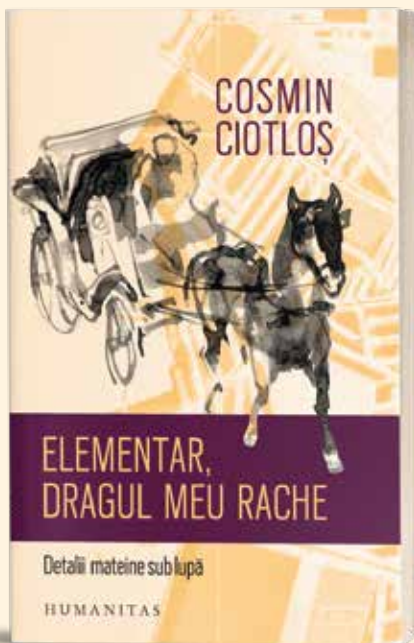

Seria de autor Eugène Ionesco

Literatură Critică literară

Elementar, dragul meu Rache

Cosmin Ciotloș
Elementar, dragul meu Rache:
detalii mateine sub lupă
152 pp., 24 lei

Fiecare are un Mateiu Caragiale al său. Al lui Cosmin Ciotloș e format din detalii puse sub lupă. Mărite astfel, fraze, nume, întâmplări mărunte, trecute îndeobște cu vederea, își dezvăluie sensuri și implicații neașteptate. De altminteri, titlul, *Elementar, dragul meu Rache*, trimite la celebra formulă pe care Sherlock Holmes i-o spune doctorului Watson. Cartea este așezată sub figura tutelară a detectivului matein din *Sub pecetea tainei*, Conu Rache, dar și adresată ludic acestui personaj, cu care autorul pare că vrea să se ia la întrecere.

Proaspete și în același timp sprijinite de o cultură literară solidă, teoriile critice ale lui Cosmin Ciotloș (maniatic atent, la fel ca autorul de care se ocupă și de la care se contaminatează) sunt ca paginile de sfârșit ale unui roman polițist: detectivul reia lucrurile știute de toată lumea și le luminează în așa fel încât să reiasă mai mult și altceva din ele. Desigur, sub acest joc se vădește o pasiune nedisimulată a criticului pentru literatura de vârf, din care face parte și opera mateină.

Un debut care, nu mă îndoiesc, va fi urmat de alte cărți la fel de pline de surprize.

Ioana Pârvulescu

Cartea lui Prospero

Gelu Ionescu

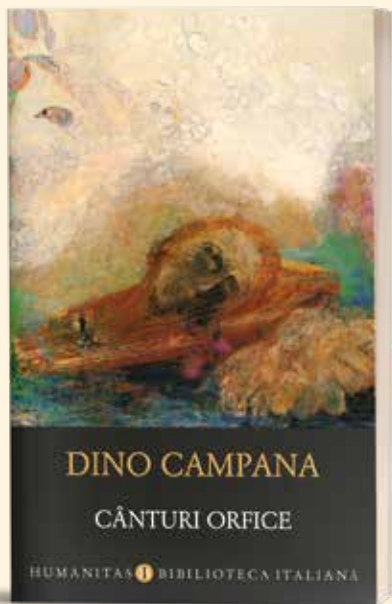
Gelu Ionescu
Cartea lui Prospero:
eseuri despre douăsprezece
piese de William Shakespeare
184 pp.

S-a întâmplat, acum vreo trei ani, să mă trezesc așa, dintr-odată, cu spusele lui Prospero pe buze: *Și-un gând din trei să-ndrept către mormânt*. Gândul a căzut din senin, abia apoi m-am dus la text și-am constatat că ținusem bine minte. A fost un semn și pentru altceva: mă obseda întrebarea (cu calm însă) de ce au venit versurile astea în capul meu? Până când mi-a venit explicația „secretă” și cred că am înțeles mesajul subconștientului: era dorința, uitată de mult, rătăcită prin cine știe ce ungher al sufletului, să scriu niște texte despre... Shakespeare.

Am început seria de eseuri cu intenția de a urmări, în primul rând, bătrânii din opera shakespear-iană (poate și în ideea de a mă obișnui cu vârsta aceasta și pe seama cărților). Ceea ce explică de ce în câteva texte figurile bătrânilor au o (de fapt aparentă) prioritate. M-am oprit la numai douăsprezece piese. O cifră fastă, se știe: atâtea sunt zodiile, lunile anului, atâtea au fost apostolii și Cavalerii Mesei Rotunde, și atâtea au fost anii cât Prospero a rămas prizonierul insulei. Cei mai bine de doi ani, cât m-a preocupat pregătirea și scrierea acestor eseuri, au fost pentru mine vremuri de vie fericire intelectuală.

Biblioteca italiana

coordonată de Smaranda Bratu Elian

Dino Campana
Cânturi orfice
Traducere din italiană
de Aurora Firța-Marin
Prefață de Fiorenza Ceragioli
196 pp., 29 lei

Probabil că cititorul acestor *Cânturi orfice*, care conțin experiențele vieții rătăcitoare și tulburate a autorului lor – spirit itinerant și european –, va dezvolta cu aceste creații o relație de tipul „dragoste și ură”, asemănătoare cu cea pe care Campana a avut-o întotdeauna și cu contemporanii săi, fapt care ar confirma rezistența acestei opere peste veacuri și capacitatea ei de a dialoga cu prezentul.

Fiorenza Ceragioli

În pregătire
Luigi Pirandello, Nuvele pentru un an

Recunoștință

Oliver Sacks
Recunoștință
Traducere din engleză de Adina Cobuz
ediție cartonată, 72 pp., 24 lei

Cele patru eseuri reunite în această carte au fost scrise de Oliver Sacks între anii 2013 și 2015 și au apărut mai întâi în *The New York Times*, bucurându-se de un enorm succes. Ele oglindesc întreaga sa existență și în același timp pot fi privite ca o odă adusă unicității fiecărei ființe umane și ca o mărturie de recunoștință pentru darul vieții.

„Am dăruit dragoste și am primit dragoste în dar; am fost binecuvântat cu multe lucruri minunate, și la rândul-mi am întors lumii din zestrea mea. Mai presus de orice, am fost o ființă gânditoare, un animal cu rațiune, născut pe o planetă frumoasă, ceea ce în sine e un privilegiu enorm și o aventură unică.“

Oliver Sacks

O privire plină de umanitate asupra propriei vieți, impregnată de umor, seninătate și acea minunată recunoștință pe care Oliver Sacks o simțea atât de puternic. Cei care-i cunosc scrierile vor găsi în această cărtică o înțeleaptă și luminoasă concluzie; iar pentru cei care nu le cunosc va fi nu doar un rămas-bun, ci și o generoasă introducere.

Straja dragonilor

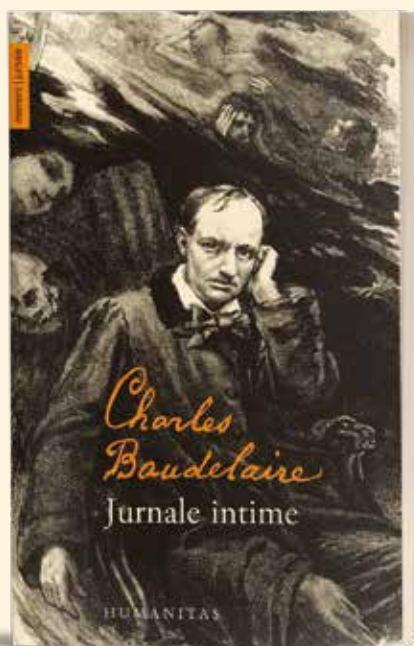
Ion Negoitescu
Straja dragonilor: memorii: 1921–1941
222 pp., 27 lei

Memoriile lui Ion Negoitescu (*Autobiografia*, spunea el) reprezintă unul dintre cazurile rarissime din literatura română în care confesiunea este totală, șocantă, frustă, independentă de ideea unui auditoriu. Scrisă în exil și pe patul de spital, *Straja dragonilor* spune totul, nu înfrumusețează și nu urâtește realitatea. Moartea apropiată este garanția sincerității ultime. Singurul pericol care se presimte este epuizarea timpului, iar asta dă paginilor pe care bolnavul a mai apucat să le scrie despre primii săi douăzeci de ani de viață o nerăbdare și o precipitare dezordonate, ca îmbulzeala ultimelor fire de nisip la gura clepsidrei.

Deși încalcă tot soiul de tabuuri și descriu fără inhibiții, cu detalii dintre cele mai naturaliste, jocurile erotice ale copilului și adolescentului (cu fete, cu băieți, apoi cu colegi și, mai ales, cu soldați, ordonanțele tatălui ofițer, prin umbrare din grădină, acasă, iar, mai târziu, în sălile de cinema), aceste *Memorii*, prin calitatea lor literară excepțională, nu alunecă nici un moment în vulgaritate și obsen. Un amestec de basm, de naivitate, de voioșie, de umor, de mitologie și de eroism fac literatură pură din scenele cele mai brutale.

Ioana Pârvulescu

Jurnale intime

Charles Baudelaire
Jurnale intime
Traducere din franceză de Liliana Alexandrescu
152 pp., 22 lei

Ei bine, da, cartea asta mult visată va fi o carte cu năduf... Povestindu-mi educația, felul în care mi s-au modelat ideile și sentimentele, vreau ca neîncetat să se simtă că sunt străin lumii și idolilor ei. Voi întoarce împotriva întregii Franțe realul meu talent pentru impertinență. Am nevoie de răzbunare așa cum un om obosit are nevoie de o baie.

Charles Baudelaire

Stăpânit în egală măsură de dorința de a se înălța până la contemplarea „tronurilor și stăpânirilor“ și de nevoia de a savura licorile grele ale păcatului, rând pe rând și câteodată simultan, atras și respins de extreme – dragostea chemând ura și hrănindu-se cu ea –, omul, pradă acestei crude ambivalențe afective, sfârșește prin a se imobiliza în centrul propriei lui ființe, cuprins de un soi de dezgust extatic.

Marcel Raymond

O trăsătură fundamentală a lui Baudelaire e disciplina sa spirituală și calitatea conștiinței sale artistice. El întrunește geniul poetic și inteligența critică. Concepțiile despre procesul poetic stau pe aceeași treaptă cu poezia însăși, lăsând-o adeseori în urma lor.

Hugo Friedrich

Clara Haskil

Jérôme Spycket
Clara Haskil
Traducere din franceză de Lidia Dumitru, Elena Ciocoiu și Adina Cobuz
424 pagini, 59 lei

Clara Haskil reprezintă însumarea perfecțiunii pe pământ.

Dinu Lipatti

În timpul vieții mele, am întâlnit trei genii: profesorul Einstein, Winston Churchill și Clara Haskil.

Charlie Chaplin

Sper ca această biografie adevărată și plină de considerație, care ne îngăduie să urmărim parcursul lung și adeseori dureros al Clarei Haskil către glorie, să fie totodată o mărturie a admirației și atașamentului pe care lumea muzicală le nutrește pentru o pianistă de neînlocuit.

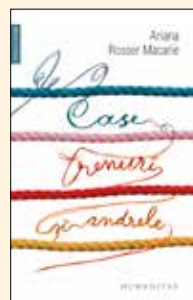
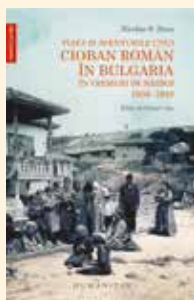
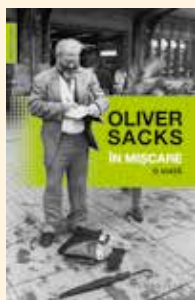
Herbert Von Karajan

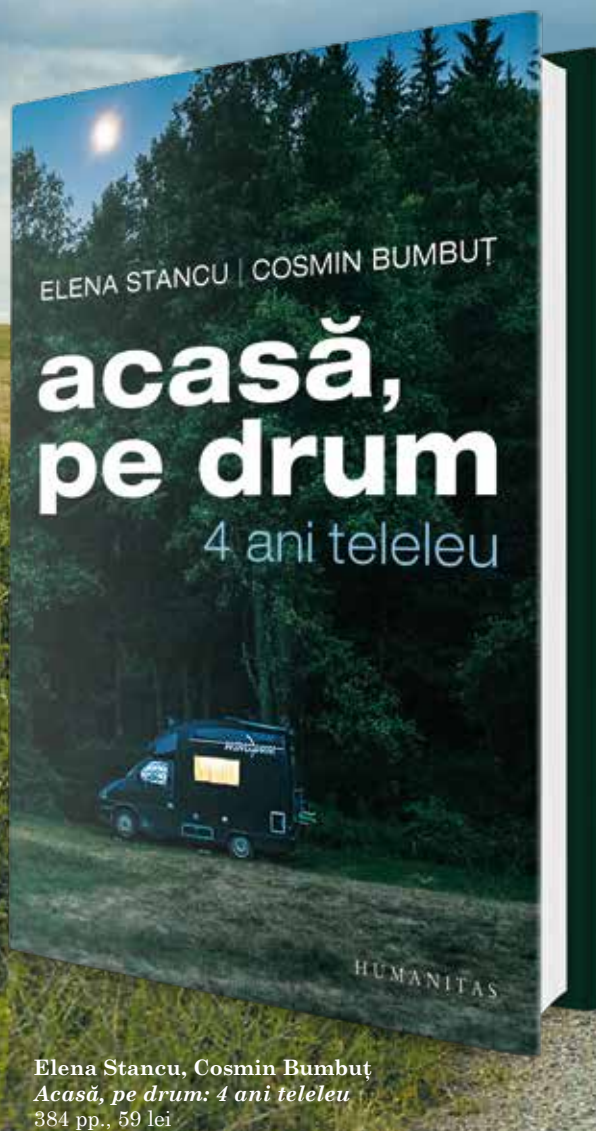
Clara Haskil a fost un soi de magician: a știut să transforme talentul în geniu, fragilitatea în forță, dificultățile în perseverență și tenacitate. Toate aceste calități o fac să devină o sursă de inspirație și un exemplu pentru fiecare dintre noi – că suntem sau nu muzicieni. Și cred că, în epoca în care trăim, avem nevoie mai mult ca niciodată de exemple de autenticitate și de valori.

România este țara în care s-a născut Clara Haskil și am convingerea că ține este datorită noastră să o cunoaștem mai bine și să îi aducem omagiul meritat la ea acasă.

Alina Azario

În aceeași colecție

Elena Stancu, Cosmin Bumbuț
Acasă, pe drum: 4 ani teleleu
 384 pp., 59 lei

Elena Stancu
 Cosmin Bumbuț

Acasă, pe drum: 4 ani teleleu

” Patru prosoape și un set de lenjerie de pat, nu încap mai multe. Un wok, o cratiță și un ibric, tacâmuri și două căni. Hainele groase le ducem la o prietenă, o parte din echipamentul foto, la un amic fotograf, iar jumătate din cărți și reviste, la anticariat. Păstrăm esențialul în bibliotecile prietenilor și de acum înainte vom citi mai mult pe iPad. ... Mi-am tăiat părul cel lung și greu de spălat. Am scăpat de hainele drăguțe, de rochii, fuste și sandale incomode, care nu se potrivesc cu viața într-o autorulotă. Nici n-aș avea unde să le port, având în vedere că în următorul an o să documentăm materiale jurnalistice în penitenciare și în comunități sărace și îndepărtate, o să dormim prin sate sau pe marginea drumului, iar una dintre fricile lui Cosmin este că o să fim jefuiți sau că o să fim violată.

Locuim de patru ani într-o garsonieră umedă și întunecoasă dintr-o fostă casă naționalizată din București, aproape de Piața Rosetti. Vecinii noștri sunt niște bătrâni securiști, printre care și fostul ginere al lui Pacepa, un pictor ratat și bețiv, care, atunci când e beat, strigă după Cosmin: „Fiule! Fiule, vino-ncoa! Să bem un pahar!” Cosmin îl refuză întotdeauna, așa că bărbatul îl injură și-l face snob. Vecinul de deasupra, care are în jur de 80 de ani, ne-a întrebat dacă avem telecomenzi în casă, pentru că nevastă-sa e iradiată. Vecina de vizavi nu ne răspunde la salut pentru că nu suntem proprietari. Vecina de la parter are 12 pisici care, după ce Cosmin le-a declarat război, își fac nevoile pe mașina noastră și în fața ușii de la garsonieră. Autorulota e parcată în curte și, de trei săptămâni, tot scoatem și băgăm lucruri în ea, spălăm geamurile, ne pregătim. Suntem suspecti, așa că toți vecinii sunt cu ochii pe noi în timp ce cărăm farfurii și oale dintr-o parte în alta. Noaptea dormim în mașină ca să ne obișnuim cu patul, iar seara, când mă întorc de la serviciu, scoatem masa și scaunele pliante și bem o bere în curte. Ne prefacem, fiecare, că suntem liniștiți și relaxați, dar asta doar ca să nu-l speriem pe celălalt.

Nici unul din noi nu e un aventurier. Dacă eu n-aș fi fost jurnalistă și Cosmin fotograf nu ne-am fi mutat niciodată într-o mașină. Eu sunt fricoasă și bolnăvicioasă, iar Cosmin e comod și are nevoie de spațiu. Când e cald, în mașină e la fel de cald. Când e frig, îngheață apa din rezervor. Când se strică ceva, nici unul din noi nu știe să repare. Când e beznă și suntem departe de așezări omenesti, amândoi devenim paranoici. Ne e teamă. Nu știm unde o să aruncăm veceul, cât o să ne țină bateria autorulotei, de unde o să luăm apă, din ce o să trăim. O să încăpem în mașina asta lungă de cinci metri și înaltă de trei? O să putem dormi, o să fim în siguranță? Dacă celălalt se răzgândește?

Eu mi-am dat demisia de la revista *Marie Claire*, unde am lucrat șase ani și în ultimii trei am fost redactor-șef adjunct. Acum sunt în preaviz, iar colegii mă privesc cu un amestec de invidie și milă. Cosmin a stat în ultimul an mai mult închis în casă, sufocat de un București ostil și nefotogenic, cu mașini parcate pe trotuar și șoferi nervoși, cu oameni încruntați și puși pe hartă. Nu mai face fotografii de modă și de publicitate, pentru că s-a săturat de atâta frumusețe și strălucire. [...]

Lui Cosmin i-a venit ideea să trimită cărți poștale din locurile în care călătorim. Prima oară i-a trimis unui prieten o vedere de la mare, și Cornel s-a bucurat s-o găsească în cutia poștală. Așa că abonamentele la vederi au devenit o modalitate prin care cititorii pot să ne sprijine. Cosmin trimite o dată la două săptămâni, cu Poșta Română, câte o fotografie din locul în care suntem, de multe ori chiar cu subiectul la care lucrăm. Au trecut patru ani de când ne trezim în centrul orașelor, lângă parcuri, pe malul mării, în fața unui penitenciar sau într-o curte. Căutăm mereu o stradă liniștită, cu sens unic, unde să ne parcăm autorulota. Uneori, năuci, uităm în ce oraș suntem, unde am fost cu o zi înainte, ce zi a săptămânii e, dacă ușa de la intrare e pe partea cu trotuarul sau pe cea cu strada. Miroase a cafea și a ouă prăjite dinspre mașina noastră, iar trecătorii întorc capetele curioși. Ne întrebăm unul pe altul: „Crezi că suntem normali?” (fragment)

Sunt entuziasmat de această carte. O consider un document teribil de impresionant și-o operă de artă admirabilă. Elena și Cosmin sunt eroii mei. Rareori am admirat, am respectat și-am invidiat mai mult pe cineva. Spre deosebire de noi toți, vișători și exploratori de birou, ei au avut curajul să renunțe la o viață comodă, cu salarii mari și cariera asigurată, ca să plece într-o aventură pe care noi, ceilalți, nu ne-o putem imagina decât în romane sau în filme. Viața lor de-a lungul ultimilor ani, când au luat-o teleleu prin lume într-o rulotă de cinci metri pătrați, în care-au trăit, s-au iubit, au scris, au fotografiat și-au suferit împreună, ni se pare o fantastică ficțiune, când în realitate noi suntem cei fictivi.

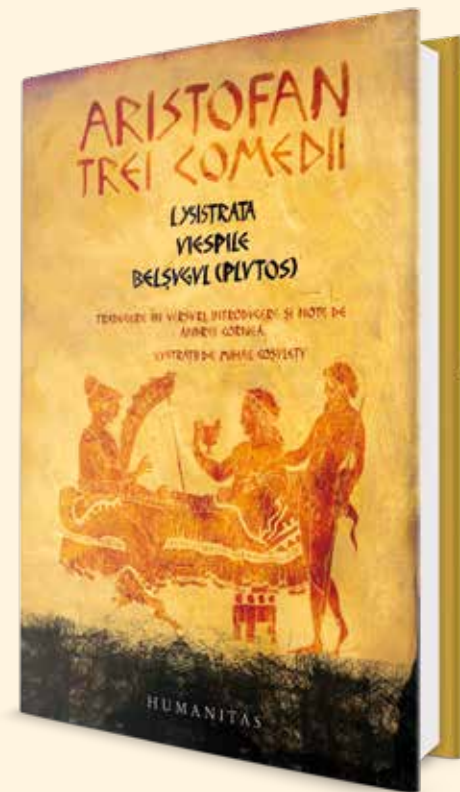
Elena și Cosmin au plecat în căutarea „vieții care se viețuiește” și-a omului real, care se revelează nu în lumea standardizată și domesticită în care trăim noi, consumatorii de cultură, ci în sărăcie cruntă, în case dărăpănate, în violență incredibilă, în comunități uitate de Dumnezeu, în pușcării și-n ghetouri. Cei doi au băut peturi de bere cot la cot cu oamenii întâlniți, au povestit cu ei, uneori despre omoruri și tâlhării, au luat purici și păduchi de la ei. Au trăit la fel ca ei, uneori mai rău, impregnându-se de damful umanității reale. Vorbim adesea de „România profundă” fără să avem habar despre ce vorbim. Prin cartea celor doi ajungem să măsurăm această profunzime.

Elena și Cosmin m-au primit în rulota lor, mi-au arătat-o în toate detaliile ei claustrofobice. Rareori m-am simțit mai diminuat și mai trist. N-aș fi putut trăi viața lor nici trei zile. Dar faptul că ei există, în afara convențiilor care ne fac conformiști și depresivi, și că dau astfel mărturie despre ce-nseamnă cu adevărat libertatea e o mare consolare pentru mine. Măcar știu, prin ei, că eroismul e real și palpabil, nu o noțiune goală. – **Mircea Cărtărescu**

Trei comedii Lysistrata, Viespile, Belșugul (Plutos)

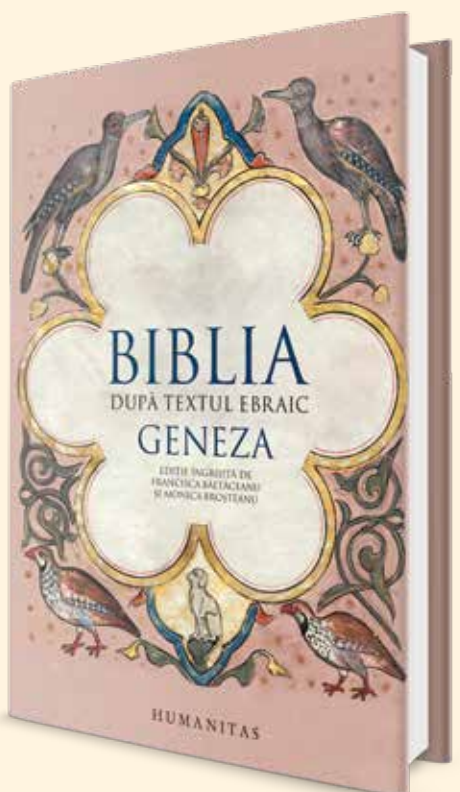
La ce bun să-l mai citim, pe Aristofan? Poate chiar de-asta: ca să râdem de felul în care măiestrul poet face să prindă viață pe scenă, metodic și cu o logică *sui generis*, absurdul la care adesea nu dorim să renunțăm cu totul; și pentru ca apoi, în timp ce despachetăm ambalajele civilizaționale, să observăm cu melancolie sursa și obiectul râsului nostru – eternul lor miez neschimbător: *noi înșine*.

Andrei Cornea

Aristofan
Trei comedii: Lysistrata, Viespile, Belșugul (Plutos)
Traducere în versuri de ANDREI CORNEA
Ilustrații de MIHAIL COȘULEȚU
ediție cartonată

Biblia după textul ebraic: Geneza

Biblia după textul ebraic: Geneza
Ediție îngrijită de FRANCISCA BĂLTĂCEANU și MONICA BROȘTEANU
ediție cartonată, 380 pp., 65 lei

Textul Bibliei confirmă, prin structura și istoria lui, teologia Treimii. Căci el are trei autori: Dumnezeu (inspiratorul lui suprem, izvorul Revelației), autorii textului consemnat în scris (primitorii și transmițătorii Revelației) și traducătorii textului original. Cu volumul de față, ne aflăm în prezența traducătorilor, exponenți ai „vorbirii în limbi”, mediatori ai Duhului, păstori ai cuvintelor aflate în căutarea Cuvântului. Ei merită toată admirația noastră. – **Andrei Pleșu**

Acest proiect a fost realizat în cadrul Colegiului Noua Europă.

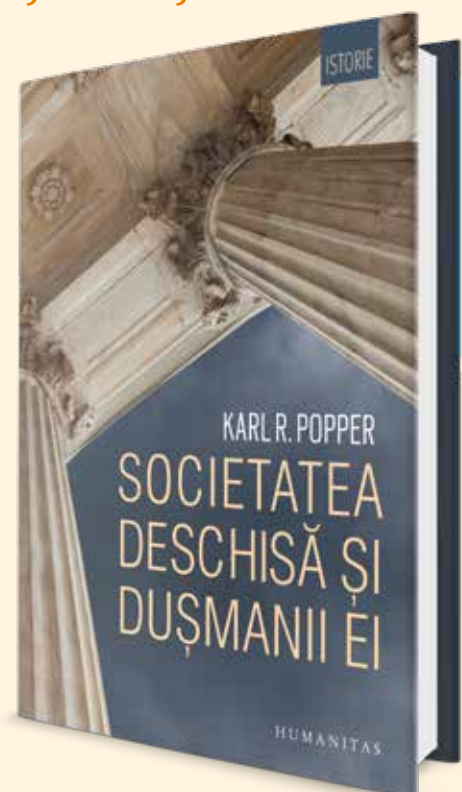
Despre democrație în America

Alexis de Tocqueville
Despre democrație în America
Traducere din engleză de Magdalena Boianu, Beatrice Staicu și Claudia Dumitru
ediție cartonată, 872 pp.

Este, într-adevăr, greu de conceput cum niște oameni care au renunțat total la deprinderea de a se conduce singuri ar putea reuși să-i aleagă corect pe cei care trebuie să îi conducă; și nu vom izbuti cu nici un chip să credem că un guvern liberal, energic și înțelept ar putea vreodată ieși din sufragiul unui popor de servitori.

Societatea deschisă și dușmanii ei

Karl R. Popper
Societatea deschisă și dușmanii ei
Traducere din engleză de Dragan Stoianovici
ediție cartonată, 784 pp.

Cu cât încercăm mai mult să ne întoarcem la vremurile eroice ale tribalismului, cu atât mai sigur ajungem la Inchiziție, la poliția secretă și la un banditism romantizat. Începând cu înăbușirea rațiunii și a adevărului, nu putem sfârși decât cu cea mai brutală și mai violentă distrugere a tot ce-i omenesc. Nu există întoarcere la o armonioasă stare de natură. Dacă ne întoarcem, vom fi siliți să străbatem până la capăt drumul înapoi – să revenim la animalitate.

Bonobo și ateul

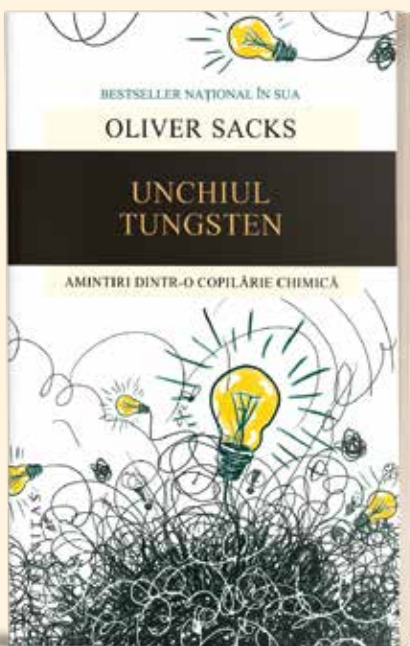
Frans de Waal
Bonobo și ateul: în căutarea umanismului printre primat
 Traducere din engleză de Miruna Voiculescu
 324 pp., 39 lei

Frans de Waal reușește o performanță rară astăzi: nu se lasă antrenat nici în capcana ateismului extremist, nici în cea a religiei. Scrisul lui este liber de orice formă de dogmatism.
New York Times

În *Bonobo și ateul*, Frans de Waal folosește cunoștințele dobândite în zeci de ani de cercetare a primatelor, și a speciei bonobo în particular, pentru a aprofunda cu ochiul fin al eseistului cultural, versat în istoria artei și în filozofie, probleme fundamentale ale naturii umane. Care este izvorul moralității și ce transformări a suferit aceasta pe parcursul evoluției? Putem fi buni și altruști și în lipsa constrângerilor religiei? Este simțul moral apanajul omului, sau e prezent și la speciile de maimuțe cu care ne înrudim? Pentru a afla un răspuns la toate acestea și pentru a ne înțelege mai bine condiția, autorul ne propune să renunțăm la perspectiva antropocentristă și să privim nepărtinitor la primatetele atât de apropiate nouă și la ce ne pot spune ele despre empatie, emoții, etică și religie.

„Provocarea cea mare este să mergem mai departe, dincolo de religie și, mai ales, dincolo de moralitatea privită de sus în jos. Cele mai cunoscute «legi morale» ale noastre nu sunt decât niște rezumate *post factum* a ceea ce noi considerăm moral, fiind însă limitate ca sferă de acțiune și pline de hibe. Originile moralității sunt mult mai umile și sunt ușor de recunoscut în comportamentul altor animale. Descoperirile științifice din ultimele decenii contrazic perspectiva pesimistă potrivit căreia moralitatea e o spoială subțire menită să acopere răutatea înăscută a omului. Dimpotrivă, e limpede că dacă trecutul nostru evolutiv nu ar fi decurs așa cum a decurs nu am fi ajuns niciodată atât de departe.”

Frans de Waal

Oliver Sacks
Unchiul Tungsten: amintiri dintr-o copilărie chimică
 Traducere din engleză de Miruna Fulgeanu
 344 pp., 45 lei

Cu mult înainte să devină un mare neurolog, Oliver Sacks era un băiețel fascinat de metale, reacții chimice, fotografie, radioactivitate, de poveștile lui H.G. Wells și, mai ales, de tabelul lui Mendeleev. În această fermecătoare carte de amintiri care îi completează memoriile (*În mișcare. O viață*, Humanitas, 2015), Sacks scrie povestea lui de dragoste cu știința și își evocă viața din copilărie în mijlocul unei numeroase familii, ale cărei personaje principale sunt

o mamă chirurg, un tată medic de familie și, firește, unchiul Tungsten, fabricantul de becuri atotștiutor care i-a dezvăluit secretele chimiei.

Acest volum nu conține însă doar amintiri, ci și o istorie a științei minunat de simplă și clară – o istorie a chimiei și fizicii așa cum le-a descoperit și le-a înțeles treptat mintea curioasă și pasionată a unui copil.

„Viața mea s-a schimbat atunci când am văzut tabelul lui Mendeleev, când l-am «înțeles». L-am copiat în caietul meu de exerciții și l-am purtat cu mine peste tot; am ajuns să-l știu atât de bine – și vizual, și conceptual –, încât puteam să-l urmăresc mintal în orice direcție, urcând într-o grupă, apoi cotind la dreapta într-o perioadă, oprindu-mă, coborând o treaptă, dar știind mereu unde mă aflu. Era ca o grădină, ca grădina numerelor pe care o îndrăgisem în copilărie – însă, spre deosebire de ea, era adevărată, era o cheie ce deschidea universul.”

Oliver Sacks

De același autor

Edward O. Wilson Sensul existenței umane

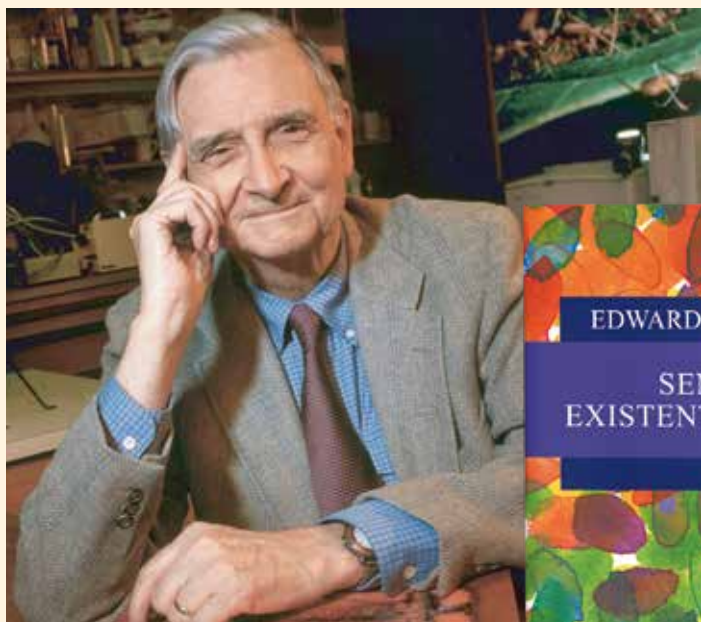
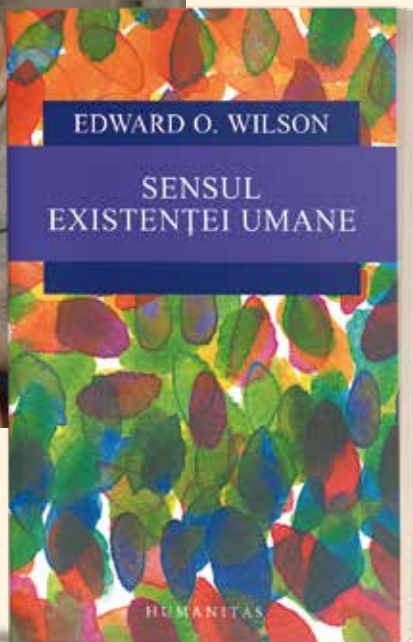

foto © Wikimedia Commons: PLOS

Edward O. Wilson
Sensul existenței umane
 Traducere din engleză de Elena Drăgușin-Richard
 168 pp.

Edward O. Wilson, „părintele sociobiologiei“, este profesor la Universitatea Harvard și autor a peste douăzeci de cărți. A primit mai bine de o sută de premii în domeniul științei și literelor și a fost recompensat cu două premii Pulitzer și cu National Medal of Science. *Cucerirea socială a pământului* figurează în lista *New York Times Book Review Notable Book of the Year* în 2013.

Explorator neobosit al lumii vii, creator al unor noi discipline și al unor concepte fundamentale în științele biologice, Edward O. Wilson își pune vastele cunoștințe în domeniu în slujba cercetării enigmei apariției și existenței omului. Încercărilor poetice sau metafizice de rezolvare a acesteia autorul le opune perspectiva unui om de știință al zilelor noastre, fără a disprețui câtuși de puțin aportul disciplinelor umaniste la relevarea dimensiunii unice a omului. Potrivit lui însă, rezolvarea misterului nu poate veni decât din cercetarea confluenței dintre biologie și preistorie, punând cap la cap rezultatele cercetărilor privitoare la comportamentul social avansat al ființei umane în comparație cu cel instinctiv al câtorva specii de animale, relația dintre instinct și învățare, dintre religie și tribalism sau fundamentele biologice ale conștiinței. „Ce-ar fi – se întreabă Wilson – dacă am înlocui genul științifico-fantastic, plâsmuirea unor fantezii de către o singură minte, cu noi lumi de o mult mai mare diversitate, bazate pe știința reală, creată de mai multe minți?”

Din cuprins

Rezolvarea enigmei speciei umane •
 Întoarcerea Iluminismului • Imensa importanță a disciplinelor umaniste •
 Superorganismele • De ce se află microbii la cârma galaxiei • Năruirea biodiversității • Instinctul • Religia •
 Liberul-arbitru • Singuri și liberi în Univers

De același autor

Corneliu Zelea Codreanu Ascensiunea și căderea „Căpitanului”

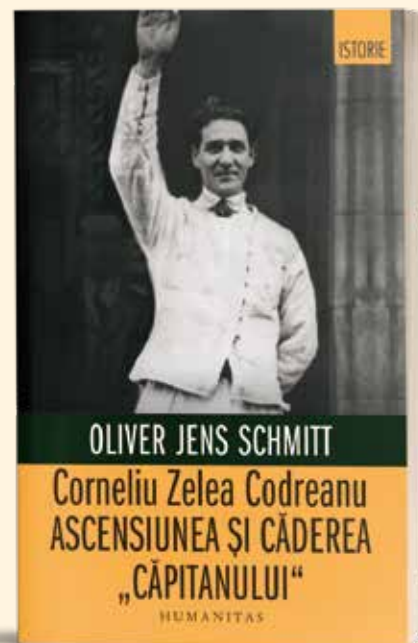
foto © Jutta Benzenberg

O biografie a lui Corneliu Zelea Codreanu trebuie să explice cum se face că fiul unui profesor de germană din partea răsăriteană a României, crescut la granița cu Imperiul Țarist, a reușit, ca nici un alt conducător politic de dinainte sau de după el, să mobilizeze societatea românească de la țărani până la boieri și de la studenți până la muncitori, dar și să polarizeze societatea prin misionarismul lui charismatic, prin „credința legionară”, prin făgăduința nu doar a unei bunăstări pământești, ci a unui Om Nou care trebuia să dobândească, dincolo de o „pâine mai albă” și un „pat mai moale”, „mântuirea” și „învierea”, și asta nu în chip metaforic, ci ca promisiune concretă în sensul tradiției creștine, care îmbrățișa nu numai individul, ci și comunitatea credincioșilor ca întreg. Codreanu și societatea care i-a primit cu pioșenie misionarismul charismatic ori l-a respins hotărât sau chiar l-a disprețuit se află astfel în centrul biografiei care își propune să lege laolaltă oameni, locuri și idei.

Oliver Jens Schmitt

Oliver Jens Schmitt așază evoluția acestui personaj complex în contextul mai larg al istoriei României între Primul și al Doilea Război Mondial, într-o analiză penetrantă și comprehensivă. Profesorul Schmitt îl redescoperă pe Zelea Codreanu nu doar în contextul istoriei interbelice românești, ci și în cel al evoluțiilor europene.

Emil Hurezeanu

Oliver Jens Schmitt
Corneliu Zelea Codreanu: ascensiunea și căderea „Căpitanului”
Traducere din germană de Wilhelm Tauwinkl

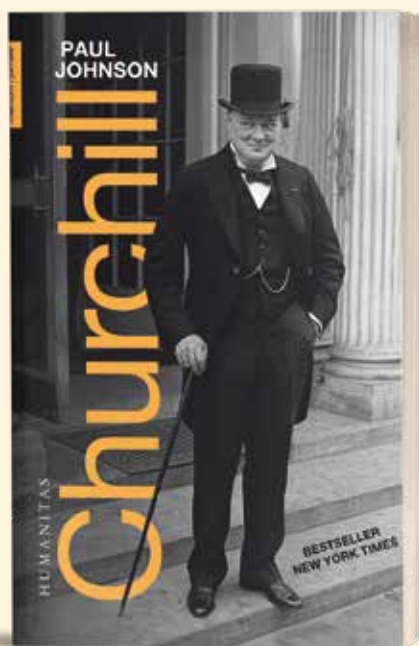

Defilarea antisemitelor „Cămăși Albastre”: manifestație a Partidului Național Creștin la București (1936).

Ministrul de interne Armand Călinescu (al treilea din stânga), împreună cu Goga (cu joben) și A.C. Cuza (cu barbă albă și baston), flancați de bătauși antisemiți ai Partidului Național Creștin (ianuarie 1938).

Churchill

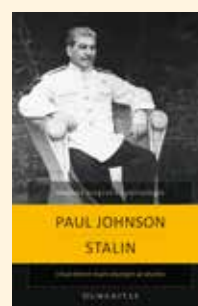
Paul Johnson
Churchill
Traducere din engleză de Veronica Sidon
180 pp., 29 lei

Dintre toate personajele mărețe ale secolului XX, bune sau rele, Winston Churchill a fost personalitatea cea mai valoroasă pentru umanitate și, totodată, cea mai seducătoare. Nici o altă viață nu e presărată cu mai multe învățăminte, mai ales pentru tineri: cum să folosești în favoarea ta moștenirea unei copilării nefericite; cum să profiți cu entuziasm de toate situațiile prielnice: fizice, morale și intelectuale; cum să ai un curaj nebun, să-ți cultivi succesul și să nu te lași impresionat de inevitabilele nereușite; și cum să cultivi, în timp ce dai curs ambiției nestăpânite, însuflețit de vitalitate și pasiune, valori precum prietenia, generozitatea, compasiunea și decența.

Nimeni altcineva nu a făcut mai mult decât el pentru menținerea libertății, democrației și a valorilor pe care le prețuim atât în lumea occidentală. Nimeni nu a fost o sursă de spectacol pentru public mai importantă decât el prin suferințele și coborârile impresionante, oratoria magnifică, scrierile și vorbele pline de forță, izbuc-

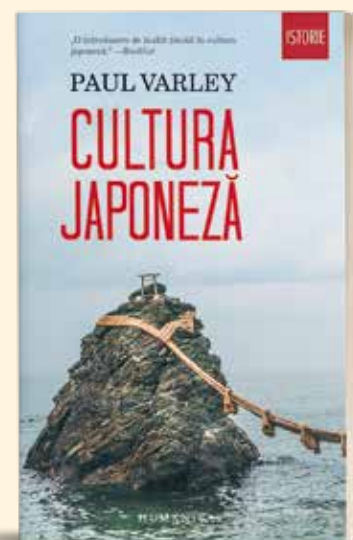
nirile de furie și strălucirea spiritului. A ocupat un loc remarcabil pe scena publică a țării sale și a întregului mapamond timp de peste șaizeci de ani, loc rămas gol după plecarea sa. Și nici nu a mai existat de atunci cineva care să îmbine atât de fericit o varietate impresionantă de roluri.

Paul Johnson

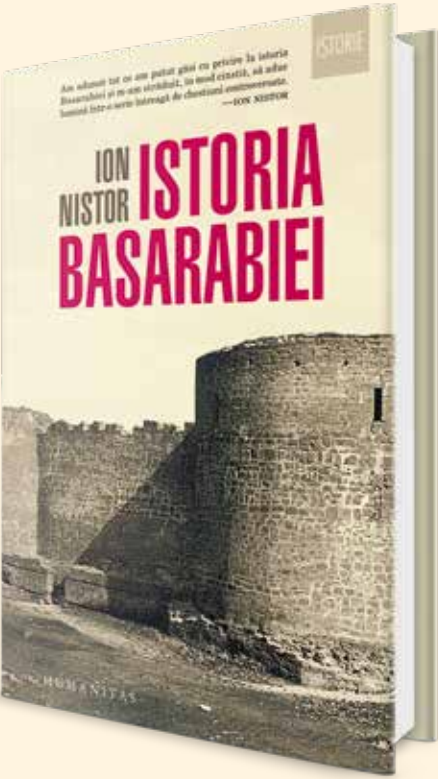
De același autor

În aceeași colecție

Paul Varley
Cultura japoneză
Traducere din engleză de Ruxandra Mărginean Kohno
460 pp., 59 lei

Istoria Basarabiei

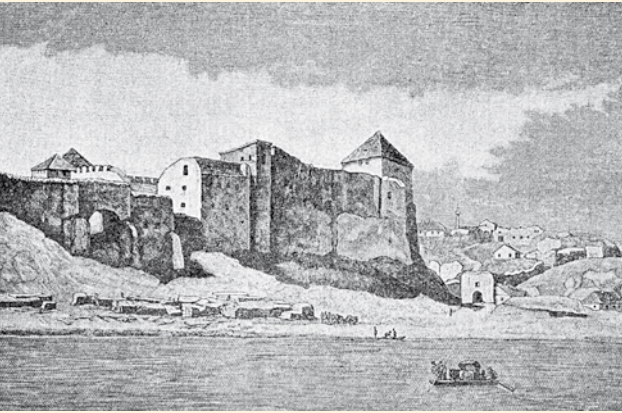
Ion Nistor
Istoria Basarabiei
Introducere de Virgil Pâslariuc
ediție cartonată, 416 pp., 65 lei

Gândul meu a fost să dau în mână cetitorilor o carte în care să se reoglindească faptele săvârșite de moșii și strămoșii noștri pe meleagurile basarabene, de la așezarea lor acolo până în zilele noastre, cu toate necazurile și suferințele lor, cu toată munca și jertfa lor, cu toată nădejdea și încrederea în izbânda care era să vină, pentru a încununa jertfele și străduințele lor milenare.

Ion Nistor

Militant pentru drepturile culturale și naționale ale românilor bucovineni și basarabeni, Ion Nistor a avut un merit incontestabil în reîntregirea țării. Ca istoric, și-a închinat întreaga activitate cercetării a numeroase probleme cu rezonanță publică, cu scopul vădit de a oferi argumente temeinic documentate în sprijinul cauzei naționale, în dezbaterile istorice, culturale și politice ale vremii sale. În plan politic a avut o carieră marcantă, pe care, de asemenea, a dedicat-o unui singur scop: integrarea accelerată și necondiționată a provinciilor alipite în urma Unirii din 1918 în structura centralizată a statului și încadrarea acestora în sistemul administrativ, cultural și economic al regatului român. Sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, ce a însemnat pierderea definitivă a celor două provincii de care era atât de atașat, ocupația sovietică și instaurarea regimului comunist au fost pentru Nistor momente de grea încercare – astăzi, o mărturie despre drama generației care a făurit România Mare. *Istoria Basarabiei* este prima sinteză istoriografică românească referitoare la acest spațiu. Deși a fost interzisă în perioada comunistă, această carte rămâne – la o sută de ani de la Unire – la fel de valoroasă și necesară.

Virgil Pâslariuc

Ruinele cetății Hotinului

Cetatea Albă în 1790

Chilia

Rusia, 1917

Ioan Stanomir
Rusia, 1917: soarele însângerat: Autocrație, revoluție și totalitarism
224 pp., 39 lei

1917 este un moment de inflexiune în istoria Rusiei, dar și a lumii. Mai mult, poate, decât Marele Război, el este semnul intrării într-o nouă vârstă a istoriei. – **Ioan Stanomir**

Pentru Ioan Stanomir, istoria rusă a ultimului veac este inseparabilă de amprenta spiritului lui Lenin. Lenin a exacerbat trăsăturile voluntariste și utopice ale marxismului prin unificarea acestei doctrine cu tradiția sectară a milenarismului rus. Ioan Stanomir ne oferă în această carte un ghid indispensabil pentru a înțelege ceea ce a fost catastrofa sovietică. Perspectiva propusă este expresia unui indefectibil angajament în favoarea libertății.

Vladimir Tismăneanu

Comunismul a fost cu mult mai mult decât o poveste rusă. URSS este epicentrul, dar undele seismice au călătorit până departe. Grație URSS, comunismul și-a probat posibilitatea de existență. Comunismul a devenit, odată cu anul 1917, un regim vital și capabil de prozelitism, modelat de experiența și de practicile autocrației care îl precedă. Maturizarea sa prin stalinism înseamnă maturizarea unui model ce mizează pe control, pe teroare și pe modernizarea patologică. La un secol de la Octombrie 1917, libertatea are nevoie de același devotament intelectual în apărarea ei. Tentația totalitară se hrănește din teamă și din resentiment, iar luptele veacului XX sunt și luptele noastre.

Ioan Stanomir

„Viitorul țării și nației noastre este strâns legat de drept și legalitate“, îi scria Iancu Flondor lui Iuliu Maniu în 1923. Onestitatea sa și patriotismul sincer pot fi de neînțeles astăzi, când politica și corupția coexistă, însă spiritul său justițiar și repul-

Andrei Popescu (ed.)
Iancu Flondor, Bucovina și România Mare: Documente și scrisori
Prefață de Mihail Neamțu
240 pp., 35 lei

sia față de nedreptate sunt trăsături care ar trebui să ne inspire pe noi toți, chiar și la o sută de ani de la Marea Unire. Contribuția lui Iancu Flondor la unirea Bucovinei cu România este extrem de însemnată și a fost recunoscută atât de istorici, cât și de contemporanii săi, care notau că „atât de strâns legat este numele lui Flondor de actul istoric de la 1918, încât aproape s-a identificat cu dânsul“. După Unire, Nicolae Iorga i-a adus un omagiu lui Flondor, exclamând: „Cu adâncă recunoștință, mulțumim omului întreg și neînfricoșatului Român“.

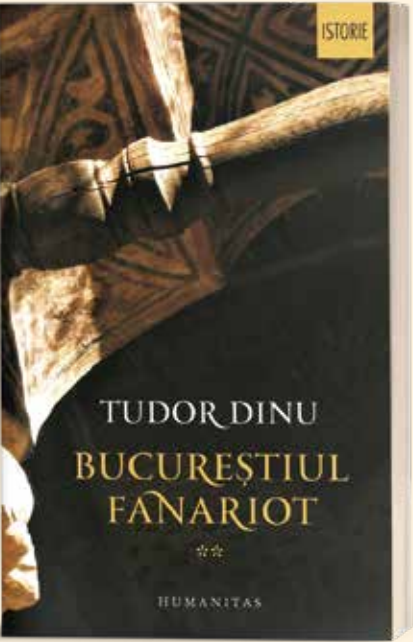
Andrei Popescu

România, întregită din patru țări... trece actualmente printr-o fază critică. Din deosebirea a patru mentalități diferite, chemate însă acum și pentru tot viitorul să colaboreze împreună la prosperitatea unei singure țări, rezultă, firește, dificultăți cari se manifestă zilnic. Cu toate acestea, sunt convins că vom învinge aceste dificultăți și nu mă îndoiesc nici un moment că amalgamul acestor patru mentalități deosebite va da un rezultat splendid și va pune națiunea noastră la locul cel important destinat ei de istorie.

Iancu Flondor (1922)

Bucureștiul fanariot II

Administrație, meșteșuguri, negoț

Tudor Dinu
Bucureștiul fanariot II: administrație, meșteșuguri, negoț
456 pp.

Ampla lucrare a lui Tudor Dinu, proiectată în trei volume, reînvie convingător imaginea capitalei într-o epocă fascinantă, ce a pregătit trecerea la modernitatea românească.

Abia în veacul fanariot devine Bucureștiul capitala necontestată a Țării Românești. Devastat de războaie și năvăliri parcă nesfârșite, îngenunchat de stihii și de molime periodice, orașul izbutește să renască de mai multe ori din propria cenușă, dobândind de-acum un aspect eclectic și cosmopolit, deopotrivă oriental și occidental. Oraș al credinței, împodobit cu nenumărate biserici ce stârnesc uimirea călătorilor, dar și oraș al deliciilor lumești, Bucureștiul domnilor fanarioti (umili robi ai sultanului la Stambul, suverani atotputernici în Valahia) devine, grație Academiei de la Sfântul Sava, o lumină a creștinătății din Imperiul Otoman.

Urmărind să reconstituie civilizația Bucureștiului de secol XVIII, acest al doilea volum se apleacă asupra modului de administrare a orașului, a sistemului de asistență socială și medicală, a vieții economice (meșteșuguri, industrie, comerț), dar și asupra catastrofelor naturale ce au lovit capitala Țării Românești.

De același autor

Tratat despre obiceiurile, ceremoniile și infamia turcilor

Literatura română de expresie latină cunoaște, în chip surprinzător, două lucrări dedicate în exclusivitate lumii turcești, din două perspective opuse, scrise în epoci

Georg Captivus Septemcastrensis
„Anonimul din Sebeș“
Tratat despre obiceiurile, ceremoniile și infamia turcilor
Prima ediție în limba română, cu Prefața lui Martin Luther de la 1530
Traducere din latină de IOANA COSTA
Studiu introductiv de CONSTANTIN ERBICEANU
200 pp., 29 lei

așezate de o parte și de cealaltă a momentului de *akme*, de maximă înflorire a Imperiului otoman. Georg Captivus este reversul Principelui Cantemir, aflat la Înalta Poartă într-o epocă ce-i permite să scrie nu doar despre „măriră”, ci și despre „decădere” ei. Georg este rob la Adrianopole pe când încă mai era capitala imperiului; Cantemir trăiește la Constantinopole, ca ostatic princiar, din 1687 până în 1710, cu scurte întreruperi.

Cele două decenii turcești ale lui Cantemir par să aibă puține în comun cu ale lui Georg. Scopul lucrării e diferit, așa cum vădit diferite sunt instrumentele cercetării, sursele bibliografice și martorii nemijlociți cu care intră în contact, abordarea și anvergura științifică, publicul căruia i se adresează, curiozitatea cărturarului, stilul scriiturii și componenta teologică. Imensa lucrare a lui Cantemir, cunoscută și elogiată, *Istoria mării și decăderii Curții othmane...*, poate fi citită însă în paralel cu acest *Tratat despre obiceiurile, ceremoniile și infamia turcilor*: amândouă au de câștigat în nuanțări și în profunzime, conturând deopotrivă portretul unui neam și portretele celor doi autori, trăitori vreme de douăzeci de ani printre turci, despărțiți de două veacuri și jumătate de istorie, încheindu-și viața departe de lumea pe care o descriuseră, dar și de ținuturile natale.

Ioana Costa

Este surprinzător că istoricii români, începând cu Nicolae Iorga, nu au folosit

Mahomed II Cuceritorul, sultan al Imperiului Otoman în vremea când, două decenii neîntrerupt, autorul Tratatului a fost rob la turci.
(Portret de Gentile Bellini, National Gallery, Londra.)

acest text important și original, în timp ce cercetătorii occidentali, germani și maghiari, dar și italieni sau britanici, îl citează în numeroase lucrări, încercând să-i deslușească misterele unor aluzii și mesaje secrete.

Prin această ediție, un text esențial devine accesibil atât pentru cercetătorii diverselor discipline, de la turcologie la teologie, cât și

Prima pagină dintr-un incunabul conținând ediția princeps a Tratatului lui Georg Captivus (*Tractatus de moribus, conditionibus et nequicia Turcorum*, Konrad Fyner, Urach, 1481) – începutul Prefetei (*Prohemium*).
(Biblioteca „V.A. Urechia”, Galați.)

pentru toți cititorii interesați. Tratatul lui George de Ungaria este nu numai o „răfuia-lă” teologică cu islamul, ci și o inestimabilă sursă de informații despre Turcia secolului al XV-lea și totodată o interesantă mărturie a unui tânăr transilvănean smuls din mediul creștinismului medieval și strămutat într-un mediu cultural și religios străin.

Constantin Erbiceanu

Colecția Eseu

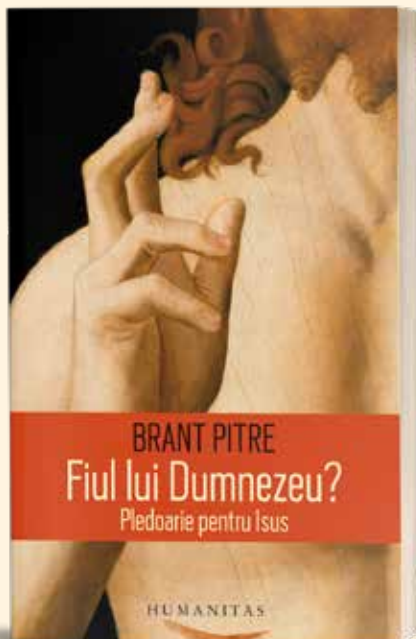
Corpul îngerilor

Bogdan Tătaru-Cazaban
Corpul îngerilor: fragmente dintr-o istorie a ierarhiilor cerești
320 pp., 35 lei

De la Augustin și Toma din Aquino până la Duns Scotus și Ockham, de la Origen până la Bonaventura și până la fenomenologi și exegeți contemporani din toate zărilor, lucrarea de față se mișcă, liberă de prejudecăți, într-un spațiu amplu și policrom. În mediul academic și spiritual românesc se aude o muzică prea puțin sau deloc auzită până acum. E vorba de o reflecție vie asupra „formelor multiple ale realului”, de „condițiile de posibilitate ale unor ființe pur inteligibile”, de o „ontologie a intermediarului” și o „teologie a proximității”. Angelologia devine astfel un exercițiu exploratoriu care vizează orizonturi largi. În definitiv, ea culminează în antropologie, definind, prin contrast, limitele naturii umane. Scrisă limpede, construită subtil, nutrită de o admirabilă erudiție, lucrarea propune un autor matur și rafinat. Sub neobosita documentație a fiecărei pagini se simte palpitul unei curiozități genuine, al unei autenticități de o rară calitate, al unei angajări spirituale pentru care cunoașterea nu e un simplu depozit de fițe, ci o cale. – **Andrei Pleșu**

Fiul lui Dumnezeu?

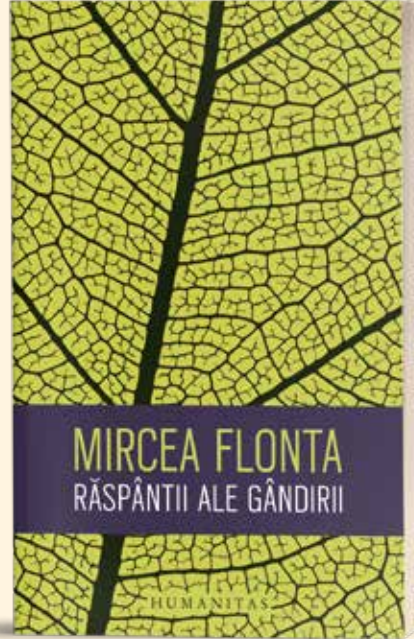

Brant Pitre
Fiul lui Dumnezeu? Pledoarie pentru Isus
Traducere din engleză de Tatiana Niculescu
280 pp.

Isus își întreabă la un moment dat prietenii apropiați: „Cine zice lumea că sunt Eu?” Și de atunci până în zilele noastre această întrebare primește nenumărate răspunsuri: un profet, un învățător remarcabil, o întruchipare a lui Ioan Botezătorul, Mesia, un vizionar, un făcător de minuni, o figură mitică... Teolog erudit, Brand Pitre își pune credința la încercare cu fiecare nouă carte. În *Fiul lui Dumnezeu? Pledoarie pentru Isus*, investigația sa în lumea iudaică a secolului întâi se construiește ca un roman polițist în jurul întrebării: Cine zice Isus că este El? Care sunt dovezile, motivele și argumentele care îi conferă identitatea de Fiu al lui Dumnezeu? Această carte scrisă de un om care-și trăiește credința deopotrivă cu nelinește și pasiune se citește pe nerăsuflate și se adresează oricui e curios să-l descopere (din nou) pe Isus.

Tatiana Niculescu

Răspântii ale gândirii

Mircea Flonta
Răspântii ale gândirii: despre identitatea filozofiei, relația știință-religie și alte subiecte de interes general
316 pp.

Mircea Flonta adună în această carte articole și contribuții apărute în ultimii cincisprezece ani în volume colective și în reviste de specialitate din țară și din străinătate. Ele acoperă o vastă arie de preocupări privitoare la teme controversate – „răspântii ale gândirii”, cum le numește autorul: de la situația filozofiei în vremea noastră la conflictul știință-religie și de la deontologia demersului filozofic la impactul regimurilor totalitare asupra creației științifice și filozofice. În ciuda acestei diversități, dată chiar de varietatea peisajului gândirii filozofice de azi, volumul are o unitate conferită, mai presus de orice, de însăși personalitatea autorului. Căci în lumea noastră frământată de patimi puțini gânditori reușesc să întruchipeze ca Mircea Flonta idealul dintotdeauna al filozofului, pentru care pasiunea și echilibrul, exactitatea și îndoiala nu se exclud, ci se completează reciproc.

Opere IV

Søren Kierkegaard
Opere IV: O recenzie literară. Discursuri edificatoare în spirit divers
Traducere din daneză de Ana-Stanca Tabarasi-Hoffmann
640 pp.

Volumul de față cuprinde, pentru prima dată în limba română, în traducere după ediția critică daneză, două scrieri publicate de Søren Kierkegaard sub propriul nume în 1846: *O recenzie literară* și *Discursuri edificatoare în spirit divers*.

Deși aparținând unor domenii diferite – critică literară și teologie –, cele două texte au trăsături comune: amara critică a tendințelor epocii moderne și a judecății multimei nivelatoare, discutarea raportului dintre interior și exterior sau dintre vorbire, tăcere și pălăvrăgeală, descrierea sinelui aflat în conflict cu structurile sociale, a suferințelor celui care se alege pe sine, a îngrijorării, dar și a posibilității unor relații autentice cu semenii, care să nu ducă la pierderea individualității. Prima scriere e predominant sociologică, a doua ține mai ales de domeniul eticii creștine, dar perspectivele se întâlnesc.

Ana-Stanca Tabarasi-Hoffmann

Colecția Contrapunct

coordonată de Vlad Zografi

În căutarea consonanțelor

Cuprinzând o sumă imensă de informații, *În căutarea consonanțelor* este o carte în tradiția cea mai nobilă a muzicologiei și criticii literare. Menirea noastră, spune autoarea, este de a mijloci contactul dintre lumile muzicale. Vorbește desigur de lumile muzicale, dar și de oamenii, muzicieni sau melomani, care aspiră să trăiască în ele. Căci muzica nu se întâlnește totdeauna cu publicul ei chiar din prima clipă.

Atins cu prisosință, scopul cărții pe care o țineți în mână este de a trezi setea de cunoaștere a neofitului și de a o redeștepta pe cea a cunoscătorului blazat. Cine o citește nu se va rătăci inutil și indiferent prin jungla YouTube-ului. Va rătăci *încântat*, stăpân pe curiozitatea sa strunită.

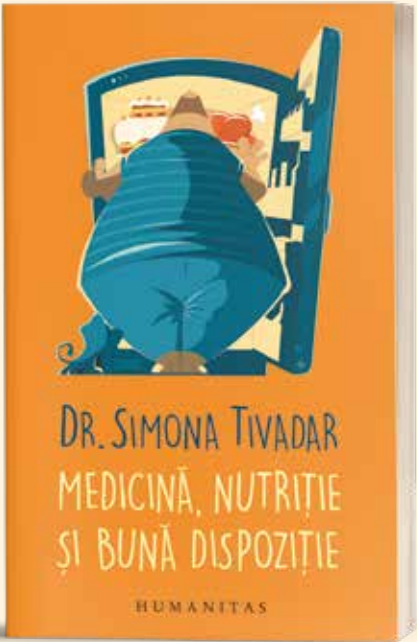
Andrei Vieru

Valentina Sandu-Dediu
În căutarea consonanțelor
224 pp., 34 lei

Medicină, nutriție și bună dispoziție

Colecția Practic

Dr. Simona Tivadar
Medicină, nutriție și bună dispoziție
240 pp., 35 lei

Râsul împreună cu doctorul de nutriție nu îngrașă!

Am descoperit într-o zi că ne-a inundat pseudostiința și că îi cad pradă oameni

naivi, incapabili să discearnă între adevărul științific, verificat și reproductibil de fiecare dată, și testimoniale contrafăcute despre leacuri miraculoase contra orice sau preventive contra nimic. Atunci m-am hotărât să scriu despre biologia și funcționarea corpului omenesc, despre biochimie și alimente, despre adevărurile verificabile și fanteziile imposibil de reproduș promovate de medicina alternativă. Am început să scriu ceea ce s-ar

putea numi niște pamflete medicale, pe care le-am postat pe Facebook. Fără ură și resentiment însă: consider că fiecare om are dreptul să aleagă orice i se pare potrivit sănătății sale, cu condiția să nu se pună pe sine și pe alții în pericol și să aleagă informat, nu dus de nas. Am scris așa cum vorbesc de obicei, zâmbind, fiindcă și eu cred că „glumind putem spune orice, chiar și adevărul” (Sigmund Freud). Într-o bună zi am fost contactată de Editura Humanitas și mi s-a propus să adunăm textele mele într-o carte. Sincer, nu mă așteptam – și i-am întrebat de ce ar face asta. Răspunsul m-a convins: „Pentru că aveți umor, aveți vervă și aveți dreptate!” Așa s-a născut această carte pe care o știți în mână, cititorule. O carte care aș vrea să-și descreșească fruntea și să te facă să râzi din toată inima, fiindcă – știi cevaș – râsul împreună cu doctorul de nutriție nu îngrașă! Sper să-și ofere răspunsuri la întrebări despre mâncarea sănătoasă, vitamine, antioxi-danși și la multe alte dileme ale omului modern. și mai sper să te facă mai precaut ori de câte ori citești sfaturi fără semnătura unui specialist, ori de câte ori vrei să faci vreo analiză fantasmagorică ori să încerci un tratament miraculos și fără efecte adverse. – **Dr. Simona Tivadar**

În aceeași colecție

Lee Crutchley
Cum să fii fericit (sau măcar mai puțin trist)
Traducere din engleză de Andreea Niță
160 pp., 23 lei

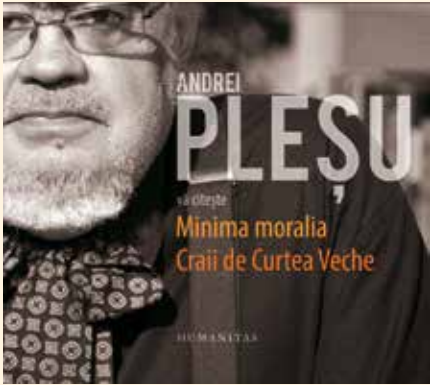
Această carte m-a tulburat atunci când am răsfoit-o prima dată, deoarece știam că va da rezultate! Este o hartă explicită care duce într-un loc unde te vei simți mult mai bine și mult mai pregătit să faci față greutăților vieții.

Rob Delaney, actor de comedie

Audiobooks

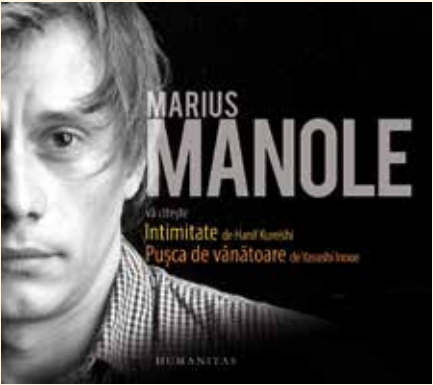
1 CD, 39 lei

8 CD-uri, 69 lei

6 CD-uri, 79 lei

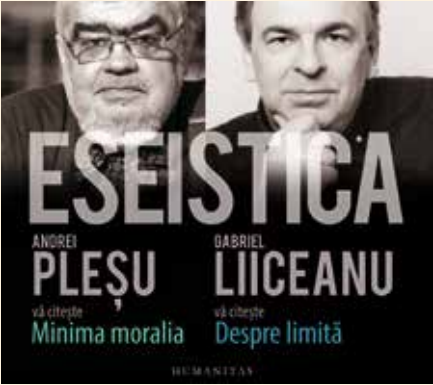
5 CD-uri, 79 lei

4 CD-uri, 75 lei

5 CD-uri, 69 lei

8 CD-uri, 79 lei

6 CD-uri, 89 lei

5 CD-uri, 89 lei

3 CD-uri, 69 lei

4 CD-uri, 59 lei

7 CD-uri, 89 lei

HUMANITAS

10 ani

fiction

Cele mai frumoase ficțiuni ale lumii

Jeanette Winterson

Zile de Crăciun

12 povești și 12 sărbători pentru 12 zile

Jeanette Winterson
Zile de Crăciun
12 povești și 12 sărbători pentru 12 zile
Traducere din engleză de Vali Florescu
ediție cartonată, 328 pp., 47 lei

Jeanette Winterson, una dintre cele mai inventive și mai îndrăznețe voci narative contemporane, ne propune în acest volum 12 povestiri și 12 rețete îmbietoare pentru cele 12 zile ale Crăciunului.

Pentru autoare, Crăciunul e un moment fericit, „celebrarea neprevăzutului”. De aceea îi place să-l întâmpine scriind o poveste. Cele 12 alese aici, de o imaginație debordantă, pline de prospețime și umor, ne oferă un portal către „spiritul Crăciunului”, unde timpul parcă stă în loc, iar magicul pune stăpânire pe lume. „Sunt povești cu stafii, intervenții miraculoase, întâlniri obișnuite ce se dovedesc departe de a fi obișnuite, mici minuni și saluturi adresate luminii renăscute.” Crăciunul e o sărbătoare a intimității, în cadrul căreia orele petrecute alături de persoanele dragi sunt esențiale. Să gătim împreună, ne îndeamnă Jeanette Winterson, savurând cele 12 feluri festive ale căror rețete însoțesc povestirile. Dat fiind că fiecare rețetă tradițională sau nou-inventată pentru Crăciun devine ea însăși un dar și ne readuce în suflet bucuria și speranța că nu suntem și nu vom fi niciodată singuri.

„Rețetele vin însoțite de secvențe fascinante cu scriitoarea, prietenele ei și ritualurile lor de Crăciun. Superb, ingenios, straniu, amuzant. Sacul de delicatese literare al lui Winterson are farmecul secolului al XIX-lea, atât de necesar în nemilosul secol XXI.”

Kirkus Reviews

foto © Sam Churchill

Lansată în 2015 la inițiativa editurii britanice Hogarth și preluată deja în 28 de țări, această serie propune revizitarea capodoperelor shakespeariene de către scriitori de faimă internațională, care le reimaginează pentru secolul XXI:

Jeanette Winterson *Poveste de iarnă*
Howard Jacobson *Neguțătorul din Veneția*
Anne Tyler *Îmblânzirea scorpiei*
Margaret Atwood *Furtuna*

Tracy Chevalier *Othello*
Edward St Aubyn *Regele Lear*
Jo Nesbø *Macbeth*
Gillian Flynn *Hamlet*

Margaret Atwood Pui de cotoroanță

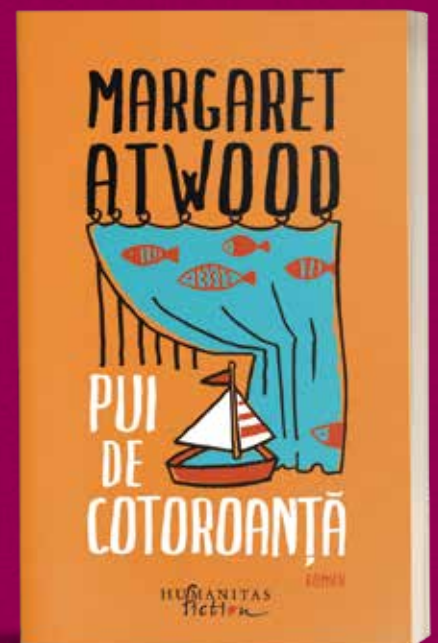
Roman inclus pe listele celor mai bune cărți ale anului 2016 din: *Sunday Times*, *The Times*, *The New York Times Book Review*, *Washington Post*, *New York Magazine*, *The Millions*, *NPR Books*, *Canadian Literature*, *ELLE*, Amazon. Doi mari vizionari – William Shakespeare și Margaret Atwood își dau mâna în această poveste despre magie și iluzie.

foto © Liam Sharp

Margaret Atwood a scris romanul *Furtunii* perfecte, purtându-și cititorii prin Canada zilelor noastre, din societatea elevată a unui mare Festival Shakespeare până în sistemul penitenciar, din lumea coruptei clase politice până în cea a deținuților de drept comun. Fenomenele paranormale, comunicarea cu cei dragi chiar și dincolo de moarte adaugă un plus de originalitate acestei bijuterii literare care se citește cu sufletul la gură și care, deși urmează îndeaproape coordonatele textului-sursă (uzurparea, pierderea, remușcările, dorința de răzbunare, răzbunarea prin iertare), propune un final cu totul neașteptat. „Pui de cotoroanță” este unul dintre apelativele folosite în *Furtuna* de Prospero și Ariel pentru Caliban. Ar mai fi de adăugat cuvintele autoarei: „*Furtuna* este, într-un fel, un *musical* multimedia timpuriu. Dacă Shakespeare ar scrie azi, ar folosi toate efectele speciale ale tehnologiei”. Reputatul critic britanic Jonathan Bate consideră *Pui de cotoroanță* „categoric, cel mai inteligent roman neo-shakespearian”.

„O combinație de dramă rafinată, simțire profundă și amuzament nestăvilit.”
Lindsay Duguid, Times Literary Supplement

Margaret Atwood
Pui de cotoroanță
Traducere din engleză de George Volceanov

În aceeași serie

Highlights

Colson Whitehead Ruta subterană

Colson Whitehead
Ruta subterană
Traducere din engleză de Justina Bandol
328 pp., 37 lei
Colecția „Raftul Denisei”

„Un roman care ne ajută să ne facem o idee despre trecut și să înțelegem cât de înșelător e prezentul.”
Anne Haeming, *Der Spiegel*

Romanul *Ruta subterană* (*The Underground Railroad*) este considerat cea mai bună carte americană de ficțiune a anului 2016. Mărturie stau prestigioasele premii și distincții primite, printre care National Book Award 2016, Pulitzer Prize 2017, Arthur C. Clarke Award 2017 și Andrew Carnegie Medal for Excellence 2017. A atins primul loc în cele mai importante topuri de vânzare de carte americane: bestseller *New York Times*, *Washington Post*, *Publishers Weekly*, Barnes & Noble, Amazon.com —„Best Book of the Year 2016“, *The New York Times Book Review* —„Best Novel of 2016“. Publicația *USA Today* l-a ales pe Colson Whitehead autorul anului 2016. Amazon Studios a cumpărat drepturile de ecranizare pentru un serial TV în regia lui Barry Jenkins. *Ruta subterană* a apărut sau se află în curs de publicare în peste 40 de țări.

„Descoperirea Americii” — așa s-ar mai fi putut numi acest roman, o odisee programatică în căutarea unei țări care se dovedește iluzorie. Cora, protagonista cărții, este o tânără sclavă evadată, care, visând să ajungă în Nord, străbate mare parte din Statele Unite într-o călătorie inițiată. Autorul imbină adevărul istoric și fantezia pentru a pune în lumină, într-o amplă metaforă, nu doar obsesiile Americii, ci și avaturile naturii umane și, mai ales, relațiile dintre oameni într-o societate dominată de injustiție și varii inginerii sociale.

„Un roman puternic, halucinatoriu, cu o perspectivă devastatoare asupra costului uman al sclaviei. Înzestrat cu forța necruțătoare a narațiunilor scrise de sclavii

fugari înșiși, cu ecouri din Toni Morrison, Victor Hugo și Ralph Ellison și cu trăsături de condei amintind de Borges, Kafka și Swift.”

Michiko Kakutani,
The New York Times

„N-am mai fost de mulți ani atât de impresionat și de captivat de o carte. Este o poveste luminoasă, tumultuoasă și de o inventivitate debordantă, care nu doar aruncă o lumină strălucitoare asupra uneia dintre cele mai întunecate perioade din istorie, dar deschide și perspective noi și fascinante pentru genul romanesc în sine.”

Alex Preston, *The Guardian*

foto © Madeline Whitehead

Colson Whitehead este una dintre vocile proeminente ale ficțiunii americane actuale. Romanul său de debut, din 1999, *The Intuitionist*, a câștigat Quality Paperback Book Club New Voices Award și a fost finalist la PEN/Hemingway Award. *John Henry Days*, din 2001, a primit Young Lions Fiction Award, fiind finalist la National Book Critics Circle Award, L.A. Times Fiction Award și Pulitzer Prize. După volumul de eseuri *The Colossus of New York* din 2003, au urmat romanele: *Apex Hides the Hurt* în 2006, *Sag Harbor* în 2009, care a fost finalist la PEN/Faulkner Award, și *Zone One* în 2011. Volumul de nonficțiune *The Noble Hustle: Poker, Beef Jerky & Death* a apărut în 2014.

Jessie Burton Muza

Jessie Burton
Muza
Traducere din engleză de
Veronica D. Niculescu
408 pp., 39 lei
Colecția „Raftul Denisei”

„Inteligent și complex, cu un punct culminant șocant. O capodoperă.”
Belfast Telegraph

Bestsellerul nr. 1 în *Sunday Times*, 2016 • Bestseller *New York Times* • Bestseller Radio 4's *Book at Bedtime* • Nominalizat pe lista scurtă la British Book Awards Fiction Book of the Year 2016 • Nominalizat pe lista scurtă la Books Are My Bag Readers Awards 2016 • Selectat de Richard & Judy Book Club 2017 • Tradus în peste 30 de țări.

Seducător, captivant, cu o bogată paletă de personaje, locuri, idei și emoții, degajând un suspans bine dozat, *Muza* e un roman de neuitat despre aspirație și identitate, dragoste și obsesie, autenticitate și decepție. O poveste despre două tinere femei — o pictoriță debutantă din anii '30 în Spania și o imigrantă din Caraibe, dornică să ajungă scriitoare în Londra anilor '60 — legate prin misterul din jurul unui tablou regăsit.

În vara anului 1967, Odelle Bastien e angajată ca dactilografă în cadrul Institutului de Artă Skelton din Londra. Sosită din Trinidad cu cinci ani în urmă, ea renunță un timp la visul de a deveni scriitoare, pentru a-și face un rost în marele oraș. Strălucitoarea și enigmatică directoare de la Skelton, Marjorie Quick, intuiește potențialul tinerei și o ia sub aripa ei protectoare. În momentul în care o capodoperă pierdută, având o istorie secretă, este adusă în galerie, Odelle își dă seama că tabloul are o legătură cu excentrica Marjorie. Adevărul despre proveniența picturii e dezvăluit treptat pornind de la un alt

cadru — Arazuelo, un sat din sudul Spaniei, în anul 1936. Olive, fiica în vârstă de 19 ani a unui renumit dealer de artă vienez, Harold Schloss, și a fascinantei Sarah, moștenitoarea unei mari averi, își pune în practică propriile ambiții artistice. În acest paradis fragil își fac apariția pictorul și revoluționarul Isaac Robles împreună cu sora lui vitregă Teresa, a căror intrare în familia Schloss va avea consecințe devastatoare. Fantezia debordantă a lui Jessie Burton jonglează cu planuri narrative perfect coerente, care rezonează cu o serie de portrete relevante ale creativității ascunse.

„Admirabil de ambițioasă și pe deplin realizată, povestea pe mai multe planuri a lui Jessie Burton e de-a dreptul fascinantă. Dezvăluirea pas cu pas a adevărului din spatele misterele picturii lui Robles e redată cu multă măiestrie. Mutându-și obiectivul între două perioade, *Muza* ajunge la o concluzie puternică, cu adevărat surprinzătoare, despre căutarea autenticității în dragoste și artă.”

Sunday Times

foto © Guliver Getty Images

Jessie Burton s-a născut în 1982 la Londra, unde trăiește și în prezent. A fost încurajată din copilărie să citească, să meargă la bibliotecă și să scrie. Și-a făcut studiile la Oxford University, unde a urmat cursuri de literatură engleză și limbă spaniolă, și la The Royal Central School of Speech and Drama din Londra. În adolescență a jucat într-un serial BBC (*The Wild House*), fapt ce i-a deschis calea spre actorie și scenele londoneze. A publicat proză scurtă în *Harper's Bazaar US* și *Stylist*, și, de asemenea, a scris frecvent articole și eseuri pentru *The Wall Street Journal*, *The Independent*, *Vogue*, *Elle*, *Lonely Planet Traveller* și *The Spectator*. În 2014 a publicat romanul *Miniaturistul* (*The Miniaturist*), care s-a vândut în peste un milion de exemplare și a fost tradus în 38 de țări. A fost desemnat Waterstone's Book of the Year 2014, a primit National Book Award — New Writer of the Year & Book of the Year și a fost ecranizat de BBC One.

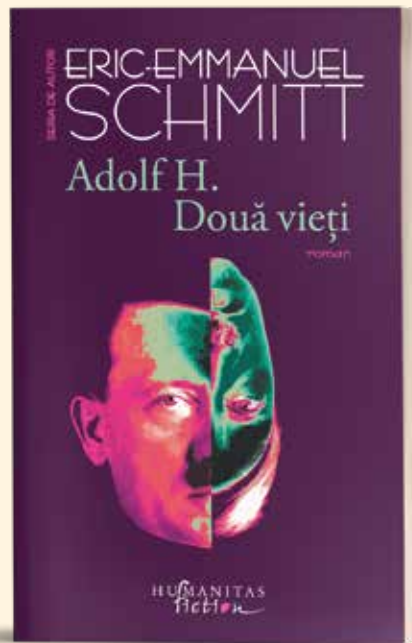
Seria de autor ERIC-EMMANUEL SCHMITT

coordonată de Denisa Comănescu

foto © Roberto Frankenberg

Adolf H. Două vieți

Ce s-ar fi întâmplat dacă Hitler ar fi devenit pictor? Dacă, pe 8 octombrie 1908, Academia de Arte Frumoase din Viena nu l-ar fi respins pe tânărul timid Adolf Hitler? O clipă care a schimbat nu numai cursul unei vieți, ci și mersul istoriei.

Eric-Emmanuel Schmitt
Adolf H. Două vieți
Traducere din franceză de Doru Mares
460 pp., 45 lei

Într-un roman pasionant, exploziv, construit cu rigurozitate, Eric-Emmanuel Schmitt și-l alege drept protagonist pe „monstrul de evitat” și construiește două biografii paralele: una fidelă realității, romanul lui Hitler, mort în 1945 în Berlinul distrus de bombardamente, cealaltă, plăsmuită în întregime, povestea lui Adolf H., un pictor care, după Marele Război, frecventează avangarda din Montparnasse, ca într-un final să se stingă liniștit în 1970 la Santa Monica. Romanul e urmat de jurnalul autorului din perioada scrierii acestuia. Schmitt își exprimă aici anxietatea, îndoielile, uneori chinul și oroarea pe care le-a încercat din momentul în care a decis să dea viață figurii celei mai sumbre din istoria recentă și până la terminarea romanului. O carte extrem de incitantă, scrisă la înaltă tensiune, considerată cel mai bun roman semnat de Eric-Emmanuel Schmitt.

„Moralist, Eric-Emmanuel Schmitt își dedublează eroul pentru a reflecta asupra inocenței, vinii, libertății și responsabilității fiecărui individ. Un îndrăzneț număr de echilibristică. [...] Departe de a urmări marile momente istorice ale Führerului, Schmitt îl evocă pe Hitler în 30 de scene intime ce aruncă o lumină ciudată și dură asupra secretelor vieții afective, sexuale și asupra caracterului personajului care se idolatrizează și încearcă totodată să incarneze eroul nietzschean. Reușita acestui portret este uluitoare.”

Le Point

„Adolf H. Două vieți este un roman serios, grav, neliștitor. Este un interesant mecanism literar, care forțează cititorul să-și pună întrebări, nu întotdeauna în mod fățiș, în legătură cu partea tenebroasă care zace în noi. Fiind o reflecție asupra răului, merită întreaga noastră atenție.”

Le Figaro Littéraire

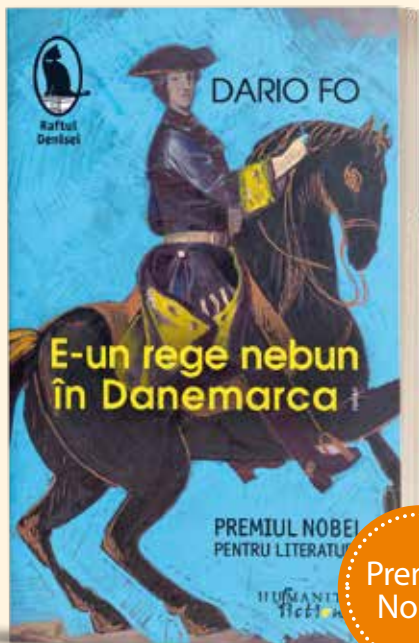
ESHKOL NEVO la București

Lansare de carte și sesiune de autografe
la Librăria Humanitas de la Cișmigiu

foto © Rade Sandovici

Cristian Pătrășconiu, Marius Constantinescu și Denisa Comănescu alături de scriitorul Eshkol Nevo la lansarea romanului *Trei etaje*.

Premiul Nobel

Dario Fo
E-un rege nebun în Danemarca
Traducere din italiană de Vlad Russo
176 pp., 25 lei

Dario Fo

În romanul *E-un rege nebun în Danemarca* (parafrază a unei celebre replici din Hamlet), Dario Fo recompune din cronici de epocă și jurnale secrete atmosfera strălucitoare de la Curtea regală a Danemarcei în secolul galant, reținând deopotrivă intrigile amoroase și de palat ce roiesc în jurul lui Christian VII. Facem astfel cunoștință, rând pe rând, inclusiv prin portretele desenate de autor, cu regina Caroline Mathilde, sora regelui George III al Angliei, cu „Băbăția” – regina-mamă și mama vitregă a regelui –, cu medicul iluminist german Johann Struensee, cu întreaga protipendadă a Curții, plină de nobili retrograzi, dar și de figuri de reformatori, și, în sfârșit, cu fiul regelui Christian, Frederik VI. În spatele acestui somptuos alai, se fac simțite însă adâncile frământări ale unei lumi pornite să redefinească „contractul social”, sub înrăurirea ideilor iluministe. Iar, deasupra tuturor, Christian VII se dovedește un rege clarvăzător, înfăptuind, în preajma sângeroasei Revoluții Franceze, propria sa „revoluție”, fără vărsarea unui strop de sânge: interzice tortura, abolește legarea de glie și privilegiile castei nobiliare, ba chiar instituie libertatea presei. Fiindcă, așa cum spune Dario Fo, „a fi nebun nu este neapărat un rău, ba uneori nebunii se dovedesc mai buni”.

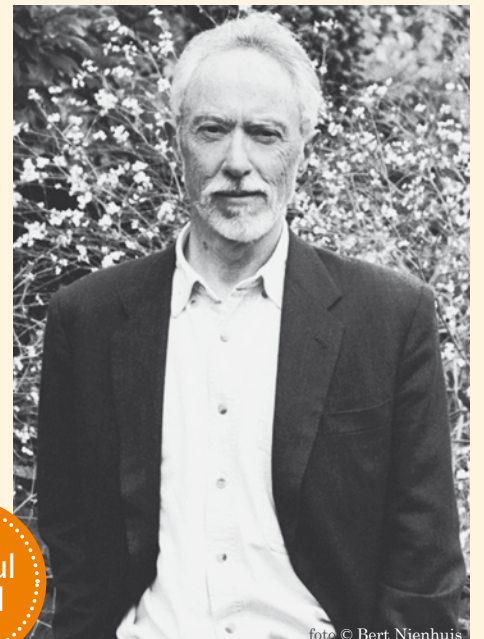
„O istorie neașteptată, un episod dramatic construit pe o tramă ce împletește idealuri politice, pasiuni amoroase și luptă pentru putere.” – *Voyager*

„Dario Fo a scris un roman despre Christian VII al Danemarcei care cuprinde iubiri, intrigi de palat și jurnalele secrete a trei tineri îndrăgostiți și disperați, dar capabili să schimbe istoria.”

Il Messaggero

De același autor

Premiul Nobel

J.M. Coetzee
În inima țării
Traducere din engleză de Irina Horea
208 pp.

J.M. Coetzee

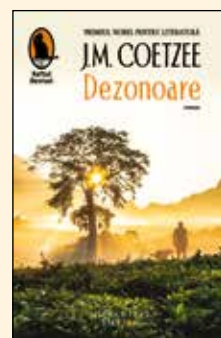
Un roman timpuriu al laureatului Premiului Nobel pentru literatură J.M. Coetzee, narat în 266 de paragrafe numerotate, structura lui fiind influențată de modalitățile de reprezentare ale filmului și fotografiei. În 1977, când locuia la Cape Town, J.M. Coetzee a primit pentru acest roman cel mai important premiu anual din Africa de Sud, Central News Agency Literary Award (CNA Prize). În 1983 romanul a fost ecranizat cu titlul *Dust*, în regia lui Marion Hänsel, cu Jane Birkin, Trevor Howard și John Matshikiza în rolurile principale.

Într-o fermă izolată din Africa de Sud, ignorată de tatăl său, disprețuită și temută de servitori, eroina lui J.M. Coetzee trăiește între visul răzbunării și realitatea excluderii. Între redarea precisă a durității faptelor și halucinațiile minții răătăcite, între poezia spațiului infinit și detaliile imunde ale vieții și morții, povestea Magdei nu-și găsește alinare.

„Un roman remarcabil, de intensitate constantă... un tur de forță.”

Daily Telegraph

De același autor

Eshkol Nevo
Trei etaje
Traducere din ebraică de Ioana Petridean
296 pp., 32 lei

„Un povestitor fascinant, care redă o imagine vastă și diversă a societății israeliene.”

Amos Oz

Bestsellerul *Trei etaje*, sondează abisurile relațiilor umane, de la iubire la trădare, de la suspiciune la nevoia de apropiere, de la devotament la dependență. Eshkol Nevo, cea mai importantă voce a noii generații de scriitori israelieni, mărturisea că ideea de la care a pornit în roman i-a venit, pe de o parte, de la *Căderea* lui Albert Camus, iar pe altă parte de la celebra melodie a lui Phil Collins *In the Air Tonight*.

Un cartier elegant din Tel Aviv, un bloc construit pe trei etaje, trei familii locuind pe cele trei paliere diferite ale acestuia, trei personaje conturându-se ca personalități distincte, trei povești și tot atâtea pretexte pentru Eshkol Nevo de a explora cele trei instanțe ale psihicului uman și de a repune

pe tapet, într-o manieră inedită, o celebră teorie freudiană.

„În *Trei etaje*, naratorii lui Eshkol Nevo acoperă o gamă întreagă de sentimente, de la dezgustător la empatic, fiecare dintre ei fiind înzestrat cu o voce sigură, concretizată într-o relatare amplă, multifățetată, care te captivează cu ușurință.”

Publishers Weekly

„Eshkol Nevo este un maestru al solilocviului. În romanul *Trei etaje* forța lui Nevo rezidă în vocile lui. Cu un admirabil talent mimetic, cu un delicat simț al empatiei, este un geniu al felului în care își pune personajele să vorbească, le distinge unele de altele, le izolează și le înțelege în intimitatea lor.”

La Lettura, Corriere della Sera

„Inteligent și fascinant. Nevo ne etalează complexitățile vieții într-un roman pe de-a-ntregul convingător.”

Library Journal

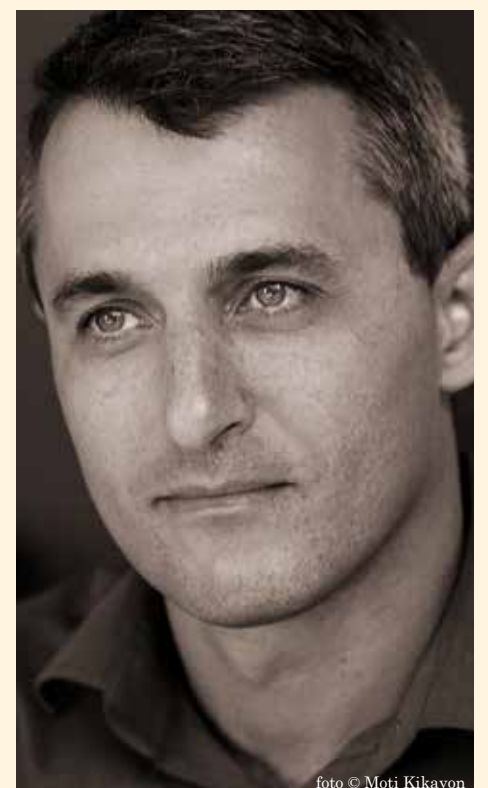

foto © Moti Kikayon

Cronica unui negustor de sânge

Yu Hua
Cronica unui negustor de sânge
Traducere din chineză de Luminița Bălan
256 pp., 29 lei

Ecranizat de regizorul sud-coreean Ha Jung-woo în 2015, **Cronica unui negustor de sânge**, roman de o rară intensitate emoțională, surprinde cei mai frământați ani ai Chinei maoiste. Povestea savuroasă și totodată incisivă dezvăluie treptat, precum într-un spectacol de operă tradițională, drama „omului nou” încă atașat de vechile credințe. Romanele **Cronica unui negustor de sânge** și **În viață** de Yu Hua au fost incluse pe lista celor mai influente cărți ale ultimelor trei decenii în China.

Xu Sanguan, muncitor la Fabrica de Măta-se, vine dintr-un sat în care cel care nu-și vinde sângele e bănuțat că ar fi bolnav și nu-și mai găsește o soție. De aceea se hotărăște să și-l vândă și el, căsătorindu-se apoi cu cea mai frumoasă fată din oraș, Xu Yulan. Sângele e prețios, e un dar al strămoșilor, și nu poate fi vândut fără motive întemeiate. Însă vremurile pe care le înfruntă Xu Sanguan și familia lui nu țin cont nici de cinstirea morților, nici de demnitatea mereu amenințată a omului obișnuit.

„Un roman uluitor, care oferă scene memorabile de cruzime și bunătate.”
The Washington Post Book World

„O carte dureros de onestă, straniu vizionară, în care se regăsește și un strop de compasiune chehoviană.” – *Time Asia*

„O realizare ieșită din comun... Xu Sanguan este un personaj prin care este reflectată nu numai soarta unei generații, ci și sufletul unui popor.”
The Seattle Times

„Faptele de vitejie ale lui Xu Sanguan se referă la lucrurile mărunte. El nu este un erou care va ajunge în templu, ci este eroul zilelor noastre, un personaj pe jumătate comic și pe jumătate tragic.”
Wang Anyi

De același autor

Dansul privighetorii de primăvară

Dansul privighetorii de primăvară este o minuțioasă cronică a crepusculului unei lumi și o melancolică poveste de dragoste. Plecând de la un amănunt istoric real, Kyung-sook Shin construiește odiseea tinerei Yi Jin, care amintește de Memoriile unei gheișe. Romanul, al cincilea semnat de Kyung-sook Shin, singura femeie careia i s-a decernat Man Asian Literary Prize, a cunoscut un succes fulminant atât în Coreea, cât și în China.

Ultimii ani ai regatului Joseon, prins în înclăștarea marilor puteri și a intereselor acestora în Peninsula Coreeană. Yi Jin, orfană, ajunge printr-o întâmplare la Curtea regală și cucerește cu prospețimea și drăgălășenia ei inima reginei, care îi va deveni protectoare. Minunată dansatoare, de o mare frumusețe și inteligentă, educată în spiritul fidelității absolute, Yi Jin este cea

mai credincioasă slujitoare a suveranei. Franța, prosperă și efervescentă în plină Belle Époque. Primul său reprezentant diplomatic în îndepărtatul regat coreean, Victor Collin de Plancy, este un tânăr temerar, iubitor de cultură orientală, colecționar, fascinat de țara în care ajunge și mai cu seamă de dansatoarea de la Curtea regală care vorbește franțuzește. Contrar tuturor cutumelor, Victor primește permisiunea de a o lua pe Yi Jin în Europa și o introduce în rafinată societate pariziană, unde îi cunoaște, printre alții, pe Émile Guimet, Félix Régamey și Guy de Maupassant, cărora le câștigă admirația. Dar Yi Jin e dominată, înainte de orice, de devotamentul necondiționat pentru regina machiavelică și însingurată și nu ezită să-și sacrifice pasiunea în fața iubirii filiale.

„Yi Jin era doar un personaj care aștepta cuminte într-un colț al istoriei, aproape

de-a se pierde în negura uitării. Kyung-sook Shin i-a dat viața, transformând-o într-o eroină cuceritoare.”

Channel Yes

„Kyung-sook Shin, singura autoare coreeană și singura femeie care a primit Man Asian Literary Prize, este de asemenea și singura scriitoare ale cărei romane despre istoria recentă sau mai îndepărtată a Coreei au ajuns răsunătoare bestselleruri internaționale.”

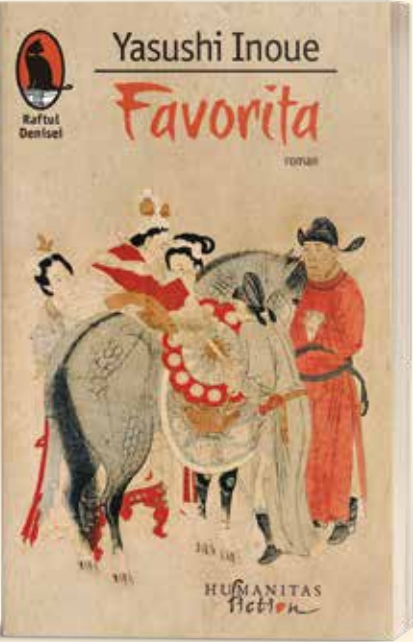
The Economist

O voce proaspătă,
încântătoare, originală.
Geraldine Brooks

Kyung-sook Shin
Dansul privighetorii de primăvară
Traducere din coreeană de Diana Yüksel
400 pp.

Favorita

Yasushi Inoue
Favorita
Traducere din japoneză de Anca Focșeneanu
240 pp., 29 lei

Povestea de dragoste dintre împăratul Xuanzong și Yang Guifei este tot atât de cunoscută în Asia pe cât este cea dintre Tristan și Isolda în Occident. De-a lungul vremii, iubirea împăratului pentru Soția Prețioasă, favorita sa între cele trei mii de femei din gineceul imperial, a inspirat, în China și în Japonia, nenumărate poeme, romane, piese de teatru, filme și montări de operă.

Roman istoric, **Favorita** surprinde cei 16 ani petrecuți de împăratul Xuanzong din dinastia Tang alături de Yang Guifei, una dintre cele patru frumuseți clasice ale Chinei. Iubirea lor, agitată și plină de senzualitate, este proiectată pe fundalul vieții trepidante de la Curte, mereu tulburată de intrigi și uneltiri, de miniștri însetați de sânge, generali ambițioși, eunuci vicleni și splendide concubine. Yasushi Inoue transformă, cu infinită grijă pentru veridicitate și detaliu, personaje istorice în ființe vii,

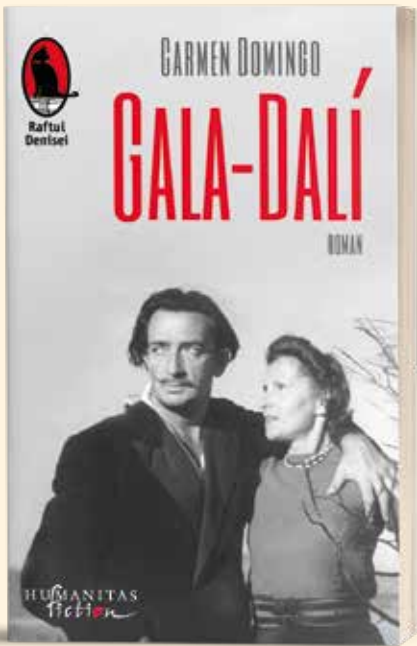
dominate de pasiuni și spaime: tânăra temătoare nou-sosită la Curte devine și ea una dintre femeile dominatoare și tiranice care apar deseori în istoria chineză și pune stăpânire atât pe inima, cât și pe voința împăratului, sperând să se sustragă destinului tragic al tuturor soțiilor împăratului.

„Patosul omenesc și suferința, singurătatea și izolarea, fatalismul oriental și conceptele budiste despre predestinare alcătuiesc firul predominant în țesătura scrierilor lui Yasushi Inoue.”

Leon Picon

De același autor

Carmen Domingo
Gala-Dalí

Traducere din spaniolă de Irina Dogaru

Carmen Domingo

„Semnându-mi opera *Gala-Dalí*, nu fac decât să spun un adevăr vital, pentru că eu nu aş fi existat fără sufletul meu pereche, Gala.“ – **Salvador Dalí**

Gala şi Salvador Dalí au fost protagonişti unei poveşti de dragoste ieşite din comun, printre cele mai atipice şi mai lungi din istorie. Carmen Domingo oferă un portret complex, profund din punct de vedere psihologic, al Elenei Dimitrievna Diakonova, cunoscută drept Gala. Romanul bazat pe fascinanta viaţă a Galei, pune sub lupă un personaj seducător şi contradictoriu, singura femeie mitologică din vremea sa, aşa cum a numit-o Dalí.

„Gala a fost întotdeauna un mister. Şi-a condus viaţa după intuiţii şi premoniţii, tot ceea ce era ezoteric a fost pasiunea ei, în special tarotul, pe care îl consulta zilnic. Romanul scriitoarei şi jurnalistei Carmen Domingo reflectă toate acestea, sondând viaţa sentimentală agitată şi personalitatea puţin cunoscută a rusoaicei care i-a captivat pe Paul Éluard şi Salvador Dalí, printre mulţi alţii.“ – *La Razón*

„Este extraordinar cum a reuşit autoarea să pună pe hârtie personalitatea unei femei atât de obsedate de control, de hotărâte şi de încrezătoare în sine. Cu Gala mereu în prim-plan, Carmen Domingo ne poartă prin anii boemei franceze, ai suprarealismului, pe plajele de la Cadaqués şi prin Europa celui de-al Doilea Război Mondial. Gala a fost stăpână pe propria viaţă şi a ştiut în fiecare moment cu cine să fie şi cum să-i facă pe bărbaţii cu care a trăit să se bucure de succes, în aşa fel încât ea însăşi să poată avea succes. Mereu obsedată de bani, de propriul trup şi de bărbaţii care i-au plăcut, Gala este o figură feminină dominatoare, care se mişcă într-o perioadă în care femeile se dedicau mai ales treburilor domestice şi închideau ochii la aventurile soţilor lor. Gala nu putea fi mai departe de acest tip de femeie, după cum excentrică a fost şi arta acelor ani.“

librosyliteratura.es

Francesc Miralles
Iubire cu „i“ mic

Traducere din spaniolă de Cornelia Rădulescu
248 pp., 29 lei

Francesc Miralles

Roman inspiraţional şi comedie romantică, acest bestseller internaţional, aflat pe lista celor mai bine vândute cărţi în Spania, Statele Unite şi Germania, fiind tradus deja în peste 20 de limbi, e o bijuterie literară, în care veţi găsi referinţe livreşti amestecate cu istoria plină de magie a lucrurilor mărunte. Pentru că, adeseori, dragostea se ascunde în detaliile cele mai neînsemnate.

Samuel de Juan, un universitar barcelonez de vârstă mijlocie, care se pierde în cercetarea cuvintelor, a limbilor şi a dicţionarilor de sensuri rare, îşi petrece prima zi din an ca de obicei, în singurătate. Un oaspete nepoftit, motanul pe care-l numeşte Mishima, după scriitorul său japonez preferat, se instalează în apartamentul profesorului, schimbându-i viaţa.

„Un roman de-a dreptul fermecător... O poveste de dragoste care adună laolaltă pisici îndrăzneţe, întâmplări ieşite din comun şi o mulţime de reflecţii cu privire la Goethe, Kafka şi Rilke... Pune în valoare cu artă şi stil magia lucrurilor obişnuite.“

Kirkus Reviews

„Dacă nu vă plac pisicile, Mishima o să vă schimbe punctul de vedere. Dacă vă plac pisicile, cartea aceasta e un dar. Citiţi şi îndrăgostiţi-vă!“ – **Gwen Cooper**

„O carte minunată, cu trimiteri la literatură, filozofie şi muzică, încurajându-şi cititorii să se trezească la viaţă şi să lase micile coincidenţe să-i conducă spre iubire.“

BookPage

De acelaşi autor

CATHERINE CUSSET la Bucureşti

Catherine Cusset
Celălalt pe care-l adoram

Traducere din franceză de Doru Mareş
256 pp., 29 lei

Considerat de majoritatea criticilor francezi cel mai bun roman al anului 2016, *Celălalt pe care-l adoram* a obţinut premiile Liste Goncourt – Le Choix de la Roumanie, Liste Goncourt – Le Choix de la Belgique, Liste Goncourt – Le Choix de la Suisse şi a fost nominalizat la premiile Goncourt, Renaudot, Fémina, Interallié, Décembre şi France Culture-Télérama, ajungând în selecţia finală pentru Goncourt.

În *Celălalt pe care-l adoram*, Catherine Cusset urmăreşte, cu o lupă halucinantă, parcursul lui Thomas Bulot – fost iubit, devenit prieten apropiat al naratoarei-autoare –, un francez născut la Paris care pleacă să studieze în Statele Unite. Este povestea unui tânăr exuberant, extrem de inteligent, uneori de o sensibilitate maldivă, amuzant, înconjurat de prieteni, care iubeşte viaţa, femeile, literatura – cu precădere pe Proust –, filozofia, filmul, muzica, jazzul – mai ales pe Nina Simone şi Léo Ferré –, dar care ajunge, la 39 de ani, să-şi pună capăt zilelor într-un oraşel din Virginia. Un roman electrizant, scris la persoana a doua singular, care vorbeşte despre fericire, dragoste, prietenia dintre un bărbat şi o femeie, dar şi despre eșec, impas, neputinţa adaptării şi depresie, având în plan secund fascinaţia inteligenţei franceze a anilor '80 pentru New York.

În acest magnific roman al lui Catherine Cusset, viaţa este cea care câştigă. – **ELLE**

foto © Radu Sandovici

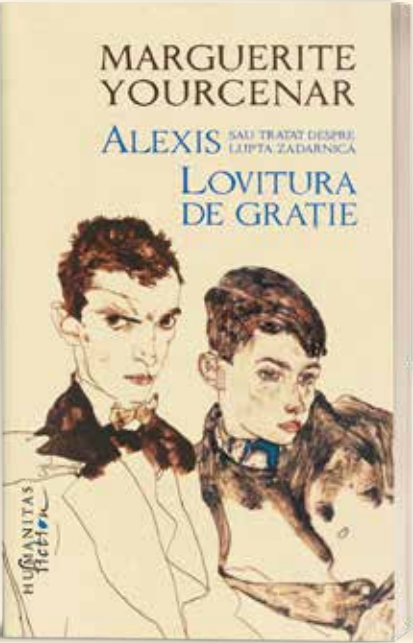
Mihaela Dedeoglu, Adina Diniţoiu, Ioana Pârvulescu şi Denisa Comănescu alături de Catherine Cusset la lansarea romanului *Celălalt pe care-l adoram* în Librăria Humanitas de la Cismigiu.

Alexis. Lovitura de grație

Clar de femeie

O mie de femei albe

La marginea apei

Marguerite Yourcenar
Alexis sau Tratat despre lupta zadarnică. Lovitura de grație
Traduceri din franceză
de Petru Creția și Doina Jela Despois
ediție cartonată, 256 pp., 39 lei

„Marguerite Yourcenar a însemnat ultima reverberație a unui cor eroic de scriitori europeni printre care se numărau Thomas Mann și André Gide, bărbați mai vârstnici pe care i-a admirat cu precădere și ale căror opere au influențat-o pe a sa. S-a înscris perfect în linia lor de scriitori filozofi, cu o cultură profundă și vastă, de moralști care privilegiau perspectiva istorică și de virtuozii în egală măsură ai romanului, prozei scurte și eseului. Asemenea lor, și-a manifestat, într-o manieră plină de demnitate, predilecția pentru subiecte șocante, fiind fascinată ca și ei de ambiguitatea sexuală.“

Edmund White

Alexis sau Tratat despre lupta zadarnică și Lovitura de grație (ecranizat în 1976 de regizorul Volker Schlöndorff), primele două romane publicate de Marguerite Yourcenar, îmbracă forma confesiunii: două voci, amintind parcă de tonul aproape alb al lui Mishima, dau viață unor personaje care resping femeia din rațiuni asemănătoare.

„Războaiele și dramele publice nu sunt decât prilejuri de a merge până la capătul sentimentelor și al conflictelor interioare. Alexis și Éric au în comun o aceeași convingere pur literară că vechile cuvinte, dacă sunt reșlefuite cu măiestrie, pot scoate la lumină cele mai ascunse nuanțe afective.“

Bertrand Poirot-Delpech

De aceeași autoare

Romain Gary
Clar de femeie
Traducere din franceză de
Daria-Laura Bârsan
168 pp., 25 lei

Ecranizat în 1979 de Costa-Gavras, cu Romy Schneider și Yves Montand în rolurile principale, romanul *Clar de femeie* este un subtil exercițiu de admirație care pornește de la cea de-a „treia dimensiune“ a bărbatului și a femeii: cuplul.

În Paris, pe rue de Bourgogne, o întâlnire întâmplătoare: abia întors de la aeroport, pe o ploaie monotonă, Michel coboară dintr-un taxi și o lovește cu portiera pe Lydia. El cunoaște toate cotloanele nefericirii și nimic nu-l mai poate surprinde. Ei îi e frică de viitor în aceeași măsură în care este traumatizată de trecut. Alchimia funcționează cu rapiditate: el o privește cu afecțiune, ca și când ar fi regăsit pe cineva drag, ea se uită în altă parte, de parcă s-ar teme că i s-au epuizat resursele iubirii.

„*Clar de femeie* este romanul care mi-a dat ideea de a deveni scriitor. Ieșisem dintr-o poveste de dragoste care se terminase rău, eram pe fundul prăpastiei. Nu puteam să stau singur, am rugat un amic să mă găzduiască și m-a primit pe canapeaua lui. Avea doar o carte în salon. Chiar în clipa în care eram pe punctul de a o începe, mi-am zis că n-am să mă mai îndrăgostesc în viața mea. După trei ore, terminând de citit *Clar de femeie*, nu aveam decât o dorință: să mă îndrăgostesc din nou. Și, de fiecare dată când am suferit, am recitit-o.“

Marc Lévy

„Călător neliniștit, Romain Gary, omul cu o mie de fețe, abuzează de măști, într-un gigantic teatru al umbrelor – cel al lumii – care îi este pe măsură.“

Olivier Weber

„Fiecare iubire fericită poartă drapelul nostru: ar trebui să aibă milioane de susținători. Solidaritatea noastră este îmbogățită de tot ce ne luminează. Bucuria unui copil sau tandrețea unui cuplu strălucesc pentru toată lumea, sunt întotdeauna un loc înșorit. O deznădejde din iubire care-și pierde nădejdea în iubire este o contradicție foarte ciudată.“

Romain Gary, *Clar de femeie*

Jim Fergus
O mie de femei albe: Jurnalul lui May Dodd
Traducere din engleză de Iulia Vladimirov
384 pp., 39 lei

Romanul *O mie de femei albe*, care l-a impus pe Jim Fergus pe plan internațional, a apărut în 1998 și s-a vândut în SUA în peste 1 000 000 de exemplare, primind în 1999 Fiction of the Year Award din partea Mountains & Plains Booksellers Association. Traducerea franceză a fost distinsă în 2000 cu Prix du meilleur premier roman étranger și s-a aflat pe lista de bestselleruri pentru 57 de săptămâni.

Pornind de la incitanta poveste a o mie de femei albe care sunt trimise în preriile din Vest pentru a deveni soții de indieni, în cadrul unui program guvernamental din timpul președintelui Grant, Jim Fergus redă cu mult har un episod tragic din istoria americană de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Evenimentele sunt relatate din perspectiva jurnalului tinerei May Dodd, pe care prejudecățile vremii o forțează să ajungă într-un spital de nebuni, de unde se poate salva doar prin acceptarea traiului în pustiu, alături de un trib de indieni Cheyenne.

„Un roman impresionant care topește lumea fizică în cea spirituală. *O mie de femei albe* este captivant, excelent scris și bine povestit. Va fi citit pretutindeni mult timp de acum înainte, la fel ca toate cărțile lui Jim Fergus.“

Rick Bass

„O capodoperă din aceeași categorie cu romanul *Pe aripile vântului*.“

Françoise Xenakis

„Un roman istoric grandios. Dens, convingător și emoționant.“

Kirkus Reviews

De același autor

Sara Gruen
La marginea apei
Traducere din engleză de Irina Bojin
352 pp., 37 lei

Publicat în 2015, romanul *La marginea apei* a fost Numărul 1 pe listele de bestselleruri din *New York Times* și *USA Today*. Inclus pe *Publishers Weekly* Bestseller List și Indie Bestseller List. *National Post* Best Book of the Year. BookPage Top Pick in Fiction. Nominalizat pe lista scurtă la Goodreads Choice Award Best Historical Fiction și Romantic Novelists Association Historical Novel Award. **Romanele semnate de Sara Gruen sunt traduse în peste 45 de limbi și s-au vândut până în prezent în peste 10 milioane de exemplare.**

La începutul anului 1945, Maddie și Ellis Hyde, un tânăr cuplu american din înalta societate a Philadelphiei, hotărăsc să traverseze Atlanticul, în ciuda războiului care devasta Europa, cu intenția de a dovedi existența monstrului din Loch Ness și de a spăla astfel onoarea familiei, pătată cu zece ani în urmă, când colonelul Hyde, tatăl lui Ellis, falsificase câteva fotografii înfățișând faimoasa creatură ce făcuseră înconjurul lumii. În timp ce Ellis și bunul său prieten Hank Boyd se lansează într-o căutare frenetică, Maddie începe să descopere adevărul crud care a stat de fapt în spatele propriei căsătorii. Pusă acum față în față și cu realitatea războiului, tânăra femeie devine tot mai conștientă de vulnerabilitatea umană, iar lupta pe care o duce ca să se redefiniească o apropiere de o lume plină de mistere și superstiții aparținând unui spațiu de legendă.

„Citind *La marginea apei* pătrundem într-un sătuc scoțian care rezistă dârz în vârtejul războiului, dar și în inima lui Maddie Hyde, o femeie înstrăinată de ea însăși până când viața o trezește la realitate. Sara Gruen demonstrează cu prisosință că stăpânește magia reconstituirii contextului istoric în ceea ce are el mai autentic, însă adevăratul motor și sens al romanului țin de neașteptata transformare a lui Maddie: ea învață să-și cerceteze adâncul sufletului și ajunge, prin iubire, să înțeleagă lumea din jur.“

Paula McLain

Castele de furie

Alessandro Baricco
Castele de furie
Traducere din italiană de Dragoș Cojocaru
240 pp.

Romanul *Castele de furie* a fost distins în Italia cu Premio Selezione Campiello în 1991, iar în Franța cu Prix Médicis Étranger în 1995.

Castele de furie este romanul de debut al lui Alessandro Baricco. Titlul original, *Castelli di rabbia*, trimite la expresia *castelli di sabbia* (castele de nisip). Subtila aliterație nu e întâmplătoare: ea sugerează deopotrivă frenezia și zădărnicia visurilor pe care vor să le transpună în viață eroii cărții – o soartă ce se regăsește în mai toate întreprinderile omenești.

„O carte de o rară frumusețe.”
La Repubblica

„Autorul orchestrează schimbările de ritm, manevrează literatura cu o uimire copilă-

rească și totodată cu înțelepciunea unui bătrân filozof.”

Le Nouvel Observateur

„În paginile *Castelelor de furie* descoperim un povestitor de cursă lungă.”

El País

„Scrișul lui Baricco fascinează prin dezinvoltura cu care oscilează între burlesc, liric, facil și dramatic. Cartea lui e o adevărată și pură simfonie, un imn înălțat diversității capabile să confere cu strălucire o nouă viață acelei arte a romanului pe mai multe voci susținute de Kundera cu atâta hotărâre.”

Magazine Littéraire

De același autor

Seria de autor PAULO COELHO

coordonată de Denisa Comănescu

Paulo Coelho, considerat de milioane de cititori drept un alchimist al cuvintelor, este unul dintre cei mai influenți scriitori ai acestui secol. Cărțile sale, pe lângă faptul că se găsesc în fruntea topurilor de vânzări, provoacă dezbateri

culturale și sociale. El scrie despre teme, idei și concepții care răspund aspirațiilor atât de numeroșilor săi cititori, aflați în căutarea unui drum propriu și a unor noi moduri de a înțelege lumea.

Seria de autor HERTA MÜLLER

coordonată de Denisa Comănescu

Regele se-nclină și ucide

Herta Müller
Regele se-nclină și ucide
Traducere din germană
de Alexandru Al. Șahighian
232 pp., 29 lei

Volumul *Regele se-nclină și ucide* reunește o „familie“ de nouă eseuri autobiografice. Experiențele traumatizante ale autoarei sunt descrise cu o luciditate fără egal, constituindu-se într-o radiografie a vieții sub dictatură. Dar nu numai persecuțiile Securității și vătămarile suferite sunt reliefate în aceste eseuri, ci și felul cum de aici se poate naște literatura, prin scris Herta Müller încercând să se elibereze de frică.

„Autoarea caută să pună pe hârtie ceea ce nici cea mai subtilă istoriografie a precedentului secol al terorii nu reușește să facă, anume să înfățișeze tehnicile de supraviețuire sub domnia groazei, care oscilează între acomodare pasivă, supunere și muțenie sau refugierea în confirmarea de sine morală printre disidenți. Cum intri la un interogatoriu și, încă mai important, cum ieși de-acolo?“

Die Zeit

„Firele care, în fluxul memorării narative și al reflecției însoțitoare, se ȧes în-colo și-ncoace între copilărie, maturitate

și opera scrisă aruncă o lumină asupra izvoarelor de energie și a liniilor de forță ale limbajului poetic al Hertei Müller.“

Frankfurter Rundschau

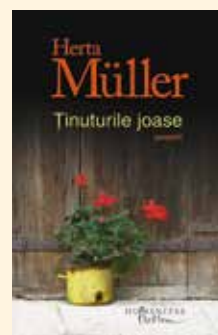
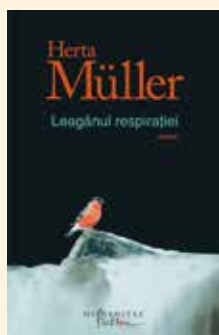
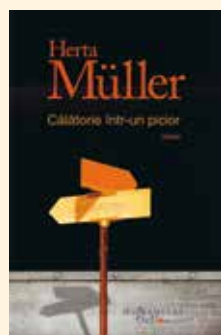
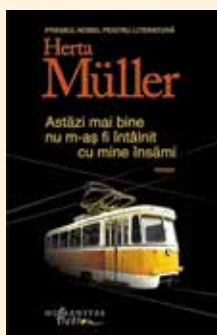
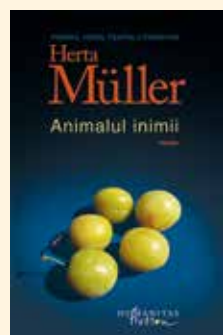
„Privirea Străină a Hertei Müller are de-a face cu singurătatea și teama, cu prigoana și amenințările cu moartea, cu vătămarile înrădăcinate adânc care te împing la marginea nebuniei. Privirea Străină se formează atunci când ceea ce-ți e apropiat dispăre fără urmă și când nu mai există cuvinte pentru lucrurile care-ți umblă prin minte. Și tocmai despre asta-i vorba în cele nouă texte adunate în carte: despre

foto © Paul Esser

împrejurările care au provocat Privirea Străină, despre rătăcirile minții declanșate de aceasta și despre întrebarea cum să relatezi altora cele trăite de tine.“

Deutschlandfunk

Seria de autor AMOS OZ

coordonată de Denisa Comănescu

Deodată în adâncul pădurii

Împrumutând elemente din tradiția biblică, din folclorul idiș și din legendele europene, povestirea inițiativă *Deodată în adâncul pădurii* oferă o parabolă magistrală despre toleranță, compasiune și speranță.

Un sat pierdut între munți, înconjurat de păduri sumbre și stăpănit de teamă și tristețe. Cândva, demult, un blestem pare să-l fi lovit: toate vietățile – insecte, păsări, câini, pisici, chiar și peștii din râu – l-au părăsit. Însăpăimântați de o creatură misterioasă pe care o numesc Nehi, oamenii se închid în case, seară de seară, și nu le dau voie copiilor să intre în pădure. Mai ales tăcerea bântuie mica așezare, căci nimeni nu vrea să-și amintească, nici să

vorbească de animalele pierdute și de viața de dinainte. Însă doi copii curajoși, Mati și Maia, sunt atrași de taina întunericului și se hotărăsc să afle ce se ascunde în adâncul pădurii și în inimile oamenilor.

„Dacă ai fi Jung, ai identifica precis în *Deodată în adâncul pădurii* motive primordiale și universale. Dacă ai fi istoric, ai găsi niște paralelisme istorice evidente. Dacă ai fi biograf, gândul te-ar purta spre extraordinara carte a lui Oz, *Poveste despre dragoste și întuneric*, datorită rădăcinilor comune. Dar dacă ești cititor, atunci pregătește-te pur și simplu să fii fermecat. N-ai să recunoști nimic altceva și te vei vedea doar pe tine însuși.“

Ian Sansom, The Guardian

Amos Oz
Deodată în adâncul pădurii
Traducere din ebraică de Ioana Petriclean
160 pp., 25 lei

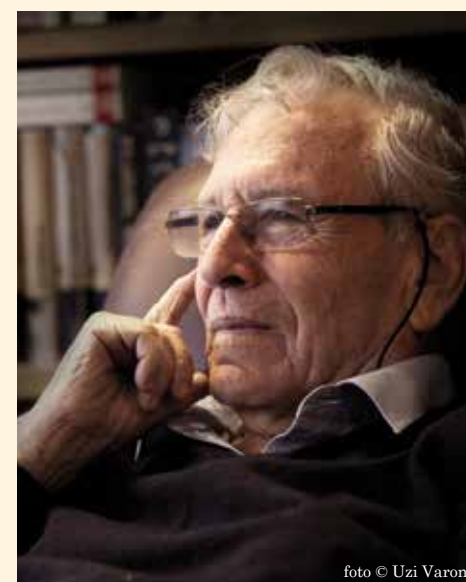
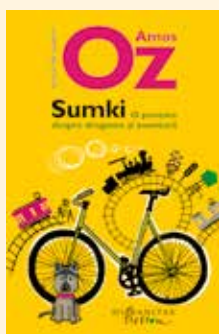
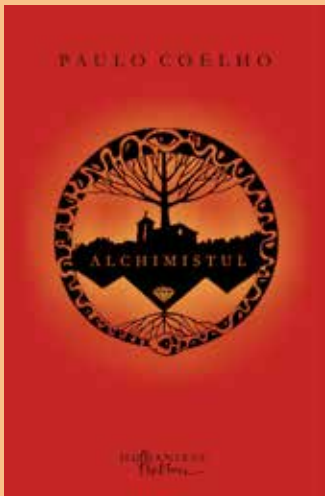

foto © Uzi Varon

Bestsellers 2017

Paulo Coelho

Alchimistul

Traducere din portugheză de Gabriela Banu

Alchimistul a fost tradus în 80 de limbi, a stabilit recorduri absolute de vânzări și a schimbat nenumărate vieți. Plină de culoare, evocatoare și profund umană, povestea lui Santiago este o mărturie etern valabilă despre cum ne putem schimba urmându-ne visele și despre cât este de important să ne ascultăm inima.

Paulo Coelho

Spioana

Traducere din portugheză de Simina Popa

La aproape un secol de la moartea ei, Paulo Coelho recompune, pornind de la documente de arhivă nepublicate, portretul captivant al uneia dintre cele mai enigmatice, curajoase și independente femei din istorie, Mata Hari. *Spioana* e un puzzle fascinant și o lecție admirabilă despre echilibrul fragil dintre nonconformism și luciditate.

Ludmila Ulițkaia

Imago

Traducere din rusă de Gabriela Russo

O frescă a Rusiei într-o epocă în care teroarea se împlânzise doar într-o câțva, dăinuind în diverse forme: un dezgheț pervers în cultură, o acceptare de față a libertății de opinie, sancționată drastic apoi cu procese și condamnări. Pe acest fundal apar portretele câtorva tineri pendulând între idealism și cinism, curaj și lașitate, dragoste și trădare.

Evgheni Vodolazkin

Laur

Traducere din rusă de Adriana Liciu

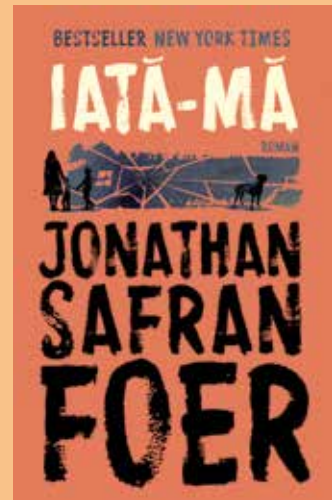
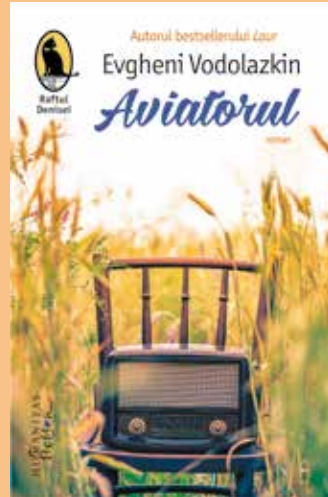
Amintind de filmul *Andrei Rubliov* și de romanul *Numele trandafirului*, bestsellerul *Laur* readuce la viață secolul al XV-lea, într-o intrigă străbătând timpul și spațiul, cu un personaj complex, care este pe rând vraci, nebun sfânt, pelerin și călugăr. Cu o scriitură de o simplitate rafinată, autorul ne spune o poveste tulburătoare, pe care o numește „roman neistoric“

Evgheni Vodolazkin

Aviatorul

Traducere din rusă de Adriana Liciu

Autorul bestsellerului internațional *Laur*, Evgheni Vodolazkin, revine cu o poveste copleșitoare despre memorie și vină, despre o iubire atât de puternică, încât învinge haosul și chiar moartea. *Aviatorul* a fost finalist la principalele premii literare din Rusia și a câștigat, în 2016, Bolșaiia Kniga – Premiul al doilea.

Jonathan Safran Foer

Iată-mă

Traducere din engleză de Andra Matzal și Cosmin Postolache

Jonathan Safran Foer a reinventat romanul experienței evreilor americani, devenind, pe drept cuvânt, strălucitul moștenitor literar al lui Bernard Malamud, Saul Bellow și Philip Roth.

Charles R. Larson, *Counterpunch*

Francesc Miralles, Care Santos
Cel mai frumos loc din lume e chiar aici

Traducere din spaniolă de Cornelia Rădulescu

Un duo creativ de scriitori semnează acest delicat roman. Pe de o parte, Care Santos, cunoscută prozatoare cu o spectaculoasă ascensiune, pe de alta, Francesc Miralles, un nume de referință pentru literatura motivațională și autor a numeroase best-selleruri internaționale.

Que leer

Franz Kafka

Metamorfoza. Integrala prozei antume

Traducere de Mircea Ivănescu

Cel care deschide cartea – care cuprinde toate scrierile publicate de Kafka în timpul vieții – simte de îndată că scriitorul praghez este, în bună măsură, un poet. Viziuni transcrise cu o rece exactitate, uneori sub forma fragmentului, dar și în texte cu fluența paginii de roman au drept constantă aderența la clipa trăită, pe care poemul în proză kafkian o dăruiește infinitei retrairi.

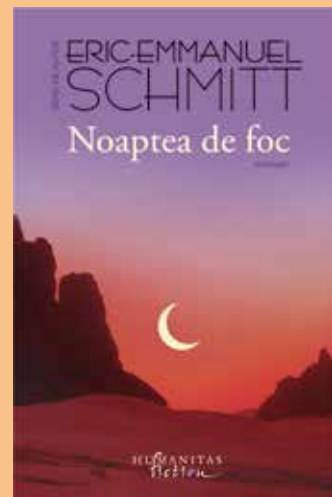

Lisa Strømme

Fata cu fragi

Traducere din engleză de Irina Bojin

Lisa Strømme dă viață tumultuoasei povești de dragoste care a inspirat unul dintre cele mai faimoase tablouri din toate timpurile – *Strigătul* lui Edvard Munch –, într-un roman plin de viață și culoare despre inocență, creativitate și dorință.

Eric-Emmanuel Schmitt

Noaptea de foc

Traducere din franceză de Marieva Ionescu

Bine-cunoscutul autor al romanelor *Oscar și Tanti Roz* și *Evangelia după Pilat* publică de această dată o carte autobiografică despre miracolul petrecut cu mai bine de jumătate de secol în urmă, care avea să-i influențeze decisiv viața și scrisul, oferindu-ne o poveste vie, concisă despre noaptea sa de foc, după cum Pascal și-a numit propria noapte mistică.

GRUPL HUMANITAS

Piața Presei Libere nr. 1, OP 33, 013701
București, www.humanitas.ro

Președinte: Gabriel Liiceanu
Director general executiv: Nicolae Ciurea
Director economic: Beatrice Constantinescu
Director executiv: Răzvan Pahonțu
Secretariat: Diana Constantinescu Altamer
secretariat@humanitas.ro
Telefon: 021.408.83.50, Fax: 021.408.83.51

EDITURA HUMANITAS

Director general: Lidia Bodea
lidia.bodea@humanitas.ro
Secretariat de redacție:
Mariana Clinciu
Cristina Măceșaru – cristina.macesaru@humanitas.ro
tel.: 021.408.83.56
Redactor-șef: Radu Gărmacea
radu.garmacea@humanitas.ro
Redactor-șef dezvoltare editorială: Iustina Croitoru
iustina.croitoru@humanitas.ro
Redactor-șef adjunct: Adina Săucan
adina.saucan@humanitas.ro
Director de promovare: Gabriela Maaz
gabriela.maaz@humanitas.ro
Director artistic: Angela Rotaru
angela.rotaru@humanitas.ro
Director de producție: Ioana Sandu
ioana.sandu@humanitas.ro

EDITURA HUMANITAS FICTION

Director general: Denisa Comănescu
denisa.comanescu@humanitas.ro
Redactor-șef: Raluca Popescu
raluca.popescu@humanitas.ro
Redactor coordonator: Ștefania Nalbant
stefania.nalbant@humanitas.ro

HUMANITAS JUNIOR

Editor coordonator: Iustina Croitoru
iustina.croitoru@humanitas.ro
PR Executive: Alice Ene
alice.ene@humanitas.ro

HUMANITAS MULTIMEDIA

Director editorial:
Andrei Aivănoaei
andrei.aivanoaei@humanitas.ro

HUMANITAS DIGITAL

Director economic: Beatrice Constantinescu
beatrice.constantinescu@humanitas.ro

LIBRĂRIILE HUMANITAS

Director general: Nicolae Ciurea
nicu.ciurea@humanitas.ro
Coordonator vânzări & marketing & PR:
Bogdan Baci – bogdan.baciu@humanitas.ro

DIRECTOR DE CREAȚIE:

Mihail Coșulețu
mihail.cosuletu@humanitas.ro
DTP: Jora Grecea
Prelucrare imagini: Carmen Petrescu,
Dan Dulgheru

Drepturi de autor:

Gabriela Nica – gabriela.nica@humanitas.ro
Cristina Tofan – cristina.tofan@humanitas.ro

Director de marketing: Andrei Aivănoaei
andrei.aivanoaei@humanitas.ro
PR Humanitas Multimedia: Anda Vișan
anda.visan@humanitas.ro
PR Humanitas Fiction: Ioana Iancu
ioana.iancu@humanitas.ro;
tel.: 021.408.83.59

Director comercial: Ionuț Trupină
ionut.trupina@humanitas.ro;
tel.: 021.408.83.53
Coordonator vânzări: Loredana Brașoveanu
loredana.brasoveanu@humanitas.ro
Agenți de vânzări:
Samuel Măgureanu – sam@humanitas.ro
George Brătan
– george.bratan@humanitas.ro
Ionuț Alecu – ionut.alecu@humanitas.ro
Tudor Baci – tudor.baciu@humanitas.ro

Evenimente HUMANITAS la Gaudeamus

VINERI, 24 NOIEMBRIE

16.00

Lansare de carte și sesiune de autografe
Cosmin Ciotloș, *Elementar, dragul meu Rache. Detalii mateine sub lupă*
Participă: Cosmin Ciotloș,
Ioana Pârvulescu, Radu Vancu

16.30

Lansare de carte
Shin Kyung-sook,
Dansul privighetorii de primăvară
Participă: Diana Yuksel,
Ana-Maria Caia, Dana Pîrvan,
Denisa Comănescu

17.00

Lansare de carte și sesiune de autografe
Gelu Ionescu, *Cartea lui Prospero. Eseuri despre douăsprezece piese de William Shakespeare*
Participă: Gelu Ionescu, Radu Vancu,
Monica Spiridon, Lidia Bodea

17.30

Lansare de carte
J.M. Coetzee, *În inima țării*
Participă: Irina Horea, T.O. Bobe,
Ana-Maria Caia, Denisa Comănescu

18.00

Lansare de carte și sesiune de autografe
Ana Blandiana, *Istoria ca viitor și alte conferințe și pagini*
Participă: Ana Blandiana,
Ion Pop, Lidia Bodea

18.30

Lansare de carte și sesiune de autografe
Diana Adamek, *Dulcea poveste a tristului elefant*
Participă: Diana Adamek,
Radu Paraschivescu,
Andreea Răsuceanu

19.00

Lansare de carte
Margaret Atwood, *Pui de cotoroașă*
Participă: George Volceanov,
Radu Vancu, Nigel Bellingham,
Denisa Comănescu

SÂMBĂȚĂ, 25 NOIEMBRIE

11.00

Humanitas Junior – Dinomania
Un atelier comico-științific pentru
pasionații de lumea dinozaurilor pregătit
de actorul Voicu Hetel de la Teatrul
„Ion Creangă“ după atlasul
Dinosaurium de Chris Wormell
și Lily Murray

12.00

Lansare de carte și sesiune de autografe
Oliver Jens Schmitt, *Corneliu Zelea Codreanu. Ascensiunea și căderea „Căpitanului“*
Participă: Oliver Jens Schmitt,
Simona Kessler, Wilhem Tauwinkl;
moderator: Dan Flonta

13.00

Lansare de carte și sesiune de autografe
Lucian Boia, *În jurul Marii Uniri de la 1918. Națiuni, frontiere, minorități*
Participă:
Lucian Boia, Ioan Stanomir,
Marian Voicu

13.30

Lansare de carte
Colson Whitehead, *Ruta subterană*
Participă: Radu Paraschivescu,
Cristian Pătrășconiu, Denisa Comănescu

14.00

Lansare de carte și sesiune de autografe
Gabriel Liiceanu, *Continentele insomniei*
Participă: Gabriel Liiceanu,
Doru Căstăian

14.45

Lansare de carte și sesiune de autografe
Oana Bârna (ed.), *Cum să fii fericit în România* (volum colectiv)
Participă: Radu Paraschivescu,
Ioana Pârvulescu, Dan Tăpălagă,
Gabriel Liiceanu

15.30

Lansare de carte și sesiune de autografe
Radu Paraschivescu,
Cartea răsului și a cercetării
Participă: Radu Paraschivescu,
Gabriel Liiceanu, Lidia Bodea

16.00

Lansare de carte și sesiune de autografe
Tatiana Niculescu (ed.),
Iubirea din oglindă. Despre sex și identitate (volum colectiv)
Participă: Gabriel Liiceanu,
Tatiana Niculescu, Teodor Baconschi,
Florin Buhuceanu

16.30

Lansare de carte și sesiune de autografe
Mihaela Noroc, *Atlasul frumuseții. Femeile lumii în 500 de portrete*
Participă: Mihaela Noroc, Andreea Esca,
Lidia Bodea

17.00

Lansare de carte
Francisca Băltăceanu, Monica Broșteanu
(eds.), *Biblia după textul ebraic. Geneza*
Participă: Monica Broșteanu,
Francisca Băltăceanu, Ștefan Colceriu

17.30

Lansare de carte și sesiune de autografe
Augustin Cupșa,
Așa să crească iarba pe noi
Participă: Augustin Cupșa,
Doru Căstăian, Andreea Răsuceanu

18.00

Lansare de carte
Jeanette Winterson, *Zile de Crăciun*
Participă: Vali Florescu,
Ioana Bâldea-Constantinescu,
Marius Constantinescu,
Denisa Comănescu

18.30

Lansare de carte
Eric-Emmanuel Schmitt,
Adolf H., două vieți
Participă: Robert Șerban, Marina
Constantinescu, Cristian Pătrășconiu,
Denisa Comănescu

DUMINICĂ, 26 NOIEMBRIE

12.00

Lansare de carte
Oliver Sacks, *Recunoștință*
Participă: Vlad Stroescu, Vlad Mixich,
Vlad Zografi

12.30

Lansare de carte și sesiune de autografe
Ioan Stanomir, *Rusia, 1917*
Participă: Ioan Stanomir,
Cristian Vasile, Cătălin Avramescu

13.00

Lansarea colecției „12 cărți despre lumea
în care trăim“
John Stuart Mill, *Despre libertate*
Julien Benda, *Trădarea cărturarilor*
Allan Bloom, *Criza spiritului american. Cum universitățile au trădat democrația și au sărăcit sufletele studenților*
Octavio Paz, *Dubla flacără: dragoste și erotism*
Roger Scruton, *Cultura modernă pe înțelesul oamenilor inteligenți*
David Eagleman, *Incognito. Viețile secrete ale creierului*
Mario Vargas Llosa, *Civilizația spectacolului*
Alain Besançon, *Nenorocirea secolului. Despre comunism, nazism și unicitatea „Șoah“-ului*
Konrad Lorenz, *Cele opt păcate capitale ale omenirii civilizate*
Pierre Manent, *Cum de putem trăi împreună. 16 lecții de filozofie politică pe înțelesul oricui*
Oscar Wilde, *De profundis*
Czesław Miłosz, *Gândirea captivă*
Participă: Gabriel Liiceanu,
Horia-Roman Patapievici

13.30

Lansare de carte
Ion Negoiteșcu, *Straja dragonilor*
Participă: Ioana Pârvulescu,
Horia-Roman Patapievici

14.00

Lansare de carte
Brant Pitre, *Fiul lui Dumnezeu? Pledoarie pentru Isus*
Participă: Monica Broșteanu,
Tatiana Niculescu,
Bogdan Tătaru-Cazaban

14.30

Lansarea audiobook-ului
Cum să fii fericit în România
Participă: Lidia Bodea, Radu Paraschivescu, Tatiana Niculescu

15.00

Lansare de carte și sesiune de autografe
Simona Tivadar, *Medicină, nutriție și bună dispoziție*
Participă: Simona Tivadar,
Iulian Tănase, Radu Paraschivescu

15.30

Humanitas Fiction, 10 ani:
noutăți editoriale
Carmen Domingo, *Gala-Dalí*
Jessie Burton, *Muza*
Participă: Veronica D. Niculescu,
Alina Purcaru, Luminița Corneanu,
Denisa Comănescu

16.00

Lansare de carte
și sesiune de autografe
Elena Stancu, Cosmin Bumbuț,
Acasă, pe drum. 4 ani teleleu
Participă: Elena Stancu,
Cosmin Bumbuț, Marius Chivu,
Lidia Bodea